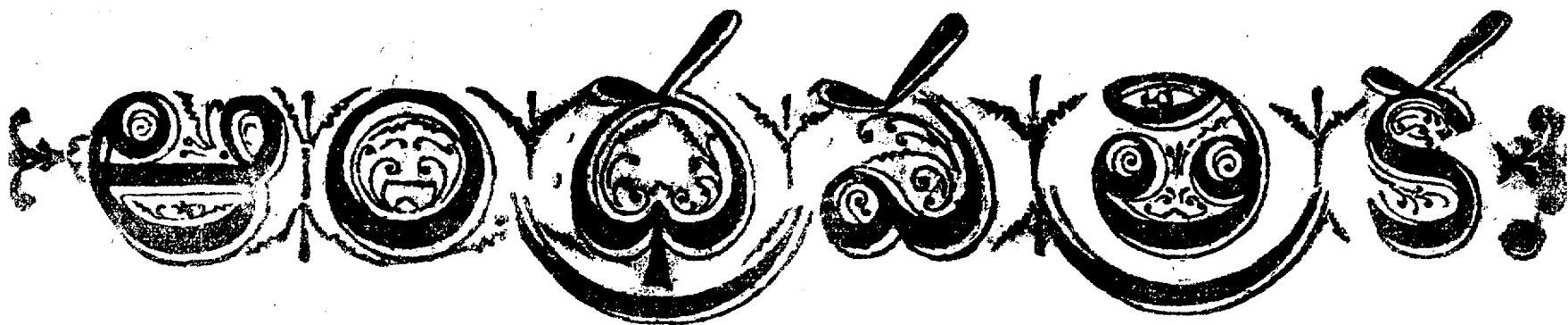

Register No. M. 1118.

Post Box No. 212.

విడి పత్రిక 1-కి 0-1-6

Telephone No. 544.

311032

ప్రతిది న ము ప్రకటింపఁబడును.

Vol. 11
నంబరు 11

చెన్న పట్టణము 1924 వ సం॥ అక్టోబరు నెల 8-వ తేది బుధవారము
శ్రీరక్తాక్షినామ సంవత్సరము, అశ్విజమాస శుద్ధ ఏకాదశి ౧౧.

No. 159
నందిక ౧౫౯

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గాఢ గొప్పవారిచే వేలకు వేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది. వంశభాష చీటి కూచి కొనిన మౌనముగలుగదు.

అమృతాంజనము నకలవిధ

తలనొప్పుల మాన్పును, నాయువుబోట్ల కాపును,
చర్మపు నొప్పుల కారదోలును, పోట్లగొట్టును.
బెణుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.
వగ్గును తగ్గించును దురదనుతొలగించును.

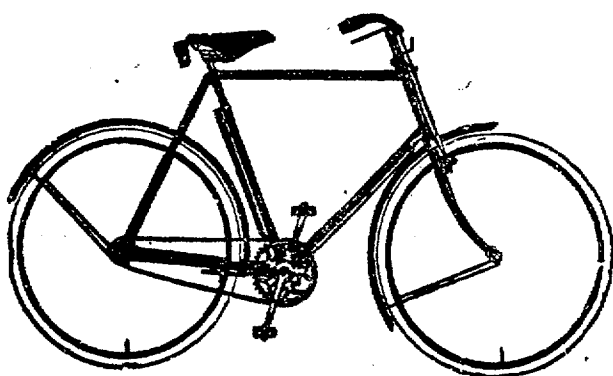
నొప్పులకు నంజీవివంటిది

ఈమందును దుద్దగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి యహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తీసివేయును.
విజేశములలో కూడి వాడుచున్నారు.

రక్త-నిడబ్బితో నహా సీసా 1-కి రు 0-10-0; డజన్ 1-కి రు 0-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుకెట్టి వీధి మద్రాసు లేక, బొంబాయి.

అన్ని బైసికిళ్లు
కంటెను
ముందుగా
వచ్చినది.

40 సెం. ముల
నుండి
వాడుకలో
నున్నది.
భద్రమైన
బైసికిలు

అమోఘమైన బైకు డన్ లప్ టైరులతో నహా ధర 1-కి రు 109-12-0.

శ్రేష్ఠమైనది.

తక్కువధరలో కావలసినవారు హర్నూల్సు పాపులరు సైకిల్ నే తప్పకకొనుట శ్రేయస్కరము.

మిక్కిలి సరసమైన ధర ప్రకారము దొరకును.

మా ప్రస్తుతము క్లెట్టులో నున్నవాటితో దీనిని సరిపోల్చుటకు వీలులేదు.

ఇది బ్రిటిషువారిచే మిక్కిలి మేలైన సామానులతో చాలకాలమువరకు మున్నునట్లు
అభివృద్ధిచేయబడిన పద్ధతుల ననుసరించి తయారుచేయబడినది.

ప్రతి సంవత్సరమును వేనకువేలు నిక్రయము.

ప్రేముకు ఎనామెలు వేయుటకు మునుపు తుక్కుపట్టకుండుటకై
కాసి టైజుడుచే యబడుట చాల ముఖ్యవిషయము.

దీనిని గుఱించి యిదివరలో వాడుచున్న లెక్కలేనవారిని అడిగి వారి అభిప్రాయము ను
తెలుసుకొనుడు.

పోల్ ఏజెంట్లు:

ది ఇంగ్లీషు సైకిల్ అండ్ మోటారు ఇంపార్టింగు కంపెనీ,

తంజినివాసము:

"సైకిలు" నుదాసు

నెం 9, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

వెలింగుటన్ సినిమా

మాంటూ రోడ్డు

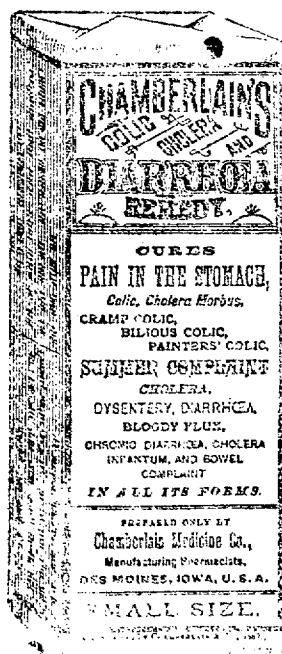
4.10.24 తేది శనివారమునుండి 10.10.24 శుక్రవారమువరకు
శని ఆదివారములందు మధ్యాహ్నము 3-15 గంటల కొద్దిగా.

యానివర్సల్స్ మైటియస్టు సీరియల్

ది స్ట్రీట్ ట్రైయల్

రెండవవారము

ప్రపంచమునుదు ను ప్రసిద్ధులైన టి. విల్లియంస్ కన్, ఎక్స్
ఎక్స్ జాన్ సన్ తో నహా

చేంబర్లెన్ గారి

శూలనాప్తి

అతి సార

నివారిణి (2)

ఈ యధమును

సేనించుటచే

కడుపునొప్పి, గ్రహాగ్ని, అతిసారము, శూలనాప్తి, పేగు పుంబంధ మైన వాస్తవికముగా కుదురును. అన్ని జాగాలలో విక్రయముగల దొరకును. ౨౩

నక్సన్ దంతచూరము

నోటిలోని పకలవ్యాధి

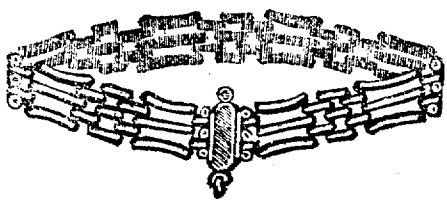
ధులను మాన్పును. పండ్లకొవ్వలు, ఇసుకలలో నెత్తురు వీక్షుకాటులు వాచుట దీనివలన స్వస్థముగును. నాలుకమోది పొక్కులు తొలగును. ఇది స్వల్పకే మాత్రమే మౌనముతోను బాగాధివ్యములతోను చేయబడినది. 1 డబ్బీ 0.2.0, డజన్ 1.4.0. టి.ఎన్. స్వామిసాధనాశ్రమ, 1191 నెం. 1 ఎ. అలంగా రోడ్ విక్రయింపబడుచున్నది.

నమ్మకము

కలీలేదు

మోసములేదు

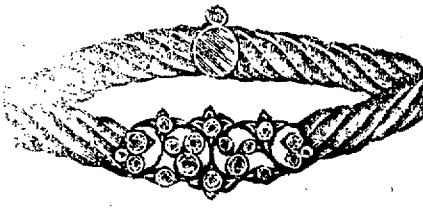
యీ మూడు విషయములను ప్రతి ఒక్కరు గమనించ తగినవి.

పురుషుల

చేతి గా

లునులు.

ప్రస్తుత కాలపు నాగరికమునకు తగినట్లు ఆనేక సుందరమైన మాదిరిలలో ఈ గొలుసులు 2 1/2 సవరము ఎత్తు మొదలుకొని 5 సవరములు ఎత్తులవరకు తయారు చేయబడును. చేదారం మజూరి రు. 5 మొదలు రు. 15 ల వరకు గలదు. మోపుకు పువ్వురాగ కమలములు, పట్టె కంపులు, నీమకమలములు అమర్చిన ప్రత్యేకముగా సొమ్ము చెల్లించవలసియుండును. సవరము బంగారుకు, నీమ వెండికి పూచీనిచ్చెదము. 172 పుటలుగల చిత్రమైన క్యాటలాగు 1.కి ధర రు. 1

ఉమిడి రామయ్య శెట్టి, గురుసామి శెట్టి కంపెనీ,

25, చెనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

మలేరియా, ఇతర జ్వరములకు

వైరెక్సు

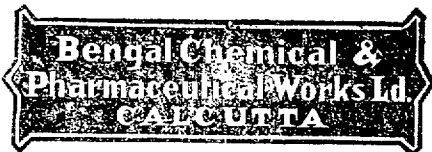
ఒక్కటే ఆమోఘమైన గుణమునిచ్చును. దీనిని ఉపయోగించి మంచినీరును, ఆరోగ్యమునుబోందిన లెక్కలేనివారితో ఈ యోగ్యతాపత్ర నిచ్చియున్నాము. అందువల్లనే

వైరెక్సు అమితముగా

విక్రయమగుచున్నది

రహస్యమైన ఔషధములుకాదు. ఫారములా వ్రాసిన పంపబడును. బుడ్డి 1-కి ధర రు. 0.18-0

వి. పి. చార్లెస్ ఫాస్ట్ రు. 1.2-0.

సరసము

దృఢమైనది

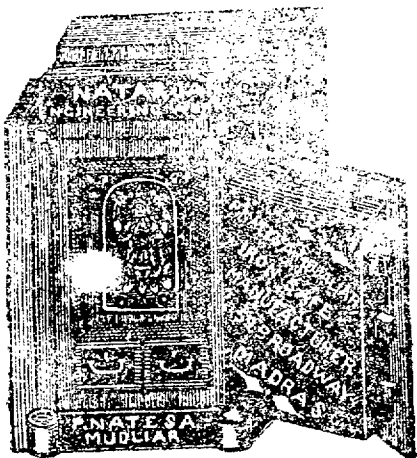
నమ్మకమైనది

యిప్పటిమా ప్రభుప్రకారము బాగుగా తయారుచేయబడిన ఇనుపపెట్టెలు ఈదిగువ తెలుపబడిన వారివద్ద అమ్మకమునకు సిద్ధముగాయున్నది. బాంకులు, కంపెనీలు, కార్యాలయములు, కోఆపరేటివ్ సంఘములు మొదలగువాటికి శరఫరా చేయబడినవి. (1429)

పి. న. శే.శ. మొదలియార్,

ఇనుపపెట్టెలు చేయువారు,

(ప్రాబ్రెటర్, 58, బ్రాడ్వే, మద్రాసు. నటరాజన్ ఎంజినీరింగు వర్క్సు. ఐరన్ అండ్ బ్రాస్ ఫౌండర్స్ ఆయిల్ ఎంజినులు, మోటారులు, మెషినుభాగములు, మొదలగునవి రిపేరు చేయుటయందు సమర్థులవారు. రైసుమిల్లుకు కావలసిన సిలండర్లు, సాప్లింగు, నట్టులు, సరసముగా యివ్వబడును. నుబ్బరాయప్పి శిల్పి, పెద్దనాయకన్ శిల్పి, మద్రాసు. మెషినులకు సంబంధించిన భాగములన్నియు అర్హుల యిచ్చిన తయారుచేసి యివ్వబడును. ఈ తీరములు వ్రాసిన బహుళ వ్రాయబడును.

అన్ని కెమిస్టులకు, ఔషధశాలలకు,

వైద్యశాలలకు

టిన్ కచ్చరు కార్డమమ్, సెనెగె మొదలగు మైకమును గలి

గించు ఔషధములను తయారుచేయుటకు ఒక పరిశ్రమశాల కట్టబడినది. గవర్న మెంటువారు కొన్ని సదుపాయముల నొసంగుటచే ఏటిని మిక్కిలి చౌకధరలకు విక్రయించుటకు మాన వీలు గలదు.

మెలిబ్రాండు టిన్ కచ్చరులకే వ్రాయుడు

టోకుగా విక్రయించు వారందరును ఉత్తరము వ్రాసిన ధరల

జాబితా పంపబడును.

"Depot for Burroughs Wellcome & Co.,"

W. E. SMITH & Co. Ltd.

Chemists, Druggists and Aerated Water Manufacturers.

MOUNT ROAD, MADRAS.

Tel: KARDYL

Branches: Esplanade,

Phone 37

Phone: 225

Vepery

102

P. B. No. 314

Ootacamund

ది మద్రాసు అండు

సచిన్ మరాటా

రైల్వే కంపెనీ లిమిటెడ్

(ఇంగ్లాండులో ఇక్ కాన్స్ట్రక్షన్ చేయబడినది.)

నోటీసు

సరకులను ప్యాకు చేయుట

కొన్ని సరకులను కొన్ని నిబంధనల ననుసరించి ప్యాకింగు చేయబడినట్లు 1924 సం॥రం అక్టోబరునెల మొదటి తారీఖు నుండి ఏర్పాటు చేయబడినదని యిందుమూలముగా మద్రాసు అండు సచిన్ మరాటా రైల్వేమిదగా సరకులను పంపునట్టి వర్తకులకును, ఇతరులకును తెలియజేయబడినది. రైల్వే ఉద్యోగులు ప్యాకింగు శదురు నిబంధనల ననుసరించి చేయబడిన సేగాని కన్ టైనెంట్లను అంగీకరించగూడదని స్పష్టముగాను, నిష్కర్ష గాను ఈ తగువు జారీచేయబడినది. సరకులను రవానా చేయువారు శదురు నిబంధనల ననుసరించి ప్యాకుచేయుటకు అంగీకరించక పోయినచో ఏ.రిస్కు నోటును (ఎ.వెన్యూరము ను) వ్రాసియిచ్చిన అంగీకరింపబడును.

గాన సరకులను రవానా చేయువారు వారి స్వలాభము నిమిత్తమే ప్యాకింగు యే క్రొత్త నిబంధనల ననుసరించి చేయబడకలేనో స్టేషనుమాస్టరులను అడిగి లేక వారికి వ్రాసి తెలిసి కొనుట ఉత్తము.

చార్జులను } ఎఫ్. బి. వాదన్
మదరాసు } జనరల్ ట్రాఫిక్ మేనేజరు.

వైద్యుని విలువను, వైద్యుని గామ్యమును గురించి వైద్యులే అంగీకరించి యున్నారు.

ఆతంకిగ్రహమాత్రలు

అన్ని జాతులవారును ఏమయ్యునందైనను శ్రీ పురుషులు కాలవ్యత్యాసములేక తీసుకొనుటకు తగినదని వైద్యులే అంగీకరించియున్నారు. ఉపయోగించి దీని నిజమును తెలుసుకొనుడు.

82 మాత్రలుగల డబ్బా 1-కి ధర రు. 1.0-0

ఉత్తరము వ్రాసిన డబ్బాను ఉచితముగా పంపబడును

ఆతంకిగ్రహ ఫార్మసి

219

26, బ్రాడ్వే, మద్రాసు

అలీబాబా అండ్ ఫాటీరాబర్స్

అవ్వవ్వ విజయవం

మూడేమటలు! ఆంధ్ర ప్రదేశ్ మంతవర్తంతము న యె టుంగని ఆపరాధపరిశోధన యావక విడియే; నవర సరితమై గడుపుబునబ్బియమచ నాశాహ యనిపించునది టుడియే; హా జములగు చక్కనిమాటల పొటలలో విలసిలు నాటకము నిడియే.

నవరసభరితము	తెల రు	0.12-0
1. ధృవ విజయము (నాటకము)	రు	1.0-0
2. కుచేల — కృష్ణ	"	1.0-0
3. చిత్రకేతు.	"	0.14-0
4. జగన్మోహిని	"	1.0-0

వినివాహన:— పామర్రి బుచ్చిరాజుగారు,

గోదావరి జిల్లా,

కాకినాడ

చందనద్రవ

ఈద్రవము "గనేరియా" అను సెగరోగమును 8 మోతాదులలో నివారింపును. మంట, పోటు, పచ్చగాలేక తెల్లగా ప్రవించుట మొదలగు బాధలు 4 గంటలలో నివ ర్తియగును. దీనినే శ్రీలకు గలుగుకునుమవ్యాధులు అశ్చర్యముగా మరుగును.

సీసా 1 కి రు. 2.0-0. వి. పి. చార్లెస్ ఫాస్ట్

రాయల్ ఫార్మసి 49 బందరుపేట; మద్రాసు.

మాతం చెప్పబోవుచున్నాను. మీరు ఆటూ ఇటు చూడక
నింక చూస్తూంటేనేగాని, కొతిసంగతి బాగా బోధపడును.

దక్షిణాఫ్రికాభారతీయులు

జనరల్ హెన్రీ బాగ్ గారి సాహసవిధానము

(సి. ఎఫ్. ఆంధ్రాను)

భారతీయుల విషయమున దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వము వారు కలపబడిన పద్ధతులనుగూర్చి యిప్పుడే మాకు తపాలావార్తల మన వృత్తాంతములు తెలియవచ్చినవి. ఈ నూతనపరిపాలనము జనరల్ హెన్రీ బాగ్, కల్నల్ క్రెస్వెల్ ఒడంబడిక ననుసరించియుండును. హెన్రీ బాగ్ గారు ప్రజాసామ్యజాతీయవాది. క్రెస్వెల్ గారు కార్మికసామ్యజాతీయవాది.

కార్మిక ప్రభుత్వము హిందువుల సహకారముపట్ల వ్యతిరేక చిహ్నముల చూపవలసి అతలయరించినది. కాని కార్మిక పక్షవాదియగు రేయ్ బర్నర్ గారు మార్క్సిస్టుగా రుపపాదించిన తీర్మానమునకన్న చండతరమైనవరక తప్పుట త్యక్తులముగా నన్నది. భారతీయులను దక్షిణాఫ్రికానుండి వెడలగొట్టు నుద్యమమునకు మార్క్సిస్టు గారు నాయకుడు. వారతీర్మానము దుర్భరముగా నుండినను కానన నిర్వాణాధికారము యూనియన్ ఎసెంబ్లీవారికి యుండుట కంగీకరించినది. కాని రేయ్ బర్నర్ గారి సహకార యాధికారమును రాష్ట్ర ప్రభుత్వములకు మార్చు నటుల కోరుచున్నది. ఈ సవరణ ప్రకారము, నేటాలునందలి భారతీయులు నేటాలురాష్ట్ర ప్రభుత్వముగ్రహమునకు పాత్రులై యుండవలయును. మొదటినుండి దక్షిణాఫ్రికాలోని భారతీయులు భారతదేశముల సమస్య రాష్ట్ర ప్రభుత్వపక్షికరణము చేయుటకు వ్యతిరేకులుగా నున్నారు. అనుభవమునల వారు రాష్ట్ర పరిపాలనముచే కలుగు దురవస్థలను అన్వాయమును గుర్తించియున్నారు. కాని నాకు కార్మిక పక్ష పక్ష్యజే భారతీయుల హక్కుల నిర్వ్యాధింప సవరణ తెచ్చుట విచారకరముగా నన్నది. రెండవరాయములు నేను దక్షిణాఫ్రికాకు వెళ్లియుంటిని. నేటాలు కార్మిక పక్ష నాయకులే మిక్కిలి సానుభూతికర బరచిరి. కార్మిక పక్షమున కుపాధ్యక్షుడుగానున్న బాయిడెల్ గారి ప్రవర్తనము నాకు సంతోషము కలిగించినది. తేయ్ బర్నర్ గారి సవరణనుగూర్చి ఆలోచించినచో బాయిడెల్ గారు క్రెస్వెల్ గారు భారతీయులకు ప్రతికూలపక్షులుగా పూర్తిగా మారి యొరనిగాని, లేక వారి పక్షము వారి నాపు కత్తి వారికి లేదనిగాని న్యక్తముననున్నది. 1920 లో బాయిడెల్ గారు లెబునా లెబునా లెబునా లెబునా "మా లేబునా లెబునా లెబునా" ను పుట్టించిరి. నేటాలులోని భారతీయులకు సహకరణము జరిగెను. అలాగని చెప్పియున్నారుగాని యిప్పుడు కార్మిక పక్షము తెచ్చిన సవరణ చూచినచో భారతీయులదృష్టి యందు యధమవిధానమని నూచించుచున్నది.

క్రాంతి కేవలెస్టువారి ప్రజాశక్తి పకారము జనరల్ హెన్రీ బాగ్ గారి యభిప్రాయముల కనుగొనవచ్చును. భారతీయులను వెడలగొట్టుట కొప్పుకొనుటయేగాక ప్రత్యేకముగా గూడెముల నిర్బంధములకు గూడ సిద్ధపడుచున్నారు. అంతేగాక భారతీయులను తిరిగి పంపుటయే వారి ముఖ్యమును నుద్దేశ్యము నితోచుచున్నది. అందువలననే తిరిగిపోవు భారతీయులకు బోన స్కూర్ నుండి 20 పాండ్లకు హెచ్చింపబడెనని ప్రకటించినారు. పైగా నేటాలునుండి హిందూదేశమునకు ప్రయాణపు ఖర్చులను గూడా యిత్తుమని ప్రమరించిరి. బోనస్కు నభివృద్ధిచేయుట కే మాత్రము సభ్యంతరముండదుగాని తిరిగిపోవుట భారతీయులను హెచ్చరించుటకు రిక్రూటింగ్ ఆధికారుల నియమించుట హృద్విదారకరముగా నన్నది. 1920 లో ఇట్టి రిక్రూటింగ్ పుల న కలిగిన ఘోరదురవస్థలనుగూర్చి మా కవళివమున్నది. భారతీయులకు తప్పును సంజాయిషీల చేప్పివారిని తిరిగి పంపుట కుడ యోగించు విధముల నేకపర్యాయములు గర్హింపబడినవి.

భారతదేశమునకు తరిమి వేయుటకు మాత్రము లక్ష్యము పయోగించు సాధనములను మన మింకొక పర్యాయ మెక్కుకొనవలసి వచ్చునట్లున్నది.

బోనస్కు హెచ్చించు యావిధానమును గమనించి నచో నేటాలునుండి భారతీయులను తరిమివేయుట దీక్షగా కొనసాగింపబడు నని తోచుచున్నది. క్లాస్ ఏరియా లిల్లులో ఈ భావముగూడ స్ఫురించుచున్నది. 1 మార్క్సిస్టుగారి తీర్మానము, 2 రేయ్ బర్నర్ గారి సవరణ, 3 ప్రభుత్వము తరపున హెన్రీ బాగ్ గారి ప్రభుత్వము, వీటిని మాడినచో యీ క్రాంతి చట్టము యిదివరకు ప్రభుత్వము చేయబోయి ఓడిపోయిన చట్టముకన్న ఘోరముగా నుండునని తోచుచున్నది. నాకు ఆ ప్రభుత్వ వ్యూహముందు మార్కెమియు కనబడుటలేదు. ఈ తీర్మానములనుగూర్చియు, పద్ధతులనుగూర్చియు దక్షి

హృదయ హింసనము

ఇంతవరకును జరుగుచున్న సంరంభము ప్రయత్నములు భారతదేశ ప్రభుత్వమునందున్న ఆంగ్లల హృదయములందు మార్పు కలుగజేయుటకే జరుగుచున్నవి. అమార్పు వచ్చుట కింక ను కొంతకాలము పట్టును కాని ఆసంరంభ మిప్పుడు హిందూ మహమ్మదీయుల హృదయములందు మార్పు కలుగజేయుటకు మారవలసియున్నది. స్వాతంత్ర్యమునుగూర్చి తలప సాహసించుటకు పూర్వము హిందూ మహమ్మదీయు లొకరికొకరు ప్రేమింపవలయును. ఒకరి మతముపట్ల నొకరు సహనము చూపవలయును. అన్యోన్యము విశ్వసించవలయును. పరస్పరక్రోధముల, మూఢతల, భరింపవలయును. ఇట్లుండవలె ననన, ప్రతి జనుడును తన్నుతాను నమ్మవలయును. తన్నుతాను నమ్ముట భగవంతుని నమ్ముటయే యగును. అట్టి నమ్మకము, విశ్వాసము మనకున్నచో ఒకరిని గాంచి యొకరు భయపడుదుట లంతరించును:—

ఎం. కె. గాంధీ

వారియెడల మనవిధి

(ఎం. కె. గాంధీ)

అదిమహనులనుగూర్చి ఆంధ్రానుగారు వ్రాసిన వ్యాసమునందు మాడు విషయములనుగూర్చి చిత్రలేఖనని చాతుర్యముతో చిత్రించినాడు. పంచమహాల్మ భిల్ల నేవామండలికి నిధులను ప్రాగు చేయుటకు ఏ. వి. భాకరుగారు చేసిన సోత్కంతమును విజ్ఞప్తిని బలపరచిరి. ఆంధ్రానుగారిభావముల నేను ముఖ్యార్థముగ నామోదించుచున్నాను. భాకరుగారిని గూర్చి నేనేమియు నుపాధ్యాయము వ్రాయవలసరములేదు. నేను హిందూదేశమునకు వచ్చుటకు పూర్వమే ఆయన మాతృదేశసేవి మొదలుపెట్టి ప్రఖ్యాతి బడయుచుండెను. ఒరిస్సాయందు కరవుచే బాధపడువారికి సాయము చేయుటకై వారొనర్చిన సేవ మరవజాలము. నుజరాతునందలి అస్పృశ్యులకు వీరిన ర్పడి సహాయము వీరిని అస్పృశ్యుల ప్రేమధామముగా నొనరించినది. అస్పృశ్యులకన్న గూడ హిందూదేశమునందుండి పంజాబునకు పైకి తెచ్చువారి సాయము నపేక్షించు భిల్లులకు వీరందఱు నిలిచియున్నారు. అందుచే వీరు పంచమహాల్మ భిల్లుల కధిపాన దేవరగా నగపడుచున్నాడు భాకరుగారి విజ్ఞాపన మనాకర్షితమై యుండవలయును గాక.

అదిమహనులను గూర్చి వ్రాయునపుడు, నేనేమియు, సహకారియై, శిష్యుడై బాపటనిలిచిన విల్లికియర్నసుగారిని ఆంధ్రానుగారు తలపకుండ జాలడు. తనసర్వస్వమును భారతదేశమునకు భారవోసిన యాయుధార ఆంగ్ల దేశీయునకు తనకళిత జ్ఞత మాపుటయందు వెనుకంజవేయడు. దక్షిణాఫ్రికాయందలి సత్యాగ్రహాలకు సహాయముచేయుటకు వెంటనే పోవలయునని గొట్టెగారు ఆంధ్రానుగారి నాజ్ఞాపింపగనే పియర్నసుగారు స్వచ్ఛందముగ ఆంధ్రానుగారితో దక్షిణాఫ్రికా కరుడెంచిరి. మొదట నీయాంగ్ల దేశజులను చూడగనే నాకు ప్రేమ యుద్ధు వించినది. ఈక్రింది వాక్యములను నేను చెప్పునపుడు, ఉదార స్వభావోజ్జ్వలములై, నిర్భీతిని వెడలగ్రహము, సమ్మానోచితములై యున్న పియర్నసుగారి కేత్రదృష్టులు నాయెదుట తొండించుచుండెను. దక్షిణాఫ్రికాయందును, కాంతినికేతనమునందును పియర్నసుగారు పనిచేయుట నేను చూచితిని. స్వాగ్రత్యగమును తమవిధియం దైశ్యమును, ప్రదర్శించుట యందు వీరు ప్రథములు. న్యాయ మైనట్టి దైవచో ఏపాటునుగూడ పియర్నసుగారి జౌన్నత్యమునకు, దూరముగాదు. కాంతినికేతనమునందు వంటయింటి గంజికాలు వను, పాకీకొట్టను, బాగుచేయుటకు స్వయముగా ముందు దూకి వడితే. రాజకీయమునకు సంబంధించనంతమాత్రమున వీరికృషి ప్రశంసనీయును కాకపోదు. జపానులోనున్నప్పుడు పియర్నసుగారు ఆంగ్లలు కొల్లగొట్టువిధము వారి అగ్రస్థానస్వీకరణము, వీటినిగూర్చి తీవ్రముగా వ్రాసినదానిని స్మరింపుడు. ఇట్లు వ్రాయుటచే తనకుకలుగుకష్టముల నతడు లక్షింపలేదు. పియర్నసు గాఫ్రికానుండి యిటవలన తిరిగివచ్చిన సోదరిదేవిగా, తమి చెప్పుదుతో తెలిసికొనుటకు కుతూహలముగా నున్నది.

ఈ వ్యాసము వ్రాయుచుండగనే పి. కె. నాయుడు గారి దాహదమరణవృత్తాంతము వివరణి నచ్చినది. ఈ సమయమునందు దక్షిణాఫ్రికాలో నిట్టివారి మరణము అగణ్యమును నష్టముని చెప్పులసియున్నది. ముందుపత్రికలో వీరినిగురించి విశేషముగా వ్రాయగలనని నమ్మెదను:— (యంగుయిండియా పత్రిక)

గారు తనమరణోన్మత్తమునందు కాంతినికేతనమునందు తన కన్నకొడుకు కన్న నెక్కుడుగ చూచుకొనుచున్న యొకపిల్ల వానిని తనమరణశాసనము సృష్టించునపుడు మరచిపోలేదు. తన స్మరణచిహ్నముగనుండుట కీకవి 25000 రూపముల కొకవిజ్ఞప్తి చేసియుండెను. ఈద్రవ్యముతో కాంతినికేతనమునందు "పియర్నసునైద్యశాల" యని తననామముతో నైద్యశాల నొకటి యేర్పాటుచేయవలయునని వీరికోరిక. జబ్బునుండి కోలుకొని తిరుగబలముపట్టుటకు నేను జుహూలోనున్నప్పుడు, ఆంధ్రా నుగారు నాసంరక్షక దేవతగా తన్నుతానే నియమించుకొని యుండి, విచారకరముగ సదయాత్మకముగ పియర్నసుగారి విజ్ఞప్తికి తగినజవాబు రాలేదని నాతోచెప్పిరి. హిందూప్రజలు పియర్నసుగారిసంతకా ఎరగరనిచెప్పి వారిని చల్ల బరచితిని. అంతేగాక పియర్నసుగారిని మనము బాగుగా తెలిసియున్నాము. గాన ప్రజలసహాయమునకు మన మంత కష్టపడ నవసరములేదు. వారినిగూర్చి అధార్మిక లని తలప మాడదని మాడ చెప్పితిని. మరియు తరుణము తలస్థించినపుడు పియర్నసు కవి గారి విజ్ఞప్తి నేనందికొని స్మరణచిహ్నమునకు నిధిని ప్రాగు చేయుదు ననిచెప్పియుంటిని. అట్టితరుణిమపుడు వచ్చినదనిఆంధ్రానుగారు నాకు తెలుపుటచే నేను యంగుయిండియా పాపకులను తమకేకొలది ద్రవ్యసహాయము చేయవలయునని హెచ్చరించు చున్నాను. ఇంతవరకు 8000 ప్రానెనెన.

ప్రజలు తలచుకొన్నచో 21 వేల మార్పుటాక గొప్ప విషయము గాదు.

ఆంధ్రానుగారి మూడవ విషయము రాటమునుగూర్చి. ఇది బహుశా నాకొరకై యుండును. రాటము నాపై నాధారపడి యుండుననికాలము పోయి తనంతట తాను నిలుచుకాలము రాటమునకు తలస్థించుట త్వరలోనే కలుగునని నే నెరుగుచును. దీవలకై విచారకుడు గొప్పవారికి రాటమును రక్షించుట విధియైయున్నది. ఆకలిచే సోలులక్షల నుద్ధరించి, కరీరమును కాపాడి, పేదలకు సరిపోవుద్రవ్యమును రాట్టి హిందూదేశమున దటను సర్వసమ్మతముగా నుండగనది రాటమొక్కటియే. కలుపుచే బాధపడువారు భాగ్యవంతులకడనుండి బిచ్చము గొను హైన్యమును తొలగించ గలిగినది రాటమొక్కటియే. నూలు వడుకుచున్నంతకాలమును తా మాకలిచే గృహ సవసరములే దని వారుభృథముగా తెలిసికొందురుగాక. (యంగుయిండియా పత్రిక.)

జిల్లా బోర్డు ప్రెసిడెంటు ఆరెస్టు

కైలాస బెహారీలాలుగారు భాగల్పూరు జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షుడు కైలాసబెహారీలాలుగారు అసహాయవాది. హిందువులను మహమ్మదీయులను యిటీవలన కొట్టుకొనినసందర్భమున లాలుగారిని 3 వ తేదీని ఆరెస్టు చేసిరి. ఆయన జామీను యియ్యననుటచే చెరసాలలోనుంచి. (ఆ. ప్రె.)

ఇలో ఫౌంటేన్ కలము బంగారు సెస్టికలము

అది మేలై సరకము 14 కారెట్ల బంగారుపాళీ కలదు. పాలిపైనయుండు ఇరిడియము, చాలాదళసరిగానుండును. ఈ కలమును యేవిధముగానైనను వాడవచ్చును. సిం బాగుగా ప్రవహించును. ఈదినములలో ఫౌంటేన్ కలము ప్రతియొకరికిని మిక్కిలి ఉపయోగకరమైనది గాన ఒక మేలై స ఫౌంటేన్ కలము చవుకలో అందమైనదిగా, తయారుచేయుట యవసరమునది.

ఈగుణములన్నియు నీ ఇలో ఫౌంటేన్ కలమునందు గలవు. ఈకలమువెల 7-0-0 మాత్రము పోస్టేజిఖర్చులుగాక. Sole Importers, Giri Bros., Triplicane Madras.

దీపావళి వినోదము

మతాబాబు ది

ఇది సాధారణముగ కన్పల్లో అమ్మ తీగవలె నూటి నూటికి ఆరిపోక నిల్చికాలి దానికంటె పదిరెట్లెక్కువకాంతి నిచ్చును. ధర చాలచౌక.

గుమారు 80 గజములు బద్ది చుట్ట 1 కి	1-12-0
,, 80 గజములు బద్ది చుట్ట 1 కి	0-15-0
వ రకులకు వేరుధరలు	
రు కి కు మించిన ఆర్డరకు పోస్టుఖర్చులు ఉచితము	
నిధుధు రి కెంకలకృష్ణమూర్తి, రాజమండ్రి.	

హైదరాబాద్ లో చిక్కులు

మాలానా షేక్ తాలీగారు

శ్రీశ్రీ, అక్టోబరు 6:—హైదరాబాద్ ప్రభుత్వము హామీ దివ్యమై యున్నది. కాంగ్రెసు (కేంద్ర) కేంద్రభూమి సంఘము హైదరాబాద్ లోని చిక్కులను గురించి ఆసంఘమువారి హామీ దివ్యమై యున్నది. కాంగ్రెసు (కేంద్ర) కేంద్రభూమి సంఘము హైదరాబాద్ లోని చిక్కులను గురించి ఆసంఘమువారి హామీ దివ్యమై యున్నది.

బ్రిటిష్ వారు జోక్యముకలిగించుకొనరాదు

ఈదేశములో మహమ్మదీయుల అభిప్రాయమును తెలిపి కొనుటకు గ్రేటు బ్రిటన్ ప్రభుత్వమువారికంటే యిండియా ప్రభుత్వమువారి కెక్కువ యవకాశముగలదు గావున కేవలము మతసంబంధమైన యీ వ్యవహారములో గ్రేటు బ్రిటన్ వారు జోక్యము కలుగజేసికొనకుండ యిండియా ప్రభుత్వమువారు చేయగలరని నమ్ముచున్నాను. గ్రేటు బ్రిటన్ ప్రభుత్వమువారు అట్టి ప్రయత్నము చేసినచేత అది దుర్మార్గమైన పరిస్థితులను కలుగజేయునని చెప్పటం అవసరము. కాని అది యెట్టిరూపమును దాల్చుచో యిప్పుడు చెప్పజాలము. ఏలయన యిప్పుడు హిందూదేశములో వర్ణాంతరజాతీయ జీవనమును నిర్మించుటకు ప్రయత్నములు సలుపబడుచుండుట ఇండియా దొరతనమువారికి విశేషమే. మహమ్మదీయుల దృష్టికాంతియుతమైన యీ పనినుండి తొలగింపబడుట చాల దుర్మార్గమని చెప్పవలసివచ్చును.

మహమ్మదీయులలో మహమ్మదీయులు పోరాడుట తగదు

పైనజెప్పిన తీర్మానము తమయొక్క పుణ్యక్షేత్రముల వ్యవహారములలో జోక్యము కలిగించుకొనుట మహమ్మదీయుల విధియని యెట్లు చెప్పవచ్చునో అట్లులే మహమ్మదీయుల యొక్క పవిత్రస్థానములను మహమ్మదీయుల రక్షణముచే అపవిత్రీకృతమునంపబడుతుండ కాపాడి మహమ్మదీయ సోదరులలో జరుగు పోరాటమును మార్చుట గూడ తమవిధి యని మహమ్మదీయుల మతగ్రంథములు ఘోషింపుచున్నవి.

ఇక కత్తులవారికిని సమాధానము కుదుర్చుటలోని హైదరాబాద్ వ్యవహారములను శాశ్వతముగ రీతిన పరిష్కారము చేయుటలో ను మహమ్మదీయుల లంఛనము పాల్గొనవలెను. ఇందుకొరకై అప్పటి విదేశములలో నున్న మహమ్మదీయులు మమ్ముల నందరిని వేరకొని యున్నారు.

విదేశములకు రాయబారులను పంపుట

కావున ఈకార్యనిర్వాహకసంఘమువారు ఇదివరకు నిర్ధారణ చేయబడినట్లుంటే రాయబారులను, అరబియాలోని వేరువేరు భాగములకు పంపుటకు ఆతురపడుచున్నారు. ఈరాయబారులలో కొన్ని కొన్ని వేరమలకీంద దోషాకోపణ చేయబడిన మహమ్మదీయులను చేర్చుకొనరాదని యిండియా దొరతనమువారు అభ్యంతరము చెప్పటవలన ముఖ్యముగా అవసరమైన టర్కీ దేశమునకుతప్ప టెక్కినచోట్లకు ప్రస్తుతము రాయబారులను పంపుట అపియేయవలెననియును, టర్కీరాయబారులను యిండియా ప్రభుత్వమువారు అభ్యంతరపెట్టనట్లుంటే టర్కీలను అన్ని రాయబారులనుండి యెన్నకొని కొనవలెననియును కార్యనిర్వాహకసంఘమువారు నిశ్చయించినారు. కాని యిండియా దొరతనమువారు ఒప్పుకొననట్లు అరబియాలో నూతనముగా తేబడిన అభివృద్ధి పరిస్థితులను సంపూర్ణముగ మార్చివేసినవి. కావున బాబులో తెలియజేయబడిన వేరముల క్రింద దోషాకోపణ చేయబడిన పభ్యులను ఆయా రాయబారులలో చేర్చుకొనుటకు తిరిగి విచారించి అనుజ్ఞ నీయవలసినదని యాక్రంద చేవ్రాలు చేసినవారు అదంగవలసి వచ్చుచున్నది.

మరియు నాజులు యెట్లు చెప్పుచున్నది: ఈవిషయము చాల ముఖ్యమైంది గావున దీనిని యిండియా దొరతనమువారు సాధ్యమైనంత త్వరలో విచారించినట్లుయిన మెచ్చుకొనవలసియున్నది. హైదరాబాద్ వ్యవహారములను పరిష్కారము చేయు విషయము కేవలము మహమ్మదీయులకే విడిచివేయుచు మని బ్రిటన్ ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించి ఎట్టి సభ్యులను చేర్చుకొన్నప్పటికిని ఆయాభిలాషకు రాయబారులను యిండియా దొరతనమువారు ప్యాసుపొమ్మలను గ్రాంటుచేసినట్లుయిన మహమ్మదీయప్రపంచమునకు బ్రిటిష్ వారు మహమ్మదీయులవ్యవహారములలో జోక్యము కలిగించుకొనరని నమ్మకముకలుగును.

ఇతర తీర్మానములు

కార్యనిర్వాహక సంఘమువారు నిశ్చయించిన సమావేశమై ఆమోదించిన ఇతర తీర్మానములలో మహమ్మదీయులలో కలుగుచున్న పోరాటముల నాపివేయుటకు నెడతెడపాడబాజులకు రాయబారులు పంపవలెననియు, ఆయా రాయబారులను ప్యాసుపొమ్మలనియవలసినదనియిండియా ప్రభుత్వమువారిని వేడుచు, గాంధీగారి ఉప

వాదమునుగూర్చి యూనిటీ కాన్ఫరెన్సువారు గావించిన తీర్మానము నామోదించుచు, యింటింటికిని సౌభ్రాతృత్వమును గొంపోవలయునని మహమ్మదీయుల నందరిని వేడుచును తీర్మానమును గావించబడినది.

యాత్రికులు

మరియు హాజీరు నిర్వహణముగా టిక్కెట్టులనుకొని తిరిగినవచ్చుటకు ప్రయాణపుఖర్చును డిపాజిటుచేసి యిండియానుండి కడవలెననుటయును సంఘమువారు చర్చించిరి. యాత్రికుల పేదరికమును గుర్తించి హాజీరు తిరుగుటిక్కెట్టులను కొనుక్కొనమనిగాని లేకడబ్బును కట్టమనిగాని నిర్వహించుట మహమ్మదీయుల మత విషయములలో ప్రభుత్వమువారు జోక్యముకలిగించుకొనుటగా తలంపబడునని తీర్మానింపబడినది. మహమ్మదీయులవ్యవహారములను పరిష్కారము చేసికొనగలరని యీసంఘమువారి యభిప్రాయమై యున్నది. కావున యీపనికి భిలాషకుసంఘమువారు పూనుకొని బొంబాయిలోని ప్రయాణములోనుండి యాత్రికుల సౌఖ్యమునకు చూచుచుండవలెనని తీర్మానించబడినది. యాత్రికుల తిరుగుప్రయాణమును గూర్చియు వారిసౌఖ్యమును గూర్చియు విచారించి సాధ్యమైనంత త్వరలో దానిని కేంద్రభూమి సంఘమునకు పంపుటలో ఆసభ్యముగలిగి బాధ్యత వహింపదగిన మహమ్మదీయులతో ఒకఉపసంఘము నేర్పించుటకు యీసంఘము అధ్యక్షునికి ఆధికారము నొసంగుచున్నది.

పూర్వము భిలాషాయన ఆర్బువేషమున బ్రతికియున్నంతకాలము నెలనెలకు బత్తెము నిచ్చుచున్నట్లుంటే భోజనములకు గానాహారము యీసంఘము వందనము లర్పించెను.

వార్తాత్రికలు వైషమ్యముల నుజించుట

తరువాత వార్తాత్రికలు వైషమ్యములను పెంచు విషయము చర్చింపబడినది. అటువంటి పత్రికలనుప్రజలు పోషింపరాదనియు సభలో తీర్మానించబడినది.

1922 సంవత్సరమునకు ఆడిటరుయొక్క నివేదికమును, 1924 అక్టోబరు—డిసెంబరుకు బడ్జెటును చర్చింపబడి ఆమోదించబడినది.

నాయకుల సభాతీర్మానము లమలులో పెట్టుట నిర్మాణ కార్యక్రమముకొరకై దేశమందంతటను సంఘముచేయుట కొకకార్యక్రమ మేర్పరచుటయు నాయకులసభలో గావించబడిన తీర్మానము లమలుపెట్టుటకు తరువాత నిశ్చయింపబడినది.

తంతివార్తలు

జెరుసలేము మస్లింసంఘాధ్యక్షుడు కేంద్రభూమి సంఘముయొక్క కార్యనిర్వాహక సంఘాధ్యక్షుడును యిండియను తంతివార్తల నంపుకొనిరి:—

జెరుసలేము మస్లిం సంఘాధ్యక్షుడు:—

పవిత్రస్థానముల యందుగల గౌరవమునకు నూచకముగ రక్షణము నాపుడని మీరుపంపిన తంతిచేరినది. మీరును అదియే చేయవలెనని వేడుచున్నాము. పవిత్రస్థానములలో శాంతిని లభిపెట్టుటకును మహమ్మదీయుల షేములను కాపాడుటకును, జెర్జులలో జరుగు మహమ్మదీయ ప్రతినిధుల సభలో సహకారమును జూపుటకు మీరు కూడా జెర్జుల ప్రతినిధులుగా రావలెనని ఆహ్వానించున్నాను. దయచేసి తంతిచేయవలెను”

కేంద్ర భిలాషకు సంఘాధ్యక్షుడు:— మాకు చాల ఆతురతగానున్నది. పుణ్యక్షేత్రములో రక్షణము నాపవలసినది. నెజెదు హైదరాబాదు రావలెనని మేము ప్యాసుపొమ్మలకు వరఖాస్తులు పెట్టుచున్నాము. షెరిఫు హుస్సేనుని పూర్వచరిత్రయు ఆయన నూతనముగా మహమ్మదీయ ప్రపంచాభిప్రాయమును తిరస్కారము జేయుటయు యిస్లాముకు గొప్ప అపహ్వానమైనది. అతనియొక్కయు, అతని కుటుంబముయొక్కయు వ్యవహారములు యిస్లాముకు మహాసభకు వదలిపెట్టబడినవే తప్ప శాంతికలుగదు. శాంతి కడుగుట కిదియే మార్గము. (అ. ప్రె)

హుస్సేను రాజ్యమును విడుట

మార్కడ్యుకు పీక్ ఖాల్ గారు చెప్పినవిషయములు

బొంబాయి, అక్టోబరు 4:— అసాన్సియేటెడు ప్రెసువారు కలసుకొని మాట్లాడినప్పుడు హుస్సేనురాజు హైదరాబాదును విడుటకు మార్కడ్యుకు పీక్ ఖాల్ గారు చెప్పిరి. బహుశః ప్రపంచమున కింకాగ్రహమును సమావేశమున వరకును ఇబన్ సాద్ గారే మక్రము రక్షకులుగా నుండుననియు ఒక గవర్నరును నియమింపవచ్చుననియు చెప్పిరి. హుస్సేనురాజుగా నున్నంతకాలమును ప్రతిసంవత్సరము హాజీరగాత్రికుల యవధులు భరించరాని వైయుండెనని ఆయనచెప్పెను. సరియైనరక్షణలే కుండుటచే క్రిందటిసారి యాక్రలో 28000 మంది ప్రజలు మృతులయిరి. తనకురాజ్యమును వైషమ్యముగూడ యుద్ధకాలమున హుస్సేనుకు బ్రిటిష్ వారి రొంగిరి. హైదరాబాద్ లో నున్న బాబులు హుస్సేను ప్రభువుగా ఒప్పుకొనలేదు. అచ్చటనుండినెని పలు పోగావారు బహిరంగముగా తిరుగుబాటు చేసిరి. ముఖ్యముగా హుస్సేనునందు అపనమ్మకము పుట్టించు నుద్దేశ్యముతోనే అతని రక్షణ క్రింద ప్రయాణము చేయుచున్న యాత్రికులపైబడి కొల్లగొట్టిరి. మానవశరీరములో రక్తము పౌడ్రయమునుండి బయటికిని బయటికినెండి పౌడ్రయమునకును విచ్చుచు పోవుచుండుట యెంత యనినరమో అట్లే హైదరాబాద్ కి యాత్రికులు ప్రతి సంవత్సరమును వచ్చుచు పోవుచుండుట అంత యనినరము. కావున అట్టి హైదరాబాద్ లోను మహమ్మదీయ ప్రపంచమునందంతటను శాంతిని నెలకొల్పుటకే ఇబన్ సాద్ పైని పులతో వెల్లియున్నాడు. క్రొత్త ప్రభుత్వము యొక్క పరిస్థితులనుగూర్చి మహమ్మదీయ కాంగ్రెసువారు తీర్మానించువరకు హైదరాబాదు శాంతిపరములకును శాంతిలోనుంచుటకును ఇబన్ సాదుకుగల శక్తిలును. (అ. ప్రె)

అత్యద్భుతమైన మెషిన్ రిఅమకము

క్రాస్సి కోడ్ స్టార్లింగు రకము

నూనె ఎంజినులు

0.115 రకము 21 గుట్టుముల శక్తిగలది
1-కి ధర రూ 3150

0.120 రకము 47 గుట్టుముల శక్తిగలది
పెల్లుస్తార్లింగుతో సహా 1-కి ధర రూ 7000

మద్రాసునందు ఏలాటి యితరఖర్చులు లేక యివ్వబడును.

ఈ ఎంజినులు క్రొత్తవి. మొదట ఏ పెట్రోల్ మాన్ చెస్టరు ఓపన్ మో క్రాస్సి బ్రదర్స్ వారిచే సరఫరా చేయబడినదో అట్లనే యున్నది.

కొన్ని ఎంజినులు మాత్రమే యున్నవి.

గాన రూ 1000 లు తక్షణమే అడ్వాన్సుగాను, మిగిలిన పైకము డాక్యుమెంటులు యిచ్చినచే చెల్లించుపద్ధతిపై ఆర్డరులు తీసుకొనబడును.

ఉత్తరములు ఈదిగువవిలాసమునకు వ్రాయవలెను.

MASSEY & Co, Ltd.
Post Box 60, MADRAS.

మలేరియాను, మరియితర జ్వరములన్నియును
“ఇ స నా ఫె లి” చే అతిత్వరలో నివారించును
క్రైస్తవజ్వరమును తత్కాలమునకు మాత్రమే ఆపివేయును. అయితే ఇ స నా ఫె లి 15 దినములలో జ్వరమును పూర్తిగా వేరుతో తీసివేయును. అన్ని విధముల మలేరియా జ్వరములను, “ఇ స నా ఫె లి” అత్యద్భుతముగా వాగుచేయును. అని ప్రసిద్ధి చెందినది. గమక మలేరియాకు అతి నమ్మకమైన ఔషధమని వేరువచ్చినది.
మలేరియా రాకుండ ఆటంకపరచుటకు ఉదయము సాయంత్రములందు ఒక్కొక్క మాత్రమున నేవించిన చాలును.
పూర్తిగా గుణము గలుగుటకు 2 బుడ్డు 15 దినములు నేవించినచాలును.
ప్రసిద్ధులకు “ఇ స నా ఫె లి”ను (ద్రవరూపముగానున్న “ఇ స నా ఫె లి”) వాడవలెను.
ఇండియా, బర్మా, సిలోనుకు సోల్ వజంటు,
Gorio Ltd., Post Box 159, Fort, Bombay.

గంగానది వరదలు

ఎన్నడులేని ప్రవాహము

అపరిమిత నష్టము

కాంగ్రెసు విచిత్రభటులు సేవాసమితియొక్క రక్షణ ప్రయత్నములు.

కాన్పూరు, ఆక్టోబరు 6:—గంగానదీ వరదలు పశువులకును ప్రజలకును విస్తారము నష్టము గలుగ జేయుచున్నవి. ప్రాంతవ్యాప్తము గూడ వాటిల్లినట్లు జరిగియున్నది నీటిమట్టము యొక్క క్రందటవారము నుండియు క్రమముగా పెరుగుచున్నది. నీటిమట్టము నీటిమట్టము కొలత ప్రకారముగా 377 అడుగులున్నది. ఇంత ఉపద్రవముగా నెన్నడును వరదరా లేదు. 1890వ సం॥లో ఎచ్చిన వరదకుంటే యిప్పుడు రెండడుగులు జాగ్రత్తగా వచ్చెను. నది కలువలనున్న ప్రాంతమునది యిండ్లన్నియును మునిగిపోయెను. నదికి ఉత్తరపుటాడునను ఉన్న జిల్లాలోని మైళ్లమట్టమును గ్రామములన్నియును పాడుపడెను. గండవలన కానుపురమునకును లక్నోకును మధ్య రైలు ప్రయాణము నిర్వీర్యమయినది. మార్గము ప్రయాణమున కనుకూలముగ నున్నదో లేదో అని తెలిసికొనుట కంపజిన యింతైన పట్టాలు దప్పిపోయి పల్లెటూరును డిపార్టుమెంటునకు చాల నష్టము గలుగజేసెను. నీటిమట్టమును ఇంక వృద్ధిపాపుచున్నది. పోలీసువారియొక్కయు కాంగ్రెసు విచిత్రభటుల సహాయము వలనను సేవాసమితివారు జనలకు రక్షణ యిచ్చుచున్నారు. సామ్యునికార యేమియును లేదు. (ఆ. ప్రె.)

బి. జి. రైలు గంపు

ఫాహాబాదు, ఆక్టోబరు 6:—మగర్ వారా, కానుపురము వంతెన మధ్య నిన్న 21 గంటలకు బి. జి. రైలుదారి గండి పడెను. ఈ ప్రాంతమునది చిన్న యిసుపదార్లు (మీటరుగేజీ) కూడ ప్రయాణమున కర్హముగా లేవు. వరద యొక్కను తరుగక వృద్ధి అగుచున్నది. జనలనుగాని కరువులనుగాని యితరబండ్లమీదకు మార్పడము లేదు. సరాసరిగా రైలుబండ్లు నడుపుట ఆపి వేయబడెను. బి. జి. మటర్ బండి నడచుచున్నది. సరాసరిగా బండ్లు నడపుట వరదల తరుగుదలమీద ఆధారమై యున్నది. (ఆ. ప్రె.)

కానుపురముండి డిప్యూటీ బ్రాఫీక్స్ మావరిం తెండెం టు యిట్లు తిరిగి నిచ్చుచున్నాడు:—నిన్న 21 గంటలకు పెద్ద రైలుమార్గములో మగర్ వారా కానుపురం వంతెనమధ్య గండ్లు పడెను. ఈ ప్రాంతములో చిన్నరైలు దారికూడ ప్రయాణ మునకు ఆర్హము గా లేదు. వరద యొక్కను పెరుగుచున్నది. పెద్ద దారియందుగాని చిన్న రైలుదారియందుగాని జనలను సరకులను మరియొక బండిలోనికి మార్పుటకు వీలులేదు. లక్ష్యుగా పురము కానుపురముల మధ్య సరాసరిగా రైలుప్రయాణము లేదు. లక్ష్యుగా పురమునకును ఉన్నపట్టణమునకును మధ్య మటిర్ బండ్లు నడచుచున్నవి. కానుపురమునుండి జి. జి. పి. రైలు రిపాలబండి బయలుదేరి లక్ష్యుగా పురమువరకును బోయి అగి బొవును. రైలుచియ్యకానుపురం రైలు సర్వీసు ఉన్నట్లే నిలిచి వాయి తిరిగివాపును. వరద తగ్గినవిషయం సరాసరిగా రైలుబండ్లు ప్రయాణము చేయును. (ఆ. ప్రె.)

జంగాలు నాగపురం సెంట్రలు యిండియా రైలు మార్గములు

గండ్లు మరమ్మత్తు చేయబడెను

సరాసరిగా రైలు ప్రయాణము ఆరంభించబడెను.

బొంబాయి, ఆక్టోబరు 4:—బాయన చుధురా పథ్య పెద్దరైలుదారిలోని గండ్లన్నియును మరమ్మత్తు చేయబడెను. 4 వ లేదీ ఉదయము మొదలు మామూలుగా బొంబాయి నుండి ఢిల్లీ సరాసరిగా రైలుప్రయాణము తిరిగి ప్రారంభించబడినది. రైలుదారి వాడగు నప్పడు కార్తీకా బండి నెం. 1 పంజాబు ఎడర పేలు బండికి తగిలింప బడుచుండెడిది. ఇక మామూలు ప్రకారమున నెం. 7 ఇ. వి. ఆక్ ఎడర బండికి తగల్పుబడెను. అది ఢిల్లీలో 21-20 నిమిషములకు బయలు దేయెను. (ఆ. ప్రె.)

మోరనూరు కోచ్చిను రైలు

పోదనూరు, ఆక్టోబరు 6:—ఆక్టోబరు 6 వ తేదీ మొదలు పోదనూరునకును పోదనూరునుండియు మోరనూరు కొచ్చిను రైలు మార్గము మీదుగా ప్రయాణికులు, సామాను బంపుటకు తీర్మానము యివ్వబడును. కాని పోన్నాని రైలువంతెనవద్ద మరియొక బండిలోనికి మారవలయును. (ఆ. ప్రె.)

రామగంగ వంతెన పడిపోలేదు.

ఒడ్డుమాత్రము తెగిపోయెను

అలహాబాదు, ఆక్టోబరు 6:—మరాఠాబాదువద్ద రామ గంగ వంతెన పడిపోలేదనియు, దాని ఒడ్డులో వంతెనవద్ద గండిపడెననియు రైలువే ఫీపుయింజినీరుగారు తెలియజేయు చున్నారు. (ఆ. ప్రె.)

ఫరుఖాబాదు జిల్లాలోని వరదలు

అలహాబాదు, ఆక్టోబరు 6:—ఫరుఖాబాదు జిల్లాలో అపరిమితమైన నష్టమును వరదలు కలుగజేయుచున్నవని "రీడరు" పత్రిక విలేఖరుడు తెల్పుచున్నాడు. (ఆ. ప్రె.)

ఉత్తర హిందూస్థానమునందు

వరదలు

గ్రామములు నాశనమగుట

అలహాబాదు, ఆక్టోబరు 7:—ఫరీదాబాద్, మిరాట్, బారీల్లీ మొదలైన హిందూస్థానము వరదలు విస్తారము నాశనము చేయుచున్నవి. బారీల్లీ జిల్లాలో కొన్ని గ్రామములు వరదలచే తుడుచుకొని పోబడెను. వరద లారంభించిన తర్వాత మొన్న సోమవారంనాడు మాత్రము మస్సోరీ పట్టణమునకు తపాలు వచ్చెను. తంతివార్త లొక్కను వచ్చుటకు వీలులేదు. ఢిరాఘాను నకును పారిశ్రామికమునకును మధ్య ఆయుధ గండ్లు రైలుమార్గము లొగలవు. వాతావరణ మింకను భయమును బుట్టించుచున్నది. మస్సోరీపట్టణమున కనతిదూరమున నున్న యమునమీద కార్తీకీ వంతెన ప్రవాహముచే కొట్టివేయబడెను. (ఆ. ప్రె.)

దసరాఉత్సవము

అలహాబాదు, ఆక్టోబరు 7:—దసరాపండుగ లొక్కడ జయప్రథముగా జరుపబడుచున్నది. (ఆ. ప్రె.)

ఢిల్లీ పురపాలకసంఘము

వరదనష్టపోయినదికి పరివేలయావ్యములు విరాళ మొసగెను
ఢిల్లీ, ఆక్టోబరు 7:—వరదలచే నాశనమైన ప్రదేశ మలవారికి సదుపాయము లొనర్చుటకు ఆసాధారణసమావేశ మునందు రూ. 10,000 లు ఢిల్లీ పురపాలకసంఘము కాంక్షను జేసెను. మునిసిపలు వారిచ్చిన సామ్యుసహా రీతిపుకమిటీవారు యిప్పటికి రూ. 20000 లు వసూలుచేసిరి. (ఆ. ప్రె.)

పశ్చిమోత్తరరైలుదారి

లాహోరు, ఆక్టోబరు 4:—నేటినుండి లాహోరుఅంబాలా లువరధ్య రైలు నడచుచున్నవనియు ప్రయాణికులకు సిద్ధావర కు కూడ టిక్కెట్లు యివ్వబడుచున్నవనియు రైలుఅధికారులు తెల్పుచున్నారు. కాని అంబాలా మహారాను పురముల మధ్య నున్న ఫీలింగుల విషయమేమియును తెలియబడలేదనియు రెండువారములవర కా రైలుమార్గముమీద ప్రయాణముజరుగుటకు వీలులేదనియు ప్రస్తుతము వరకు తెలిసిన వరమానమువల్ల తెలియుచున్నదని రైల్వేఅధికారులు తెల్పుచున్నారు. (ఆ. ప్రె.)

వాగ్ గారు రక్షింపబడిరి

ఢిల్లీ, ఆక్టోబరు 4:—వాగ్ గారిసరియు మరియొక ఐరోపా స్త్రీయును హెడర్ రైల్వేస్టేషనువద్ద నిస్సహాయులై మార్గము గల్గమున నిల్వవలసివచ్చినది. వారికుపచారములు జరుగుచున్నవి. విశేషాంగకాఖియం దిదివరకు పనిజేసిన వాగ్ దొరగారు 48 గంటలు ఒక తెప్పమీదనుండియు. ముగ్గురు నల్లవాయూదులు బోయి ఒక తెప్పమీద యాత్రినౌకగ 8 ని దీసికొని వచ్చి బ్రాహ్మణుడు గాపాడిరి. (ఆ. ప్రె.)

అగ్రానీటిచే ముంచబడెను

ఢిల్లీ, ఆక్టోబరు 4:—అగ్రాలో కొంతభాగము నీటిచే ముంచబడెనను వార్త తెలిపానుద్యుగా తెలిసినది. అంబాలావద్దగండ్లు యొక్కను మరమ్మత్తుగానందున లాహోరు టపాలింక ను బాకార్ లూఢియానాలమీదుగా బంపబడుచున్నవి. ఘాజి బాదునకును ఢిల్లీకిని సరాసరిగా ప్రయాణము సాగుటకు యొక ఒక నెల పట్టునని తెలియుచున్నది. 1906 వ సంవత్సరములో 65 అడుగుల నీరు వచ్చినట్లు ఓఖాలాలోని రికార్డులు తెల్పుచున్నవి. నన్నటి నీటిమట్టము కొలత ప్రకారము 67 అడుగులకు చేరినట్లు రికార్డున్నది. 1906 వ సంవత్సరమునకంటే మూడు 2½ అడుగులు సామ్యుగా నీరు వచ్చెను. ఎన్నడింత హెచ్చుగా నీరురాలేదు. (ఆ. ప్రె.)

అపరిమితమైన వరదలు

పందలకొలది జనులును జంతువులును మడిసెను

రైలుబండి మధ్యమార్గములో నాగిపోవుట

రెండువందలమంది యిరువది నాల్గుగంటలవరకు

నిరాహారులైరి

మరాఠాబాదు, ఆక్టోబరు 4:—కంకాతెరురైలు స్టేషను కిరుప్రక్కలను వరదలవలన పెక్కుగండ్లు పడెను. ఢిల్లీ నుండి మరాఠాబాదుకు బోవుబండి వరదలచే యీస్టేషనువద్ద నిలిచిపోవలసి వచ్చెను. రెండువందలమంది ప్రయాణికులు 24 గంటలవరకు వలవలమాడిగి. పిమ్మట ఒక వాగువస్థర గోధుమపిండితో వారు 28 గంటలవరకును దిని ఉండవలసి వచ్చెను. తరువాత మరాఠాబాదు వాయింటు మేజిస్ట్రేటుగారు కొన్ని ఉపచారములకు యేర్పాటు గావించిరి. మరాఠాబాదు నే వాసమితి వారు ప్రయాణికులకు పెక్కు సదుపాయము లొనర్చిరి. విస్తారము జనస్థమును పశునష్టమును గల్గినదని ప్రయాణికులు అచంచాగా తెల్పుచున్నారు. (ఆ. ప్రె.)

విషాదకరమైన వార్తలు

వరదలోను వానయందును జనలందుట

72 గంటలూహారములేదు.

ఒక స్త్రీ ప్రసవించుట

ఢిల్లీ, ఆక్టోబరు 4:—డిల్లీ మట్టుపట్టణముండి అతివిషాదకరమైనవార్త లొక్కను వచ్చుచున్నది. వరదలచేతను, తగినన్ని పడవలు లేకపోవుటవలనను జనలను రక్షించుటకు అడ్డంకి గలుగుచున్నది. ఒకచిన్న లంకలో నుమారు ఒక డజనుమంది పురుషులు, స్త్రీలు, పిల్లలు నిరాధారులైరి. వారిని రక్షించుటకై వ్యయము బోవవలసివడలేదు. మొన్నరాత్రి యొక స్త్రీ ప్రసవించెను. ప్రతినిమిషమును తమ్ము ఎవరోవచ్చి రక్షించెదరనున మృత్యుములో నీటిలో 72 గంటలన్ననులేక ఉండిరి. బురారీ అనువోటహాడ నిట్లే 200 మంది జనలున్నారు. మరింత వార్తలేమియును తెలియుటలేదు. నీటిచేమంచబడిన పెద్ద గ్రామములగు ముకుందపురము భాలాపురము గురించేమియును తెలియుటలేదు. (ఆ. ప్రె.)

వరదల అపాయము

రక్షణ సదుపాయములు

ఢిల్లీ, ఆక్టోబరు 7:—పడమటి భాగమందు యమునా నది వరదలు తగ్గుచున్నవి. తూర్పుభాగ మింకను భయమును కలిగించుచున్నది. భద్రరైలుమార్గము చాల నష్టపడినది. ప్రయాణమెప్పుడు తిరిగిప్రారంభించబడునో తెలియజేయుటకువీలు లేదు. మూడు దినములనుండి వెయ్యిమందికిపైగా రక్షింపబడిరి. ఇండ్లు లేనివారికి వసతులు యేర్పాటు చేయబడెను. అనేకులు పశువులను గాపాడిరి. పెక్కుమంది ఐరోపాబాలివారు ప్రజలను రక్షించుటకు ప్రయత్నించిరి. బాప్ ఫీల్డు, మాత్యూసు దొరగార్లు నీటిచే ఆవరింపబడి రక్షింపబడుటకు వీలులేనివారికి ఆహారమును సంచలలోగట్టిరిదిచిరి. (ఆ. ప్రె.)

బిషప్పు రాబినుసనుగాడికి విందుచేయుట

ఢిల్లీ, ఆక్టోబరు 7:—మెథాడిస్టు ఎపిస్కోపలుచర్చి క్రైస్తవమతాచార్యులను క్రైస్తవ సమాజమును బిషప్పురా బిషు సనుగారియవారిసంతీమణియొక్కయుగౌరవార్థముఒకవిందు చేసిరి. రికరెండుయంగుగారు, సింగరగారు అతిథులను ఆహ్వానించి సన్మానించిరి. (ఆ. ప్రె.)

వరసాతము

ఢిల్లీ, ఆక్టోబరు 7:—మరేమూను బార్నాలో కొంచెము తగ్గినది. అలహాబాదును బాతావరణము అనుకూలముగ నున్నది. బంగాళములో అగ్నేయదిక్కున వాన సాధారణముగ గలదు. అక్కడక్కడ దక్షిణపుబాగాలోనుఅస్సాములోనువాన కురిసెను. మదరాసున కుత్తరతీరమును కొంచెము వానకురిసెను. పోర్టుబేరు 1, మాస్కోహ 2, టేనాయి, రంగూను, క్యాక్యా 1½, నాంకవోల్లీ, బాంనాయి, గోవాలపురం 3/4 అంగుళముల వానకురిసెను. (ఆ. ప్రె.)

సిన్ధూ, ఆక్టోబరు 4:—తెగిపోయిన గండ్లును బారి పోయిన గట్టును మరమ్మత్తు చేయబడెను. ఆక్టోబరు 6 వ తేదీ నుండి కార్తీకానుండి సిన్ధూకు రైలుబోవుచున్నది. (ఆ. ప్రె.)

చెన్నపురి కార్పొరేషను

సహాయక ఆరోగ్యశాఖాధికారి నియోజనము

చెన్నపురి కార్పొరేషను సభ విలంబితసాధారణ సమావేశము తిరిగి నిన్న సాయంత్రము 1.15 గంటలకు ప్రారంభమయింది. సమావేశమైనపుడు అధ్యక్షులు పాల్గొన్న కమిషనరును నియమించువరకు గురించియు, కత్తెలలోని బద్దలందు కంపెనీ, బరన్ అందు కంపెనీవారు పంపిన టెండరుల ప్రకారము సరఫరాచేసెదమనిరి. రాతిగొట్టములను పరిశీలించివచ్చుటకు గాను కలతాదు. దేశీకారాగారిని పంపుటను గురించియు చర్చ జరిగెను.

దేశీకారాగారికి ప్రయోజనపు ఖర్చులు

బద్దలందు కంపెనీ, బరన్ అందు కంపెనీవారి రాతిగొట్టములను పరిశీలించివచ్చుటకు పంపబడిన దేశీకారాగారి ప్రయోజనపు ఖర్చులు క్రింద 300 లను చెల్లించవలసినదని, ప్రభుత్వమువారిని గోరుచు వర్క్ కమిటీ రు నూచించిరి.

వ్యాసరావుగారి ఈ మాత్రము అంగీకరించుచు, కార్పొరేషను సభ వారిలో ప్రతిపక్షము ను కలిగించినందులకు అసమ్మతిని తెలుపుచు నొకసవరణ నుపహరించెను. కాని అధ్యక్షులు దీనిపరంగా ప్రతిపక్షమును, అంతట వ్యాసరావుగారు వర్క్ కమిటీవారిమాత్రము నెదుర్చుచు, కమిటీ, సభవారి యనుమతిసొంతకుండు నితర ప్రదేశముల కిట్టిరాయవారిమనంప రాదని నడిపిరి. ఇదిచాలా ప్రమాదకరముగా నాదగ్గరము గాగలదు. ఇకముందు వేర్వేరుకమిటీలగుడ నీవద్దటి నవలంబించుకుండు జేయవలెను. ఈసందర్భమున కమిటీవారివద్ద అక్రమమైనది. కమిటీనివర్ధయముల నూరక శస్త్రుజేయుచుండుటకు కాదీసభ. ఈవ్యయమును సభవారు నిరాకరించినయెడల వర్క్ కమిటీ సభ్యులే ఈమొత్తమును భరింపవలెను.

సవరణములవరుచువారు లేకపోవుటచేసిరాకరింపబడెను. తరువాత తీర్మానమును వోటునకు తెచ్చగా ఇచ్చిరి వ్యతిరేకము గను అందఱును అనుకూలముగను సమ్మతమనోపగుటచే సంగీకరింపబడినట్లు ప్రకటించబడెను.

సహాయక ఆరోగ్యాధికారి

“డాక్టరు గోవిందప్పగారు, కార్పొరేషనులో పర్యవేక్షించు సర్వీసులోనికి దీనికొనబడును. మొదటిమాడవ తీర్మానములకు రు. 350 చొప్పున జీతమునగుటను. అంతకాలము వరకు పనిచేయుట కాలము ప్రతిమును వ్రాసియివ్వవలెను. అటు తరువాత నాతనికి తీర్మానములను బట్టి జీతము నిర్ణయించబడును.” అనుతీర్మానముపై తరువాత చర్చజరిగెను.

డాక్టరు రామకామగారు:—ఈతీర్మానము నెదుర్చునపుడు అందరివల్ల క్రిందిగురించి నేనెట్టియాజేవలను డెలువులలేదు. ఈనియోజనము సందర్భమున కార్పొరేషనువారిచర్య గొప్పమోసమువలె గాన్పించుచున్నది. ఫిబ్రవరి మాసమునందు కార్పొరేషనువారు సహాయక ఆరోగ్యశాఖాధికారి గావలెనని ప్రకటించినపుడు రు. 250 ల వేతనమునగుటననియు, 5 వత్సరముల పనిచేయుటకు ప్రతిమును వ్రాసి ఈయవలెననియు స్పష్టముగా ప్రకటించబడెను అవరతులకు అంగీకరించి డాక్టరు గోవిందప్పగారికి రివల్యూషన్ ప్రకటించెను. తరువాత ప్రతిమును వ్రాసి యొసగవలెనని గోరగా, రు. 350ల వేతనము నొసగినగాని అట్లుజేయని యనగా నావేతనము నొసగవలెనని పన్నుల ఆధికారి యొసంగుచుండునని నూచించుట విచారకరము. ఈపదవికి, 250ల వేతనముతోనే ప్రారంభింపజేయుట ఆచారము. ఈ ఆచారమును భంగపరిచి, నెల 1 కి రు. 100 ల చొప్పున సభ్యముగ వెచ్చించుట, ప్రజల మోసమొనర్చినట్లును. ఇట్టి అధికవ్యయమునకు, ప్రత్యేక పరిధికు లెవ్వియు గాన్పించుటలేదు. మొదట గావించిన ప్రకటనయందీ మరతులను తెలిపినయెడల ఇంతకంటె పెక్కువ అనుభవజ్ఞుడు ఇందు చాలనుండి లభించి యుండగలరు.

డాక్టరు సతీశమొదలిగారు:—గోవిందప్పగారు చాలా అంగీకారముతో ప్రతిపక్షమును సహించిన వారనియు, ప్రతిపక్షము, ప్రభుత్వమువారి క్రిందగాని స్థానిక సంఘముల క్రిందగాని గూడ అన్ని గొప్పపరీక్షలు పాటించిన వారు లేరనియు నుడిపెను.

డా. కామతు:—గోవిందప్పగారి యోగ్యతల నిప్పుడు జన్మించుటలేదు. ఒకరి యోగ్యతలను గురించి నుడువు నెడల ఇతరవర్గాలవారు లందరి యోగ్యతలనుగూడ వివరింపవలెననియు అధ్యక్షునికి క్రమభంగమును నూచించెను.

డా. సతీశమొదలిగారు, అంతయు వర్ధము గల యాతని నూచించినందులకు కమిషనరుని అభినందించెను. అతడిచ్చట పనిచేసిన కొలదిమాత్రములలో, చాలసామర్థ్యమునుండి ప్రకటింపబడెను. ఇట్టివానిని వదులుకొనుట మంచిదికాదు.

రామకామతుగారు:—దరఖాస్తుదారులలో, అంతయు వర్ధము గలవారికిను గలరనియు ప్రకటనలోని మరతులకే వారంగీకరించినందుచే ప్రతిపక్షము చచ్చింపబడుచున్న యాతని కలిగినందు రు. 100 ల నొసగ నవరము లేదనియు నేను నుడిపిని.

వ్యాసరావుగారు:—గోవిందప్పగారు, కార్పొరేషను వారి ప్రకటనలను జూచి, అందులోగల మరతుల సంగీకరించి వచ్చుటకే ప్రతిపక్షము రు. 100 ల సభ్యముగ నొసగ నవరము లేదని నుడిపిరి. మాంబళము స్పీకరుగారు కార్పొరేషను వారు ప్రతిపక్షము రు. 64 వేలు చెల్లించియుండుటచే భవనముగ నున్నారని చెప్పబడెను. అట్టి స్థితిలో యధికవ్యయమును కార్పొరేషనువారు భరింపజాలరు. అంతియగాక, మనము 5 సంవత్సరముల వరకు పని చేసెదమని ప్రతిము గానయునని గోరుటచే నీకష్టములయు గలిగెను. ఎట్టి ప్రతిపక్షము గోరకుండు నుండునెడల నెట్టివివాదము నుండును అతనికి, ఇంతకంటె మంచి అవకాశము లభించినపు డచ్చటను పెక్కులకు గూడ నాతనికి స్వాతంత్ర్యముండును. ఈ వ్యవహారములయందు, దోషభూయిష్టముగ నున్నది. మీరు ప్రకటనలలో నొకటి చెలిపి తరువాత మరియొకవిషయముగ వేతనముల నిర్ణయించునెడల ప్రజలు కార్పొరేషను వారిమాటల నెట్లు విశ్వసించు వలెను.

రా. బ. టి. వరదరాజులు నాయుడుగారు:—ప్రకటన యందొక మరతులను తరువాత మరి వేరు మరతుల ప్రకారము ఆచరించుటయు సక్రమముగ లేదని నుడిపిరి.

జి. తిరికాంబం చెట్టిగారు:—తాను అధికారి యొసంగుచున్న డాక్టరులకు ఈసందర్భమున కొన్నివివరముల చెలియ జేయవలసి యున్నదని నుడిపెను. గోవిందప్పగారికి రు. 350 ల వేతన మొసగవలసినదని ఆరోగ్య శాఖ స్థాయిసంఘమువారు నూచించుచున్నది. ఏవివరములను గనగొనకయే దానిసంగీకరింపలేదు. అందుచే ఆరోగ్యసంఘమువారు పిల్లగారి యర్హతలను డెలువులు నట్టియూతనినీ చాలయుపయోగకరముగ నుండుననియు, అతనికి రు. 350 వేతన మొసగుటసవరమనియు చెలిపిన మీదట నామాత్రము అంగీకరింపబడెను. ఇందువలన మూడు వత్సరముల వరకు నాతనికి సాధారణ వేతనాభివృద్ధియొనర్చవలసిన ముండును. ఇరుసంఘములకును రాజీనామాగా ప్రతిపక్ష తీర్మానములోని మరతు లేర్పరుపబడెను. అంగీకారములో 6, 7 వత్సరము విద్యనభ్యసించి వచ్చిన యాతని కీమాత్రము వేతనమైన యొసగి తీరవలెను. అతడింతకు పూర్వము నెలకు రు. 480ల వేతనమును దెచ్చుకొనుచు దానిని వదిలి పెట్టి రు. 250 లపైకార్పొరేషనుపని యందు జేరెను.

ఒక సవరణ

జి. వేణుగోపాల చెట్టిగారు:—గోవిందప్పగారికి నెల 1 కి 250 వేతనము నొసగవలసినదనియు, కార్పొరేషను 3 వ వత్సరముల కాలము నేవజేయవలెనని బాండుకోరరాదనియు ఒక సవరణ నుపహరించిరి.

డా. రామకామతుగారు:—సవరణను బలపరుచుచు, ప్రతిపక్షంలోని ప్రకటనలోని మరతులసంగీకరించి పనిచేయుటకు వచ్చినప్పుడా ప్రకటన కంట్రాక్టుప్రకటనను నుడిపిరి. పిల్లగారు రు. 480 ల వేతనపు ఉద్యోగమును వదులుకొనివచ్చుటకు ఇతరకారణము లున్నవనియునుడిపిరి.

అంతట సవరణను వోటునకు తెచ్చగా వోడిపోయెనని అధ్యక్షుడు ప్రకటించెను. అంతట వ్యాసరావుగారికి ఒక పోలు దీసికొనగా రి గురు అనుకూలముగను, 25 గురు ప్రతికూలముగను రి రు తిట్టలుగను నుండిరి. తరువాత తీర్మానము ను వోటునకు తెచ్చగా సభ్యసంఖ్యకులచే సంగీకరింపబడెను. అంతటితో 6 గంటల 35 నిలవు సభ నిలిపివేయబడెను.

జరసీకి ఋణము

సు డాన్ నిజేదికము ప్రకారము నిచ్చుటకు అధికవేతనంబును సాహకార్యంబును లండనులో సమావేశమగుచున్నారు. ఇంగ్లండు బ్యాంకుతో తెల్పియంవారు రాయబారములను సల్పుచున్నారు.

క్యాండ్రింగ్ హంట్ నున్న రాజ కుటుంబమును జూచుటకు నార్వేరాణి యువరాజుతో బయలుదేరెను.

వెన్నపురం (స్వకీయ విలే ఫిరి)

కాంగ్రెసు మ్యూనిసిపల్ యెన్నికలు

అక్టోబరు 4:—గోదావరిమండలమున పెద్దాపురము జిల్లానుపతమనకు పట్టణాన్నియని ప్రకటింపబడు. మండలములో నితరస్థలములకు తీసిపోకుండు నిరాకరణోద్యమము ప్రబలి నను జిల్లానుపతమనవారు కో ఆపరేషనుబోధనను స్థాపించి కొంతప్రచారము చేసినసంగతి యెల్లరతును విశదమే. ప్రస్తుత మ్యూనిసిపల్ యెన్నికల సందర్భమున పట్టణాన్నియని సంఘమువారు కాంగ్రెసు అభ్యర్థులను నిలువబెట్టగానే జిల్లానుపతమనవారిలో కలవరము పుట్టెనది. పురమునం దెచ్చుటజూచినను ఎన్నికల కబురేగాని వేరుప్రస్తావనలేదు.

ఈ యూరిలో 4 వార్డులలోను నాలుగు స్థానములు భారీయైనవి. 4 స్థానములకు కాంగ్రెసువారు 4 అభ్యర్థులను నిలువబెట్టిరి. అభ్యర్థుల నీక్రింద పేర్కొనుచున్నాను.

1 వ వార్డు:—ప్రస్తుతము చెయ్యి మనగా నున్న గోలి కొండయ్యగారు [కాంగ్రెసు అభ్యర్థి]. వోక్సుల వెంకటరత్నం గారు [స్వతంత్ర అభ్యర్థి]

2 వ వార్డు:—బొక్కా నారాయణమూర్తిగారు [కాంగ్రెసు అభ్యర్థి] సంగీతి పుల్లంరాజుగారు [స్వతంత్ర అభ్యర్థి, ప్రస్తుతము కాన్సిలరు].

3 వ వార్డు:—చొక్కాక ముత్యంబుగారు [కాంగ్రెసు అభ్యర్థి] కలార సోమరాజుగారు [స్వతంత్ర అభ్యర్థి, ప్రస్తుతము కాన్సిలరు].

4 వ వార్డు:—చాపలి లక్ష్మీనారాయణశాస్త్రిగారు [కాంగ్రెసు అభ్యర్థి] ఆకాశపు మల్లిఖార్జునుడుగారు, జట్టా నాగలింగం గారు [స్వతంత్ర అభ్యర్థులు].

మొదటివార్డులో కాంగ్రెసు నాయకుల కోరికపై శ్రీ వోక్సుల వెంకటరత్నం గారు తమకు కాంగ్రెసు యెడగల భక్తి గౌరవముల జూపుచు తమ యభ్యర్థిత్వమును వదులుకొని ప్రజాగౌరవమునకు పాత్రులైరి. కాట్టి శ్రీ గోలికొండయ్యగారు పోటీలేకయే గెల్పొందిరి. 2 వ వార్డును స్వతంత్ర అభ్యర్థి గానుండి శ్రీ దింగిటి పుల్లంరాజుగారి నామినేషను ను, బలపరిచిన కంచన్ పిర్రాజుగారి నేను అక్రమముగా వోటల్ రైట్సులో చేర్చబడినదనియు, అందుచే పుల్లంరాజుగారి నామినేషను ఆశాస్త్రియమనియు కాన నది ప్రోపేయబడుననియు కాంగ్రెసు అభ్యర్థియగు శ్రీ బొక్కా నారాయణమూర్తి గారు అభ్యంతరపెట్టుచు అర్జీ దాఖలు చేసిరి. అభ్యంతరము వ్యాజ్యమనినవిచ్చి చెయ్యి మనగా పుల్లంరాజుగారి యభ్యర్థిత్వమును నిరాకరించిరి. కాన కాంగ్రెసు అభ్యర్థియగు నారాయణమూర్తిగారు పోటీలేకయే గెల్పొందిరి. 4 వార్డులో నొక స్వతంత్ర అభ్యర్థియగు ఆకాశపు మల్లిఖార్జునుడు గా రేవోయెక కారణంపెట్టి కాంగ్రెసు అభ్యర్థియగు చాపలి లక్ష్మీనారాయణశాస్త్రిగారిపై అభ్యంతరపు అర్జీని దాఖలుచేసిరి గాని యదిప్రోపేయబడెను. ఆకాశపుమల్లిఖార్జునుడుగారిపేరు వోటల్ రైట్సులో సక్రమముగ చేర్చబడినందునవారు అభ్యర్థి గానుండుట కనగ్గులనిశాస్త్రిగారు పిటిషన్ దాఖలు చేయగా మల్లిఖార్జునుడుగారి యభ్యర్థిత్వమునూడ నిరాకరింపబడెను. రెండవ స్వతంత్ర అభ్యర్థియగు జట్టా నాగలింగం గారి నామినేషనును బలపరిచిన దారా రాధాకృష్ణయ్యలింగం గారు మైనరగుటచే వారి యభ్యర్థిత్వమునూడ రద్దు చేయబడినది. కాన కాంగ్రెసు అభ్యర్థియగు లక్ష్మీనారాయణశాస్త్రిగారు పోటీలేకయే జయ మొందిరి.

దావా

నికోగి వెంకట సుబ్బారావుగారు నిన్నటి దినమున యెచ్చట డిప్యూటీ మేజిస్ట్రేటుకోర్టులో వైసుచెయ్యిర్కా మలిపెట్టి సుబ్రహ్మణ్యం కాన్సిలరు ఆర్మీ అప్పారావుగారపై నభియోగమును దెచ్చిరి. 1920 ఫలి నెంలి 5 మరగాను జిల్లా మ్యూనిసిపాలిటీల చట్టములో 52 క్లెక్సును 114 వి. పి. సి. క్లెక్సు నులక్రింద వేర మారోపించబడెను.

సూడాను (ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతివార్)

అండ్, అక్టోబరు 3:—దానుగురించి ఇదివరలో తాను తెప్పిన సంగతులనే మరల మళ్లీ నాలుగు వ్యక్తీకరించిరి. ఈలోపుగ సూడానులో సక్రమపరిశీలనను నిలబెట్టు బాధ్యత బ్రిటిషువారిదేయనిరి. దీని నిమిత్తము తీసికొనవలసిన చర్యనంతన ప్రభుత్వమువారు తీసికొనవలసిరి.

గాంధీ పూజానిధి

“స్వరాజ్యభవనం” పాలకొండ

సం. అ. పై.	వివరములు	రూ. అ. పై.
1.0-0	సాధనసరణదాసు బావాజీగారు	
0.9-0	మకం చిరంజీవిదాసుగారు శినియర్ (ప్రావై)	
	టయ 2 వ దఫా	
1.0-0	కోవిల కందాళ రంగాచార్యులుగారు	
1.0-0	వారణాసి రామలింగస్వామిగారు	
1.0-0	నూరాపర్ణుల నాగభూషణరావుగారు	
1.0-0	తోటకూర మోహనరావు నాయుడుగారు	
1.0-0	మీసాల విజయరత్నం నాయుడుగారు	
1.0-0	గవర గవురునాయుడుగారు	
1.0-0	యెల్లమహంతి సోమన్న పాత్రాలుగారు	
1.0-0	పాలూరు వెంకట పుల్లారావు శ్రేష్ఠిగారు	
1.0-0	రాజం గాంధీదాసుగారు 2 వ దఫా	
1.0-0	మోడేసు రి రామమూర్తిపంతులుగారు	
1.0-0	పాడుగు ధర్మారావుగారు	
1.0-0	కన్నూరి కోటిశ్వరరావుగారు	
1.0-0	శ్రీపతి నూర్యనారాయణ పంతులుగారు	
1.0-0	శిల్ప నూర్యనారాయణ శ్రేష్ఠిగారు	
1.0-0	కలివరపు స్వామిలక్ష్మీగారు	
1.0-0	దేవరవెంక నాయుడుగారు	
2.0-0	శ్రీ పూసపాడు లక్ష్మీనరసింహరాజుగారు	
1.0-0	శ్రీమతి పిన్నాడ నూర్యకాంతమ్మగారు	
0.8-0	గుడ్ల కామయ్య శ్రేష్ఠిగారు	
0.8-0	శ్రీమతి పిన్నాడ నూర్యనారాయణమ్మగారు	
0.8-0	తేన్నేటి నూర్యప్రకాశభానులుగారు	
0.4-0	శ్రీమతి గొర్రె రామమ్మగారు	
0.4-0	పామిరీ నారాయణమ్మగారు	
0.4-0	తాంవాడ అప్పలనరసమ్మగారు	
0.4-0	మణుగల వరదరాజులనాయుడుగారు	
0.4-0	హరిహరప్రసాదుగారు	
0.4-0	బండారు రామమూర్తి నాయుడుగారు 2 వ దఫా	
0.4-0	రంకిరెడ్డి సుబ్బన్న నాయుడుగారు	
0.4-0	పాలూరు సత్యనారాయణశ్రేష్ఠిగారు	
0.4-0	భాగవతుల నారాయణశాస్త్రిగారు	
0.4-0	యనమండ్ర జగన్నాథపంతులుగారు	
0.4-0	శిష్ట సరిశినాయుడుగారు	
0.4-0	కూర్కాపు సత్యనారాయణగారు	
0.4-0	వమ్మిడిన్ సామెయగారు	
0.4-0	ఆశపు సన్యాసిగారు	
0.4-0	గడ్ల రామమూర్తిచౌదరిగారు	
0.4-0	సింసులూరి ఆదినారాయణచౌదరిగారు	
0.4-0	లంకలపల్లి జగన్నాథనాయుడుగారు	
0.4-0	పడాల రామారావునాయుడుగారు	
0.4-0	గంసుల శేషాద్రినాయుడుగారు	
0.4-0	సత్యవాది సునామపాపంతులుగారు	
0.4-0	కణితి నాగభూషణరావునాయుడుగారు	
0.4-0	కాశీభట్ల నరసింహంపంతులుగారు	
0.4-0	పెద్దపెంకి నూర్యప్రకాశంగారు	
0.4-0	పాలూరు పెద్దసత్యనారాయణశ్రేష్ఠిగారు	
0.4-0	అండ సాంబయ్యస్వామిగారు	
0.4-0	ఓకి అప్పారావు ఆచార్యులుగారు	
0.4-0	బొండాడ కనకయ్యచార్యులుగారు	
0.4-0	కడిమం చిరంజీవి ఆచార్యులుగారు	
0.4-0	మారోజు రామమూర్తి ఆచార్యులుగారు	
0.4-0	తాళాపల్లి అప్పలస్వామి ఆచార్యులుగారు	
0.2-0	గొళ్లనాయకోపాశోగారు	
0.2-0	దార్లపూడి లచ్చన్న శాస్త్రిగారు	
0.2-0	కూనపల్లి సంగమేశ్వరరావు పంతులుగారు	
0.2-0	అర్జున మహాపాత్ర మహామోగారు	
18.0-0	దేశభక్తులున్నా (దేవరపేట దేవాంగమహాశయులున్నా కల్పి	
48.0-0	మొత్తం	
25.4-0	నమూనెనయిని ఆర్డు మొత్తం	
	విగతాది వసూలు కాపాడి. విగత ప్రమరించినవెంటనే	
	వసూలైతినను. యామొత్తం వసూలుయేయబడిన బరంపురం	
	ప్రచారకులు శ్రీయుత మోచర్ల లక్ష్మీనరసింహం పంతులుగారు	
	మాడ సహాయంచేసినారు.	
	పాలకొండతాలూకాదార్, గాంధీదాసు, కాళ	
	కూరు కృష్ణమూర్తి “స్వరాజ్యభవనం” పాలకొండ.	

తూర్పుకృష్ణాజిల్లా కాంగ్రెసు

సంఘము - బందరు

ది ౧౨-౧౧-౨౩ నుండి 3౦-౧-౨౪ వరకు వసూలైన

పేరు	రీతు	గాంధీపూజానిధి
యన్నం వెంకన్నగారు	పెద్దప్రోలు	౧-౦-౦
పెద్దేటి వెంకమ్మగారు	పెద్దేరు	౧౨-౦-౦
వేముల నూర్యనారాయణగారు	,,	౪-౦-౦
వేముల విశ్వనాథమ్మగారు	,,	౨-౦-౦
పాన్నాడ అప్పలస్వామిగారు	,,	3-౦-౦
పాలవరపు రామయ్యగారు	,,	౫-౦-౦
పెద్దేటి భానుమూర్తిగారు	,,	౫-౦-౦
లింగమనేని సుబ్రహ్మణ్యమ్మగారు	కోనూరు	౨-౦-౦
యెచ్చేని వీరయ్యగారు	,,	౧౦-౦-౦
కోనేరు వెంకట్రామయ్యగారు	,,	౧-౦-౦
అభిమాని	,,	౨-౦-౦
సజ్జా రామయ్యగారు	,,	౫-౦-౦
మూలూర్ల రామయ్యగారు	కాకినాడ	౧౫-౦-౦
వారణాసిసుందరామయ్యగారు	వడాలి	౨౫-౦-౦
శ్రీ జగన్నాథస్వామిగారు	,,	౧-౦-౦
అభిమాని	పెదపాలపల్లె	౧-౦-౦
కొల్లి శ్రీరాములుగారు	,,	౧-౦-౦
చిల్లగల్ల చినవెంకన్నగారు	,,	౪-౦-౦
గాంధీభక్తుడు	,,	౮-౦-౦
పాపన వెంకయ్యగారు	,,	౮-౦-౦
పాలపర్తి రామయ్యగారు	,,	౧-౦-౦
చిల్లగల్ల వెంకయ్యగారు	,,	౧-౦-౦
బొప్పన పెనతిరుపతిరాయలుగారు	,,	౨-౦-౦
కొరిపల్లి వెంకటనారాయణగారు	,,	౮-౦-౦
బొప్పన వెంకన్నగారు	,,	౨-౦-౦
యెలికెట్టి వెంకటనారాయణగారు	,,	౧-౦-౦
చిలుకూరి సీతారాయుడుగారు	,,	౦-౪-౦
చిలుకూరి రామయ్యగారు	,,	౪-౦-౦
ఈదర సుబ్బయ్యగారు	,,	౪-౦-౦
చిల్లగల్ల రామచంద్రయ్యగారు	,,	౪-౦-౦
చెరువు పురుషోత్తమశాస్త్రిగారు	కలవూడి	౨౦-౦-౦
చెరువు రామకృష్ణశాస్త్రిగారు	అగ్రహారం కలవూడి	౧౦-౦-౦
ఒక అభిమాని		౨౦-౦-౦
అభిమాని	అగ్రహారము	౧-౦-౦
యలమంచిలి వెంకటరత్నమ్మగారు	మేడూరు	౭౫-౦-౦
యలమంచిలి అంజయ్యగారు	,,	౫-౦-౦
యలమంచిలి పెదపద్మయ్యగారు	,,	౧-౦-౦
గుర్లపల్లి వెంకయ్యగారు	,,	౧-౦-౦
గుర్లపల్లి రెడ్డియ్యగారు	,,	౧౫-౦-౦
పాలవరపు అంజయ్యగారు	,,	౧-౦-౦
అలూరు భావనారాయణగారు	అనిపల్లె	౧-౦-౦
చెరుకూరి రామస్వామిగారు	పెనుమెచ్చ	౧౧-౦-౦
దండమూడి కృష్ణయ్యగారి కు		
నరసయ్యగారు	,,	౧౦-౦-౦
యార్లగడ్డ బసవయ్యగారు	,,	౧౦-౦-౦
దండమూడి సీతారామయ్యగారు	,,	౫-౦-౦
పూజారికామయ్యగారు	,,	౧-౦-౦
నిడుమెల (బ్రహ్మయ్యగారు	నిడుమెల	౮-౦-౦
రా య విశాలాక్షమ్మగారు	బందరు	౨౫-౦-౦
రా రా కనకవల్లికాంబగారు	,,	౧౦-౦-౦
రా య అన్నపూర్ణమ్మగారు	,,	౨౫-౦-౦
రా చి వెంకాయమ్మగారు	,,	౧౦-౦-౦
రా అభిలాంబేశ్వరమ్మగారు	,,	౧౦-౦-౦
ఉత్తమూరు పున్నమ్మగారు	,,	౨-౦-౦
సున్నర గౌతమీబాయిమ్మగారు	,,	౧-౦-౦
దేవరకొండ, సుబ్బయ్యగారు	తరకటూరు	౨-౦-౦
దేవరకొండ, సుబ్బయ్యగారు	గూడురు	౧-౦-౦
దండమూడి వెంకటరత్నమ్మగారు	పెనుమెచ్చ	౧౦-౦-౦
గోగనేని వెంకటప్పయ్యగారు	కోనూరు	౧౦-౦-౦
విచారపు లక్ష్మ్యుడుగారు	,,	౨-౦-౦
రెండుచింతల సుబ్బయ్యగారు	,,	3-౦-౦
మేకా వెంకట్రాయుడుగారు	,,	౧-౦-౦
కోనూరి పుండరీకాక్షుడుగారు	,,	౫-౦-౦

కోగంటి వెంకయ్యగారు	కోనూరు	౫-౦-౦
కొడాలి వెంకటసుబ్బారావుగారు	వానపాపల	౫-౦-౦
ఒకరైతు	చిరిచింత	౫-౦-౦-౦

మొత్తం ౫౧౪-౪-౦
అయిదువందల పదునాలుగురూపాయల నాలుగణాలు
మాజిల్లా కాంగ్రెసు కార్యస్థానములో నిలువయున్నది.
బంధువు భై వెంకటసుబ్బారావు,
(పధానకార్యదర్శి)

శ్రీశారదానికేతనము - గుంటూరు

శాస్త్రకోత్సవ ఆహ్వానపత్రిక
స్వస్తి శ్రీ రత్నాక్షి నామసంవత్సర ఆశ్వయుజ బ 3 య
బుధవారం (౧౫-౧౦-౨౪) సాయంత్రం గం 3 లు మొదలు
శ్రీ శారదా నికేతన వార్షికోత్సవము శ్రీమాన్ యస్. శ్రీని
వాసయ్యంగారి ఆధిపత్యముక్రింద గాంధీపేటయందలి విద్యా
లయభవనములో జరుపబడుటకుగాను ఆంధ్రులందరు సమయంబ
ముగా విచ్చేసి యధోచితసత్కారము లంది యీ ఉద్యమమును
జయప్రదముగ చేయప్రార్థితులు.
కార్యక్రమము
౧. ప్రార్థన. ౨. అభ్యుత్థునివిన్దిక. 3. జాతీయగీత
ములు. ౪. అభ్యుత్థుని ప్రారంభోపన్యాసము. ౫. కార్య
దర్శినివేదికము. ౬. నాటకీయములు. ౭. హిందీసంభాషణ.
౮. కోలాటము. ౯. సంస్కృత సంభాషణ (అభిజ్ఞానశాకుం
తలమునండి) ౧౦. హిందీగీతములు (తులసీదాసు అభంగము
లు). ౧౧. తెలుగుసంభాషణ (భక్తతిక్కన) ౧౨. బహుమ
తులు. ౧3. ఉపన్యాసములు: భోగరాజు పట్టాభిసేతారామ
య్యగారు. ౧౪. అభ్యుత్థుని ఉపన్యాసము. ౧౫. ముగ
ళము.

ఉన్నవ లక్ష్మీబాయిమ్మ,
చీమకు రి సత్యవతమ్మ
కార్యదర్శినులు.
ఉన్నవ లక్ష్మీనారాయణ
సహాయకార్యదర్శి.
ఈ వార్షికోత్సవమునకు వచ్చిన స్నేహితులైన గ్రామవాసులకు
భోజనవసతు లేర్పరుపబడినవి.

శ్రీ శ్రీ అనంతలక్ష్మీ నరసమ్మగారు
సుప్రసిద్ధాంధ్రకవు లగు శ్రీయుత ద్రోణరాజు సీతా
రామారావుగారి యర్ధాంగి యగు అనంతలక్ష్మీనరసమ్మగారు
ఏలూరులో భాద్రపద బ 30 అమావాస్య ఆదివారము
(28-9-24) కోజన స్వర్ణసురాలయనదని తెలుపుటకెంతయు
జింతిల్లుచున్నాము. దుఃఖనాగరమున మునిగిన సీతారామా
రావుగారికిని తిక్కగల బంధువులకును మానానుభూతిని తెలుపు
చున్నాము. (యం. నా. రా.)

లాలాలజపతిరాయిగారు

మరల అన్యతకలిగినది
నిరంతర ప్రయాణశ్రమలనను విశ్రాంతిలేక పోవుటవల
నను లాలాజీ లాహోరుచేరినవెంటనే మరలజబ్బుచేసినది. చాల
నీరసముగానున్నాడు. జ్వరము తగ్గలేదు. పూర్తిగా విశ్రాంతి
గొనవలెను. సంభాషణలుకూడవు అని డాక్టరులు తెలిపిరి.
(ఆ. వెం.)

బెంగాలు రివిన్యూబోర్డు

కలకత్తా, అక్టో 7:— బెంగాలు ప్రెసిడెన్సీ డివిజను క
మీషనరు కె. సి. డి. బి. సి. యస్. గా బెంగాలు రివిన్యూ
బోర్డుసభ్యుడుగా పనిచేయుచున్నది. ఆ. వెం.

చివ్విత్:— ప్రతిగృహమున కోగ చికిత్సకు
వలయు ఔషధముల పెట్టెనలె యిది అన్యాయశక్తకును సాత్త
ము. ప్రాణమిత్రము. గృహశోధిస్తుండు నెల రు 1.4-0.
సి. యల్. నరసింహం, సంకల్పేట, నెల్లూరు.

1

2

3

4

5

6

తన మహిమ వాసి దీక్ష

నేడే వ్రతోద్యాపనము

నేడు 21 వ రోజు

నేడు మధ్యాహ్నము 12 గంటలకు మహాత్ముడు ద్రాక్షాఫల
రసాస్వాదన మొనరించి దీక్షను విరమించును

“నేడు ప్రాతన జరిగినను కొన్ని దినములవరకును ఉపవాసప్రాయముగనే యుండక తప్పదు. అప్పుడు ఏమాత్రము అజాగ్రత్త జరిగినను చాల ప్రమాదము కలుగును” అని డాక్టరులు ప్రకటించిరి.

వికమర్షి దినము

ఇండియామంత్రి, రాజప్రతినిధి ప్రముఖుల సందేశములు

ఆలీవియాక్రమపు, రీకింగుక్రమపు, లిటనుక్రమపు, మెట్రోపోలిటను, బొంబాయివిశుపు, ఆగా
ఖాను, మహాత్మాజీ, పండిత మోతీలాలు నెహ్రూ, సర్ విలియం మోను, సర్ జాను కెరు, సర్ హెన్రీ
వీలరుగార్లు మున్నగువారు చాలమంది సందేశముల నంపిరి.

నవజీవనుపత్రిక

7 వ తేదీ సాయంత్రమునకు ఛల్లించుండి

వచ్చిన తంతివార్త

“8 వ తేదీరాత్రి మహాత్ముడు 8 గంటలసేపు
గాఢముగా నిద్రించెను. దీక్షాపానమును గూర్చి
ఎంగుయిండియా పత్రికకు 6 వ తేదీని మహాత్ముడు
స్వయముగా నొకలేఖను వ్రాసెను” అని తంతి
వార్తలోనున్నది. “నేడు 8 వ తేదీని మధ్యా
హ్నము సగ 12 గంటలకు మహాత్ముడు ఉప
వాసదీక్షను విరమించి ద్రాక్షాఫలరసమునుగాని
గ్లూకోసునుగాని ఆస్వాదించును” అని వేరొకలేఖ
యందు తెలుపబడెను.

డాక్టరుల ప్రకటనము

“డాక్టరు అన్నాసీ, డాక్టరు అబులురహ
మాను, డాక్టరు జవరాజుమహతా, డాక్టరు ఆర్.
వి. చివల్కర్లుగూర్చి మహాత్ముని ఆరోగ్యమును
గమనించుచున్నారని నేన్న 7 వ తేదీని వారిటుల
ప్రకటించిరి.

“నేడు (7 వ తేదీ) మాన్వేమియును కలుగ
లేదు. నేన్న 6 వ తేదీ రాత్రి చాల గాఢనిద్ర వట్టి
నది. దీక్షనడిగా ముగియనను ధైర్యము మాకు
కలిగినది. మహాత్ముడు ప్రాతన చేసినను కొన్నిదిన
ములవరకును లంఘనప్రాయముగానే యుండును
గాన బలమేమియునుకలుగదు. ఆరోజులలో ఎట్టిఅల
నట కలుగకుండ చాలజాగ్రత్త పుచ్చుకొనవలెను.
ఆవిషయమున నేమైన అశ్రద్ధకలిగినచో యీసీరస
సిలిలో చాలప్రమాదము కలుగుట నిశ్చయము.
ఎల్లవారును ముఖ్యముగా నన్నిధానవర్తులును
యీవిషయమును బాగుగా గుర్తించగోరెదము.
ఆరీతిగా కాపాడినచో త్వలోనే ఆరోగ్యము
బాగుగా కలుగలదు. తేపు 8 వ తేదీ మధ్యా
హ్నము 12 గంటలకు 21 రోజులును పూర్తి
యగును గాన నాయకులనభిలో చేయబడిన ఓర్వ
నముప్రకారము ఛల్లినగరమున గొప్పఉత్సవమును
తేపు 8 వ తేదీని జరుపుటకు కాంగ్రెసు ఖిలాఫతు
సంఘములవారు గొప్ప ఏర్పాటులను చేయు
చున్నారు అని డాక్టరులు ప్రకటించిరి.

సమాచిత

చ. ప్రతము సమాప్తమయ్యె జనవంద్యులు
నాశకులైకమత్య ప
ద్ధతులను నిర్ణయించిరి. “మతంబులు
స్నేహవివర్ధమాన న
స్మృతికలితంబులైయలరునా? యికనైన”
నటంచుకుందు భా
రతభువి సందియంబులు తొలంగుత
కాంతిచెల గుగాప్రతక.

* * *

సి. గంభీర సాగరకల్లోలముల దాడిగెడపివచ్చెడి
కొయ్యపడవవోలె
గంగామహావర్త కల్పావసానంబు గడచివచ్చెను
యాతగాడువోలె
క్రూరమృగాకుల ఘోరాటపులజొచ్చి దరిజేరు
తీరయాత్రాధివోలె
ఘనతుమారశిలా ప్రభుత బులకజక్కి నెవ్వని
తామరపువ్వువోలె

గి. మూడువారాలు, యుత్తాపమున కృశించి
వికమత్యమహాదీప్తి హస్తమందు
దాల్చి యరుడెంచుచుండ సోదర్యలార
అభిగుణరత్నకంధి; మహాత్మ్యాగంధి

* * *

కం. నీరాజనంబు లొసగుడు
స్వారాజ్యరదముముందు సాగింపుడికక,
భారంబని వెనుదీయకు
డీ రోజే పుణ్యదినము హిందూభవికీక.
(తిరుగుబాటు)

కలత్రాలో మతకలహము

గంగాయాత్రను నిరోధించుట
కంకివారాలో దుర్గను గంగలోకలుపుటకు ఊరేగింపు
లో తీసికొని వెళ్లుచుండగా బాజామేళములను మానివేయవ
లెనని మహాత్ముడియులు నిరోధించిరి. అంతట కొట్లాట జరిగి
నది. కొద్దిమందికి గాయములు తగిలెను. దుర్గను గంగలో కలు
పుటకు విజులేక హిందువులు పోలీసువారి సహాయమును కో
రిరి. (ఆ. (వె)

యాకూబుహుస్సేను నేటుగారు

మహాత్మునకు పంపిన తంతివార్త

“21 దినములదీక్షయు శుభము గానుగియును ట్లుగ్రహిం
చినందులకు పరమేశ్వరునకు వందన సహస్రములను మీకు అభి
నందన శతములను అర్పించుచున్నాను. మీరపమువలన దేశి
యుల మనస్సులలో పశ్చాత్తాపము కలిగినదని నమ్ముగలుగుచు
న్నాను. మీశరీరశ్లేషము దేశియుల ఆత్మలను తపింపజేయు జా
లెను. మీఆత్మ మీశరీరమును నిర్మించుటను గాంచుట్టి జాతీయ
సాంఘిక కుతసంబంధములను నభివృద్ధిములను వేసివైన బడయు
టకు శేషము పశుబలుముపైనే ఆధారపడుట నిష్ఫలమని
దేశియులు బాగుగా గ్రహింపగలిగిరి. మీ ఉపవాస దీక్షవ
లన దేశియులు తమవృత్తిని యీప్రధానైకసమస్యపై (హిం
దుమహాత్ముడియై మైత్రి) కేంద్రీకరింప గలిగిరి. హృదయవరి
కోధము సమగమైనది. నేడు ముప్పదిమూడుకోట్ల మంది
భారతీయులకు భగవంతునకు నిర్మల మానసములతో కృతజ్ఞతా
మాచక వందనముల నర్పించెదరు. మీదీక్షను సమగ్రముగ మీరు
మరింప గలుగునట్లును గ్రహించిన ఆదిన దయాపరమూర్తి హిం
దుమహాత్ముడియై మైత్రినిగూడ శిథిల మొనరించును గాక యని
మేనుంచరమును భక్తి పూర్వకముగా నేనుకొనుచున్నాము.
పరస్పరమిత్రసహనసద్భావములు కలుగునరకును ప్రపంచమున
మునదేశియులకు ఉచితగౌరవసానములభింపదల” మేముపూర్తి
గా గ్రహింపగలిగితిమి. గాన నట్టివిక్రీ భావముకొరకు మతసం
బంధములనుకాంత్యులనన్నిటిని విడువకొనుటకు సంసిద్ధులముగాను
న్నామని నేనుతమకు విన్నవించుటలో దాక్షిణాత్యులను మహా
త్ముడియులందరి అభిప్రాయములను తమకువిన్నవించుచున్నానను
గట్టినమ్ముకమునాకుగలదు” అని యాకూబుహుస్సేను నేటుగారు
నేడు (8 వ తేదీ) ఇన్న ఫురినుండి మహాత్మునకు తంతివార్త నంపిరి.

వికమర్షి దినోత్సవము:

బహిరంగసభలు

ప్రముఖుల సందేశములు

ఇండియా మంత్రి లైట్ హో న రవి లు ఆలి వి
యరు ప్రభువు, గవర్నరు జనరలు రీడింగుప్రభువు, మహాత్మా
గాంధీ, బెంగాలు గవర్నరు లిటనుప్రభువు, సర్ విలియం మో
ను, సర్ జాను కేరు, సర్ హెన్రీవీలరు (హోమెంబరుగారు)
ఆగాఖాన్, పండిత మోతీలాలు నెహ్రూ, బొంబాయి లాగ్
విశుపుగార్లును భారతరాషట సంఘసభ్యులు పలువురును వికమ
త్యమును కోరుచు పంపిన తంతివార్తలను నేడు (8 వ తేదీ)
కలకత్తా ప్రేక్షకులను పత్రిక ఒకటిన్నరపేజీలనిండ ప్రకటిం
చినది.

రాజప్రతినిధి

వికమత్యసమావేశమయొక్క ఫలితముగా జరుగుచున్న
కృషిలన్నియు ఫలప్రదము లగుగాక యని కోరెదను”

ఇండియామంత్రి

వికమత్య దినోత్సవముపట్ల నా కత్యధికమగు సానుభూ
తికలదు. ఆంగ్ల దేశమునందుగూడ సంతకలహములవలన వెనుక
చాల ఉపద్రవము కలుగుచుండెను గాని విద్యవ్యాప్తించినకొలది
యొ పరమత, హన సిద్ధాంతమును వ్యక్తిస్వాతంత్ర్యసిద్ధాంతము
ను బాగుగా నాటుకొనినందున కలహము లంతరించినవి. ప్రభా
ధికారపద్ధతికి రెండును మూలాధారములు”

గాంధీమహాత్ముడు

“అన్నిటికంటెను ముఖ్యతమము వికమత్యమే.”

మెట్రోపోలిటనుగారు

“ఈరీతిగా అంతకలహము లున్నంతకాలము స్వరాజ్య
ము రాదని గ్రహించియే హిందూమహాత్ముడియై నాయకులు
ధిల్లీలో వికమత్యసభను జరిపిరి. ఇదియొక రాజకీయ ప్రభు
త్వము అని కొందరు వ్యాఖ్యానము చేసిరి. అది నిజమే యను
కొనినను వారు వికమత్యముకొరకు చేయుచున్న గట్టిపయత్న
ము శునఃశ్రూర్వకమే యైనచో మన మనుమానపడ నవసరము
లేదు. ఈ కారణమును బట్టియు సభలో నేను
మా దీక్ష విషయములను బట్టియు యీ ప్ర
యత్నము ముఃపూర్వకమనియే నేను నమ్ముచున్నాను. (బ్రిటి
షు సామ్రాజ్యమున అధినివేశస్వాతంత్ర్యమును భారతదేశము
నకు గూడ నొసంగెదమని దొరతనమువారు స్పష్టముగా తెలిపి
యున్నారు. ఈ ప్రకటనకు ఆంగ్లేయులకును మనము విధేయుల
మై యుండవలరా? అట్టిచో ఆఫలసిద్ధి శీఘ్రముగా కలుగుటకు
సాధనమును వైకమత్యము దేశమున కలుగుటకు మహాపూర్వకమ
గు ఆమోదమును మనము తెలుప నలవా? అని మెట్టు రెవరెం
డు మెట్రో పోలిటను గారు వ్రాసిన వ్యాసము ప్రేక్షకులను ప
త్రికలో ప్రధానవ్యాసముగా ప్రకటింపబడెను. (ఆ. (వె)

అందరును వడుకవలయును

(సి. ఎఫ్. ఆంధ్రానుగార)

యంగు యిండియాపత్రికయం జేమి వ్రాయుచున్నది గాంధీమహాత్ముని నేనడిగితిని. రెండుమాటలతో "స్వాత్ర్రిక తింతుకరణము" అందరును మూలనడుతున్న గూర్చి అని బహు లుచెప్పెను. అందులకు నేను విస్మయపడ నైతిని. ధర్మిమాతేళ మును గూర్చియో, హిందూమహాత్ముడియనుభవము గూర్చియో వ్రాయుమని చెప్పెదరుకనుకనిన నాకీ రెండుమాటలను నాకీ ర్యము కలిగించినవి.

అలాంటి మధ్యాహ్నము (ఉపవాసవ్రతము మొదలైన వీడవడినము) ఆయన తనప్రక్కపై నుపవిష్టై, దేహకార్యములను అత్యుపైట్టక, అరగంటసేపు వడుకట చూచితిని. ఈ దృశ్యము నాచేతముపై నెట్టికీ క్రింది వినియోగించినో ఇద్దరిమట యసాధ్యము.

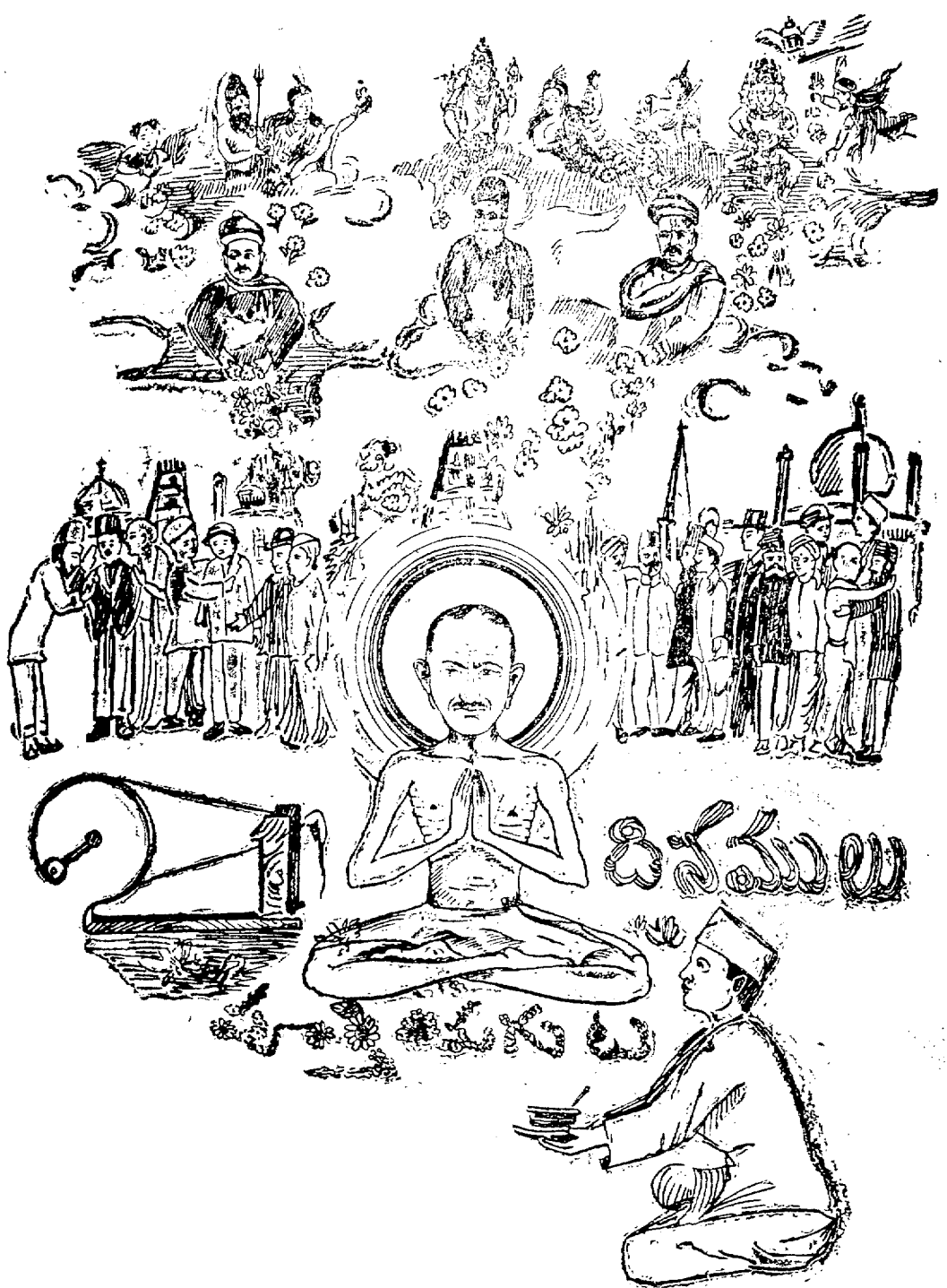
కాని యీసందర్భమున నే నొకవిషయమును విచారకర ముగా నొప్పుకొనవలసియున్నది. ఇంతవరకు నేను వడుకుటకు నేర్చుకొనుటకన్న ఎక్కువశ్రమ తీసికొనలేదు. మొదటి నుండియు గల అడ్డంకులను నామనస్సు దాటునట్లు చేయటం నా కొక కష్టమైనపనిగా నుండెడిది.

అందరికిని సాధారణముగా నున్న యిట్లుందులే నాకును నుండుటచే నేను వాటిని నిర్మయముగా వెల్లడించెదను. ఏవిధ మైన బలవంతమునకైనను నేను సంప్రదానముగా వ్యతిరేకుడనని మొదట నొప్పుకొందును. కొన్నిసమయములం దొక్కొక్క వైతికబలవంతమే నిరంకుశ్యముగా చూరి పశుబలమునకు తుల్య మైయుండును. రాలమును వడుకుటని నొక్కచెప్పుట, వైస ఇప్పిన వైతికబలవంతముగానే పరిణమించుచున్నది యని నేను భీతిల్లుచున్నాను.

ఈకారణమునననే నేను ఖడ్గరు ధరించుటగూడ సిగ్గు పడితిని. దీనికి తోడ, కాలక్రమమున రాలముపై నూలవడుకుట వడసంబంధముగు బాహ్యప్రక్రియగామారి, మతేవంశే యిది దుష్కరమున బాహ్యప్రక్రియ యగునేమో యను చింతగూడ నన్ను బాధించుచుండెను. అందువలన వెనుకకు జారిపోవుటయే కొన్నితగుణములందు నిజమగును. వీటి తోపాటు నామంద్య స్వభావ మొకకారణముగా పరిణమించినది. ఆమంద్యమే నన్ను క్రొత్త యనిన తిరుగు బాటు చేయ ప్రోత్సహించును. నేను ముసలివాడ నగుచుంటినను చింత నాకు లేకపోయినను నామంద్యమును గలిగించెననుట వాస్తవము. అందుచే యింపటి సంవత్సరములక్రిందనన్న యంతాహముతో క్రొత్తగారాలము నువయోగించుటకు నే నిపు డసమర్థుడను. కాని యీ అడ్డంకిని చాటుట సలభమే. ఇది యొక ప్రాముఖ్యమైన విషయముగా లెక్కపెట్టవలసివచ్చును. ఇయింపబడుట నిశ్చయముగా దౌర్బల్యమును విశేషకరమును.

"అందరును" (సాత్త్విక) అని వహస్సు చుపయోగించిన పదముగూర్చి నాలుదిక్కి కొన్ని సందేహములు పొడగల్గుచున్నవి. (అసందేహములు విడుతున్నగుగూర్చి గాదు) హిందూదేశమునకు వడుకుట నేయుట అవసరమనుటలో నాకంతవట్టింపు లేదు. నాశేషమైన యీవృత్తులను గ్రామములందువర్ధింప నెంచనిచో హిందూదేశము తనజనసంఖ్యయొక్క భాగ్యవదయు నానింపజాలదు. ఈయొకసమస్యకు జవాబే లేదు. హిందూదేశదౌర్భాగ్యము నశింపజేసెనన్న ఈవృత్తు లుద్ధరింపబడవలెను. అందులకై ప్రతివాడునూ వడుకవలయునా? హిందూదేశమందలి ప్రజాసమాజమును వడుకుటకుండే దృష్టిలినినలయునా? శ్రమకు విభజించుటకనది(వృత్తులవేర్వేరుగాననుసరించుట) నిర్వాణజీవితమునందు లేదా? ఈసమస్య నాకు బహిరంగముగా సంబంధించినది కాకపోవుటచే ప్రతి హిందూబాలకును పాకలముందు వడుకుట నేర్చుకొనవలయునను సిద్ధాంతము నాకు బోధపడినది. ఆధికముగా హిందూదేశము వృద్ధిగావలెనన్న యీవృత్తులు పునర్వర్ధింపబడవలయును. అందుచే "అందరును" అనుమాట ప్రాథమిక పాకలములగూర్చి చెప్పబడినచో నేను ఆలోచనలతో పనిలేదు. ఇంతమాత్రముతో గాంధీమహాత్ముని సంతుష్టి చెందునా? "అందరును" అను మాటకు ప్రతిమనుజుడు, స్త్రీ, పిల్లవాడు, స్తంభము, యువకులు, ఎల్లరును అను ఆర్థముతో గాంధీమహాత్ము డేకిధించును.

ఇవియే నేను దీర్ఘముగా యోచించినవాదములు. ఇంకొకటొకటిగా నేను కొంతవరకు సమాధానములనుగూడ యోచించుకొంటిని. కాని యీలోచన లైనరేచిత్ర గాంధీమహాత్మునియొక్క తనన్ను అంగీకరించినది. యుగమునందొకసారి యుద్ధము

విందు నిట్టిమహాత్ముల మూర్తి దేశాంత్రము దొకమహాశక్తి నుద్దీపింపజేయుచుండును. ఇట్టిమహాత్ముల ననుసరించిన జరుగి నిజమన్నది? మహాత్ముని కాపురంక్రింద, వడుకుటయందే తీవ్ర దృష్టినుంచినచో హిందూదేశ స్వాతంత్ర్యమున కిట్లుగా నున్న జాతీయము తొలగించి దేశమునకు వైతికశక్తి నొసంగగలదీ రావలయునై నులు వడుకుటయే. ఈ వైతిక శక్తి నాధారముగ గొని భాగ్యవంతులను వీడలకు ఏకమొనర్చగలిగి వడిరాలముపై నూలవడుకుటయే. బద్ధసాధారణములయిన బాహ్యదేహముల తొలగించగలది రాలముపై నూలవడుకుటయే. రాలముపై నూలవడుకుటచేకరి గిన వైతికశక్తియే హిందూమహాత్ముడియంతవైతముల దొలగించి, స్వల్పశాస్త్రవ్యవస్థల గలించి వైతము. ఎదుగుట, నేయుట, హిందూదేశగ్రామములందు పునర్వర్ధింపబడుచో, హిందూదేశ జాతీయాధికారిత్వమును బలము పునాదు లేకకుండుననుట నాకు సమ్యక్తిము. నా కెంతవైతముయిన నా స్వాత్ర్రికతంతుకరణసిద్ధాంతము మహాత్మునినంటి గొప్పనాయకుని రక్షణక్రింద జయప్రచురమునకు యందుగల యాధము నేను కొంతవరకు గ్రహించితిని నిశ్చయముగ, విచారముగ, మనవి చేయుచున్నాను. రాలమునందున్న గాని యాధ్యక్షము నేను వ్రాసినదానియందు లేనవి నాకు చెలియును. అందుచే వడుకుట నేను నేర్చుకొనినగాని ఆగానమును నేను పాడజాలను. (యంగుయిండియాపత్రిక)

నెడెడు సైనికులు అక్రమముగా రెండరించుటలేదు నెడెడువిలేఖరిత్వము

ధర్మి. అక్టోబరు 8:—ఇప్పుడు హెడ్ జాజిలో నిసింతుబున్నట్టియు తిరుగుపథ్యములకు నెండుయొన్నట్టియు ప్రజలయెడల నెడెడు సైనికులు అక్రమముగా సంబరించుచున్నారని కొంతమంది చెప్పుమాటలు నిజములుకానివి నెడెడు ప్రభుత్వమువారు చెప్పుచున్నారనియు, హెడ్ జాజి సైనికుల పోగా యములలో పాల్గొని హెడ్ జాజి ప్రజలకుగాని మంత్రకూడ నేయుంటున్న యేయితర ప్రజలకుగాని బుద్ధిభార్యకముగగాక మరియేయితర కారణములవల్లనైన గలిగిన నష్టమునకు ముజరొచ్చుటకు నెడెడు ప్రభుత్వమువారి కంగీకరించినయు నెడెడు విలేఖరియొకడు కేంద్రభిలాషకుసంఘమునకు తరించినను.

అలహాబాదులో మతకలహములు

7 వ తేదీ రాత్రి అలహాబాదులో హిందువులును మహమ్మదీయులను కొట్టుకొనిరి. (అ. వె)

బొంబాయి శాసనసభ

13 వ తేదీన పూనాలో సమావేశమగును.

భోవట్కా, జమకరుగార్ల తీర్మానము

బొంబాయి అక్టోబరు 7:—నచ్చే సోమవారమునాడు పూనాలో సమావేశమగు బొంబాయి శాసనసభలో భోవట్కా, జమకరుగార్లచేర సున్న యావినవ తీర్మానము చర్చింపబడును:—

"శ్రీకవిమను శివారణులను గురించి యీశాసనసభలో చర్చించుట కవకాశమియ్యవలె నని సమయంలో బెట్టుటకు వచ్చే రాజధారి బడ్జెటులో నెట్టి యేర్పాట్లను గావింపబడగలదని యీశాసనసభ సభ్యులుతుడగు గన్నయకు శివారణులను చూచుచున్నాను."

డెవలపుమెంట్లు డ్రైవ్ కేటు ఎట్లు పనిచేయుచున్నదో చూచుటకును పరిపాలనానియ మంతయును విచారించుటకును నిత్యమును చేయుటకు గాను మార్పులను సూచించుటకును, (వ్యాలోబే రిక్తమేషుని స్క్రీముతోగూడ) ఇప్పుడు తీసికొన్న స్క్రీముల సన్నింటిని తని చేయుచున్నారో లేదో సలహా చెప్పుటకును ఎన్నుకొనబడిన సభ్యులతోను అవధికార సభ్యులతోను ఒక సమయము నియమింపవలె నని కె. యచ్. నారిమనుగారు అడుగుదురు. (అ. వె.)

వరదల సహాయధి

నలునపోయినవారి సానుభూతి

నాగవట్టణం, అక్టోబరు 5: 491 బోల్డు సెప్టెంబరు 28 వ తేదీ వరకును విమూలచేయబడినది సీసాంగు గెటెటులో చక్కనియిండియా వరసహాయనిధి గౌరవకార్యదర్శి ప్రచురించెను. (అ. వె.)

ఆంధ్ర ప్రదేశ్

1924 వ సంవత్సరం ఆక్టోబరు నెల 8వ తేదీ
బుధవారము

నేటి నిరయము

నేటి పార్లమెంటు సభలో, లేబరు ప్రభుత్వమునకు టయో యూదుటయో నిశ్చయమగును. ప్రస్తుత గిండుము ఒక వేళ గడిచినను, నవంబరు నెలలో మరియొక విషయము ఎదుర్కొనును. లేబరు ప్రభుత్వమున కది తప్పక విషయమగును. రుష్యా సంధిని నిరాకరింపవలయునని లిబరలు పక్షమువారే యొక రాజ్యమును ప్రతిపాదించెదరు. ఆ విషయమున, లిబరలు కన్సర్వేటివు పక్షములు చేతుల గలుపును. ప్రస్తుత సీట్లో లేబరు పక్షము టయోను. టయో జూచినను, లేబరు పక్షమునకు చలనము దప్పదు. కాని ఆయొక నేడు జరుగునా, మరియొక నెలవరకు నిలిచిపోనా యనునదియే ప్రశ్న. మొట్టమొదట, నేటి ప్రతిపాదనమంతటి యుపద్రవ కరమయినది గాదనియు, రాబోవు మాసమువరకు యిట్లుండెడిదియు యూహించబడెను. కాని, సందర్భముల గాంచిన, నేడే వ్యవహారము నిర్ణయమగునని తెలపవచ్చును. ఇప్పుడు దుదయించిన సమస్య ఏమి? "వర్కర్స్ పీక్స్" అను కార్మిక పత్రికయొకటి గలదు. ఈ పత్రికలో ప్రచురింపబడిన వ్యాసము రాజప్రవాహపురితిముగ నుండెనని ఎంచి, పత్రికను ప్రాసెక్యూటు కయిటకు తెలపెట్టిరి. అట్లార్పి జనరలు గారు మాత్రము, ప్రాసెక్యూషన్ ను నిలువదనియు, కేసును ఉపసంహరించుకొనుట మేలనియు నలహా జెప్పటచే, అటుల గావించబడెను. కన్సర్వేటివుల కిందుచే మంచినందు దొరకెను.

లేబరు పక్షముపై దెబ్బతీయవలయునని కనిపెట్టుకొనియున్న కన్సర్వేటివులకు యీ మాత్రమవ కాశమున్న చాలును గద! కార్మిక పత్రికను రక్షించుటకై లేబరు ప్రభుత్వమువారి ట్టి షనిజేసి రనియు, అట్లార్పి జనరలుగారిని ప్రోద్బలపరచి రనియు, వీరు నిందింప మొదలుపెట్టిరి. ఈ రీతిని గొరంతలు కొండలలు జేయబడెను. కన్సర్వేటివుల ఆందోళనమునకు లిబరలు పక్షము వారు గూడ ప్రోత్సహ మొసగిరి. అట్లార్పి జనరలుగారి స్థితి యిటుతో తమ కెట్టినంబంధము లేదనియు, తామీకెనులో జోక్యము కలుగజేసికొన లేదనియు చూపకొట్టుగారు దలిపెను. కన్సర్వేటివులు తమ యంపాదములను విడువరయిరి. ఇట్టి విషయములలో బాధ్యులగువారు నిజస్థితిని వెల్లడిజేసిన పిమ్మట, అంతటితో సరిపెట్టుకొనుట ధర్మమై యుండెను. ప్రభుత్వమువారు తిరిగి టయో జేయక టయో ప్రాసెక్యూటు చేసెనుకొనుదు. ఉన్నతి న్యాయవాది తమ యభిప్రాయమును తెలిపినపిమ్మట, ప్రభుత్వమువారు ప్రాసెక్యూషన్ ను వదులుకొనుట దాక ఇటుల ననేక సందర్భములలో జరుగుచుండును. కన్సర్వేటివులు విచిత్రమును నయితము చాటింపక, వ్యక్తి స్వాతంత్ర్య నిశ్చలమునకు గడించుచున్నారు.

ఇట్టి సీట్లో, లేబరు ప్రభుత్వమువారు లొంగి పొక ఆత్మగౌరవమును నిలుపుకొనుట సమంజసముగనున్నది. నేడు లేబరు ప్రభుత్వమువారి రోడి పోపుచో రాబోవు ఎన్నికలలో వీరు ద్విగుణీకృత బలమును సంపాదించగలరు. రుష్యా సంధి కన్న ప్రస్తుత విషయము హాస్యాస్పదముగ నున్నది. యాత పుఖండము నంతను మంచి చేయుచున్న కార్మికోద్యమ ప్రవాహమును కర్జనులును జాల్లువినులును చేతులతో వెనుకకు నెట్టగలరా? ఇం పీయలిశము కట్టకడ పట్టిసానమున నిలిచియున్నది. ఇంకను జరిపాలనాధిపత్యమునకై వెనుగులాడుచున్నది. ప్రపంచమునందు గలుగుచున్న అద్భుత పరివర్తనమును గ్రహింపజాలకన్నది. స్వాతంత్ర్య సమర్థ భ్రాతృభావ ప్రవర్ధనమునకై ప్రపంచ మాతృరక్షణమున సమయమున, పత్రికా స్వాతంత్ర్య మణి ద్రోక్కు వలయునని కన్సర్వేటివు పక్షము వారు తలపెట్టుట వారి సంకుచిత దృష్టికి నిదర్శనము. ఇంకను మరికొన్ని వ్యాసములకై సీట్రికను ఏల ప్రాసెక్యూటు జేయలేదని సుప్రసిద్ధులగు కలనల్ ఏటుగారు కామన్సునభలో ప్రశ్నించుచున్నారు. ఈ వ్యాసములలో హిందూదేశ పరిపాలనమునకు సంబంధించిన వ్యాస మొకటి గూడగలకట. హిందూదేశ మవలంబించెడి నిర్బంధ పద్ధతులను ఇంగ్లండులో కొనసాగించుటకు ప్రజ లొక్కదిన మయినను అంగీకరింపరు. లా ఆర్డరు క్షణపేరిట వ్యక్తి స్వాతంత్ర్యము భగ్నమగుటకు ప్రజలెంత మాత్రము సమ్మతించరు.

కన్సర్వేటివులు ప్రతిపాదించెడి విశ్వాసరాహిత్య తీర్మానమునకు లిబరలు పక్షమువారి కా సవరణను ప్రతిపాదించెదరు. ఈ సవరణ ప్రకారము, విషయము నంతను విచారించుట కొకకమిటీ నేర్పఱుపవలెను. ఇట్టి సవరణను కామన్సునభవారి రామోదించుచో, మరి కొంత కాలమువరకు లేబరు ప్రభుత్వము నిలిచియుండునని, లిబరలు పక్షమువారి యుద్దేశ్యము. ఐనను వైతిర్మానమునగాని సవరణగాని, లేబరు పక్షమువారి రంగీకరింపకబోరు. సవరణ సంగీకరించుట, లేబరు ప్రభుత్వమున కవమానకరము. వారిచర్యపట్ల అనుమానముగలదని తేలును. లేబరు మంత్రివర్గము సమావేశమై, కామన్సునభలోనోడి పోయినచో రాజీనామానిచ్చి, ప్రజాభిప్రాయమును కనుగొన నిశ్చయించిరి. ప్రభుత్వసభ్యులగు జెన్స్టూరుగా రావిషయమును తేటపరచిరి. లేబరు ప్రభుత్వమును నేడు ఓడించుటవలన, కన్సర్వేటివు పక్షమునకే యధికనష్టము గలదు. కన్సర్వేటివులు జన్స్వాతంత్ర్యవిషయములలోగూడ అసహనము జూపుచున్నారనియు, ప్రాత ప్రపంచములో తిరుగాడుచున్నారనియు, ప్రజలకు వెల్లడియగును. ఏపక్ష మధికారమునకు వచ్చినను, హిందూదేశ మున కొక్కటే యయినను, స్వాతంత్ర్యరక్షణ సమస్య ప్రాముఖ్యముగ నుండుటచే, లేబరు పక్షము టయో మారు పూర్ణాధికారముతో ప్రభుత్వ బాధ్యతను వహించుగాక యని కోరెదము. లేబరు ప్రభుత్వము హిందూదేశ విషయమున సంకుచితముగ ప్రవర్తించినను, ఇతర విషయములలో లిబరలు కన్సర్వేటివుల కన్న విశాలదృష్టిని జూపగలిగెను. రుష్యాతో సంధి జేసికొనుట యొక గొప్ప విశేషము. ఇతర పక్షము లందుకు సాహసించెడివిగావు. సాహసించినను,

ప్రయోజనము లేకబోయెడిది. జర్మనీ సమస్యను పరిష్కరించుటకేమి, కార్మిక సమస్యలను నిర్ణయించుటకేమి, లేబరు పక్షమువారు జూపిన తెగువను ఇతర పక్షములు జూపియుండలేదు. నేటి నిర్ణయమునకై ఎల్లరును ఆతురముతో వేచియుండురు.

సుదినము

ఈదినమే సుదినము. గాంధీ మహాత్ముని మహాపవాన ప్రతిదీక్ష నేటితో ముగిసెను. భౌతిక సాధనములచే నలవిగాని, హృదయ సంయోగము ఆధ్యాత్మిక తేజోబలముచే నిరపడచున్నది. ఆధునిక ప్రపంచమున కిది నూతనసందేశ మొసగుచున్నది. హిందూ దేశము భౌతిక సామ్రాజ్యభవము నందెంత వెనుకబడి యున్నను, స్వాతంత్ర్య విహీన యగుటచే ఎంత చులకన గజాడ బడుచున్నను, ప్రపంచమునకు సందేశ మొసగదగిన సీట్లో నుండుట వింతగాదా? హిందూ, బౌద్ధ, జైన, సిక్కు, మతములకు జన్మస్థానమై, మహామృదీయ క్రైస్తవ జొర్రాస్త్రియను మతములకు ఆతిథ్య మొసగుచు, మహాపురుషులకు వాస్థానమై, ఆధ్యాత్మిక సంపదకు నిలయమై, నేటికిని జీవకళతో నిలిచియున్న భారతవర్షము ప్రపంచ దృష్టి నరికెట్టుచున్నది. గాంధీనంటి లో కాశీతపురుషుడు జాతీయోద్యమమును నడుపుచు హిందూదేశమునకేగాక ప్రపంచమున కంతకును మార్గదర్శకుడగుచున్నాడు. పశుబలము జేయజాలని అద్భుత క్రియ ఆధ్యాత్మిక బలముచే సుసాధ్యమగునని అతిడుక్రియాపూర్వకముగ వెల్లడిజేయుచున్నాడు. గాంధీ సందేశమునకు నేడు ఆత్మంతావశ్యకత గలదు. అహింస సంగీకరింపని మతములేదు. మానవ దౌర్బల్యమునకుగాను, కొన్ని మినహాయింపులను ప్రతీసంఘమును అవలంబించుచున్నను, అవిసామాన్యధర్మములని ఎంత వీలులేదు. రానురాను, మినహాయింపులే సామాన్యధర్మము లగుచున్నవి. హింసయే ప్రధానస్థాన మాక్రమించుచున్నది. పశుబల మెవరి కధికముగనున్న, వారే యోగ్యులగుచున్నారు. ప్రతిజాతీయు ఆయుధబలమును పెంపొందించు కొనవలయునని విశేషముగ పోటీబడుచున్నది. ఒకరి మెకరు మించవలయునని కుతూహలము గలుగుచున్నది. కడిచిన యుద్ధము కొంత గుణపాఠమును నేర్పినసంగతినిజమే. దౌర్జన్యమనిన కొంత విముఖతగలిగిన మాటనిజమే. చీటికి మాటికి కయ్యమునకు కాలుద్రువ్వక నానారాష్ట్ర సంఘముద్వారా తగవులను పరిష్కారము జేసికొనవలయునను నూహజనించిన సంగతియు నిజమే. ఇట్టికోర్కె ప్రబలుచున్నను వెనుకటిసాధనములే శరణ్యములగుచున్నవి. పెద్దజాతుల ప్రాబల్యమధికమగుచున్నది. చిన్నజాతుల రక్షణమునకు తగిన ఏర్పాటులు గనుపించుటలేదు. ఆసియా జాతులను గౌరవించుట కింకను సమకట్టలేదు. స్వయంనిర్ణయ ధర్మమును నవలంబించుట కింకను బుద్ధిపాడమలేదు. ఎవరిలాభములు వారికుండవలెను. ఎవరి యధికారములు వారికే నిలిచియుంపవలెను. పెర్లయందు మాత్రము మార్పుజరుగును. ఇట్టి పద్ధతులపై మానవ సంయోగమును పెంపొందింప వీలులేదు. త్యాగధర్మము నవలంబించినగాని ప్రముఖనింపదు.

ప్రేమపాశముచేగాని మానవకోటిని బంధించి వీలులేదు. ప్రేమనందేమును వ్యాపింపజేయుటయే మహాత్మునిముఖ్యోద్దేశ్యము. హిందూదేశమునందెది సుసాపితమై హృదయ సంయోగమునకు తోడ్పడుచో ప్రపంచాభివృద్ధికి మార్గమేర్పడును. లోకవ్యవహారములలో అత్యంత సందిగ్ధ సమయమగు దెంచినపుడు మహాత్ముడు తన శంకమును పురించెను. మహాత్ముని సందేశము నవలంబించుట హిందూదేశమునకే గాక, ఎల్లదేశములకును అవసరమగుచున్నది. ఇక్కార్యము సఫలమయినగాని పశులవలంబనమునకై జరుగుచున్న పోటీపెచ్చలోకిమన సంతరింపజాలదు. మహాత్ముడు ఉపవాస ప్రతిమ ప్రారంభించినపుడు, దానిని మానుకొండని దెలిసినవారు పలువురు గలరు. మహాత్మునిపై గల పితృప్రేమచేతనే వీరు ప్రేరేతులయినవారు సందియములేదు. కాని, తాను జీవించుటకును ఇంకను ఎక్కువ శ్రద్ధతో దేశసేవ చేయుటకును, మహాత్ముడు దీని నొకసాధనగా నవలంబించెను. లేనియెడల అతనికిగలిగిన దుఃఖము సమయము దుర్లభమయ్యెడిది. భగవంతునికిని తనకును మధ్య వేరియెకరు నలునవలదని, మహాత్ముడు నాయకులను పేదలకొనెను. మహాత్ముని ఉపవాస ప్రతిమవలన హిందూదేశము పరిశుద్ధముగాంచినది. ప్రేమాప్యైతము వెల్లివిరియచున్నది. రాగద్వేషములు ననుకొనబడినవి. మతిము బాహ్యచిహ్నములందును, వెమభిషలందును నిలిచియుండలేదు. ఆచరణయందే గిన్నట్టననియు, మతము లన్నిటికిని ఆధారమొక్కటియనియు, స్పష్టమయినది. ఇకముందు మతభేదములకొరకు తగవులాడుట, దేశద్రోహమగును. దైవద్రోహమగును మహాత్మునిపట్ల ఘోరపాప మొనర్చినట్లగును. ఈ గుడిసమున జరిగిన ప్రార్థనలన్నియు, సఫలమగుటకు సరిమేళ్యులు డని గ్రహించు గాక!

మక్కాభిషిక్తి
మహమ్మదీయ పవిత్రస్థలమగు మక్కాపరిస్థితులు, చాలకాలమునుండియు గండ్రగోళముగ నున్నవి. మహమ్మదీయప్రపంచ మీవిషయమున కలవంపులేమై యున్నది. తుర్కీపరిపాలన సంతరించుటయు, బ్రిటీషువారి కీలుబొమ్మయగు హుస్సేనురాజుగారు రాజ్యపదవిని స్వీకరించుటయు, తిదకు తామే కలిఫాయని విరుప్రకటించుటయు, మహమ్మదీయులకు దుస్సహములుగ నుండెను. హుస్సేనుగారియం దెవరికిని విశ్వాసము లేకుండెను. మహమ్మదీయతర ప్రాబల్యమున విప్రతిస్థలములలో నుండగూడదనియు మహమ్మదీయ ప్రపంచాభిప్రాయము ప్రకారము అనుకూల నిర్ణయము జరుగవలయుననియు భారత మహమ్మదీయులును తదితరులను కోరుచుండెరి. వారి మొరలరణ్య రోదనములయ్యెను. కాని దైవముతో యనునటుల విహానీలులను సరిహద్దుజాతులు హుస్సేనుగారి రాజ్యముపై దాడివెడలెను. మక్కాను సమీపించగలిగెను. హుస్సేనురాజుగారు బ్రిటీషువాని సహాయమునుకోరిరి. కాని వారు వీలుపడదనిరి. చేయనది లేక హుస్సేనుగారు రాజ్యపదవిని విడనాడిరి. ఇప్పుడు హుస్సేను రాజుగారి కుమారులగు అమీరు

ఆంధ్ర ల
గాంధీ మహాత్ముని పూజాని
—:—:—:—
లక్షరూపాయలు సమర్పింపవలెను
యథా శక్తి ని తోడ్పడుదు

<p>చండాలు 49682-12.5</p> <p>ఇదివరకు ఇదివరకు</p>	<p>కోశాధిపతి కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు పంతులుగారికి చేసిన వసూళ్లు 24195-2.11</p>
---	--

ఈ పూజానికి సామ్యునిబంధ చిరునామా:—కా. నాగేశ్వరరావు నెం. 7, తంబుశెట్టిపేట, మద్రాసు

అలీగారిని వారినానమునందు ప్రజలు నియమించెరి. అమీరు అలీగారు నిరంకుశముగ పరిపాలించ వీలులేదు. ప్రజాభిప్రాయమును గమనించి తననుసారముగ ప్రవర్తించవలెను. క్రొత్త ఏర్పాటులను పరిశీలించి పహాబీలు తమ దండయాత్రను నిలుపుకొందురా? మహమ్మదీయ మత రక్షణమే తమ ప్రధానోద్దేశ్యముగాని ప్రదేశాక్రమణముగాదని వీరినాయకులు చెప్పియుండెను. అట్టిసిద్ధిలో మక్కాను ముట్టడించు ప్రయత్నమును వీరు మానుకొనవచ్చును. కాని అమీరు అలీగారి పరిపాలనమునకు మహమ్మదీయప్రపంచ వియ్యకొనునా? హెడ్జాజీ సంఘ కార్యదర్శికి జవాబిచ్చుచు హుస్సేనురాజుగారి కుటుంబము పరిపాలించునంత వరకు, మహమ్మదీయులు సంతృప్తి పొందజాల రనియు, మహమ్మదీయ ప్రజాస్వామ్య పరిపాలనమే ఎల్లరకంగీకారార్హమగుననియు, అమీరు అలీగారి నియమాకము సంభావ్యముగ లేదనియు, కేంద్ర కల్యాణత సంఘమువారు సూచించెరి. ఈసంఘమువారు త్వరలో నెకరాయ బారమును బంపనిశ్చయించెరి. మహమ్మదీయ ప్రతినిధు లన్నిభాగాములనుండియు వెడలి, పవిత్ర స్థలములప్రశ్నను అనుకూలముగ నిర్ణయించి, శాంతిని చేకూర్చెదరని నమ్మెము. మహమ్మదీయ మత రక్షణమునకు, హైందవనాయకులు నలిపిన త్యాగము లింతటితో సఫలమగును. మానవుడు అనుకొననిలేక, ఫలముగలుగుచుండును. స్వార్థకహిత సేవమాత్రము ఎన్నటికిని వృధగానేరదు.

జగ్గుల్ పాపాగారు కరిగినవచ్చుట
జగ్గుల్ పాపాగారికిని, మాక్డ నాల్డు గారి కిని సమాధానము గుదురకుండుట మిగులశోచనీయము. సూజాకానమస్య యటుండ, బ్రిటీషుపై నికుల విషయమునను బ్రిటీషు ప్రాబల్య విషయమునను తగాదా వచ్చెను. ఈజపుకు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమొనగినపుడు, బ్రిటీషుపై నికుల నింకను నక్కడ నిలిపి యంచుట సంభావ్యము గానరదు. సూర్యకాలువ రక్షణమునకై తామిటుల జేసితిమని బ్రిటీషుప్రభుత్వమువారు తెలుపవచ్చును. కాని, ఈజపుప్రభుత్వమున కిట్టిభాగ్యత నొసగగూడదా? సూర్యకాలువరక్షణకు ఈజపుప్రభుత్వమువారు పూజ తోడ్పడెదరనుటకు సందియములేదు. తాము ఆత్మహత్య గావించుకొన నెల్లమని, జగ్గుల్ పాపాగారు తెలుపుచున్నారు. జగ్గుల్ పాపాగారిపట్ల ఈజపుకు విశ్వాసముగలదు. అట్టి విశ్వా

సము ఈజపుపార్లమెంటుసభలో పరియోకమారు తెలుపబడును. బ్రిటీషుప్రభుత్వమువారు దూరమాలోచించుట ముఖ్యము. ప్రాచ్యదేశీయుల యభిమతమును వెనుకటివలె నిరాకరించుట పొగగదని, గ్రహించుట మేలు.

లీకమిషను రిపోర్టు
లీకమిషను రిపోర్టును సామ్రాజ్య శాసనసభవారు నిరాకరించి నందులకు బ్రిటీషు ప్రతికలు మండిపడుచున్నవి. ఈవారమందేన లండను టైమ్సు పత్రిక ఆంగ్లేయులకమీద సర్వీసులలో ప్రవేశించుట దుర్లభమగునని వగచుచున్నది. సర్వీసు సభ్యులకు ప్రోత్సాహము గలిగింపవలెనని ఇండియా మెత్రిగారిని గోరుచున్నది. కాలిఫోర్నియాను నిర్మింప సిలు సర్వీసు ఉద్యోగి లండను టైమ్సు పత్రిక కొకలేఖను వ్రాయుచు కఠిన నిర్బంధ ప్రయోగము గావించుటయే యుత్తమమార్గమని హెచ్చరించెను. కిరి కొకకమార్గము గనుపించుటలేదు. ముందేమి జరుగునో చూడవలయును.

బరంపురం మ్యూన్సిపాలిటీ ఎన్నికలు

కాంగ్రెసు సభ్యుల విజయము
క్రియతులు శశిభూషణరథో, (ఎం ఎల్ సి.), మల్లాది కృష్ణమూర్తిపంతులు, ఉన్నం రామలింగంపంతులుగార్లు ముగ్గురు ఎన్నికలలో శిక్కిరి. మ్యూన్సిపలు సంఘాధ్యక్షుడగు ఏ. వి. సుబ్బారావు (మండ్రలపక్షము) గారికిని రామలింగంగారి కిని జరిగిన పోటీలో రామలింగంగారికి 15 ఓట్లు హెచ్చుగా వచ్చినవి. సుబ్బారావుగారి పరాజయముతో పాటు పాత్రో పక్షమునకుగూడ పరాజయము కలిగినది. అన్నిసంఘములవారు ముఖ్యముగా పర్రకులును పాల్గొనిరి. క్రియతు బులుగు సాంబమూర్తిగారు 6వ తేదీ సాయంత్రమున బరంపురములో మండి. విజయము ప్రకటించ పడగానే ముగ్గురు అధ్యక్షులను సాంబమూర్తిగారిని ఖైష్వహారములలో గొంపివేసి గొప్పడోరే గొంపుతో బరంపురము బాపురము పీఠులవెంట తీసికొని వెళ్లిరి. చాలచోట్ల బహిరంగసభలను జరిపి ఓటరులకు వందనములప్పించెరి. (తంజివార)

అమృతసరులో దసరా

నెమ్మదిగా జరిగినది
నిన్న 7వ తేదీ సాయంత్రము అమృతసరులో దశరా నెమ్మదిగా జరిగినది. ఈనవరాత్రులలో అనుదినమును హిందువుల ఊరేగింపులు పోలీసువారి కాపలా క్రింద జరిగినవి. 7వ తేదీని ప్రేక్షాసముఖ గొప్పఉత్సవము జరిగినది. రావలలి నిన్నటితో ముగిసినది. రావలలి బొమ్మను నిన్న తగులబెట్టిరి. (ఆ. ప్రె.)

సాంకేతిక వార్తలు

రాకపోకలు :— కె. తిమ్మసాహెబ్, నేత ౧ త్నయ్యగార్లు (రాకపోకలు) యీ యదయం మనరాసు వచ్చిరి.

కె. వి. రంగస్వామయ్యగార్లు (ప్రేమకాన్యం) కళ్యాణం, ఎం. కె. ఆచార్య (భారతీయసభ్యుడు) గార్లు నిన్న రాత్రి మనరాసుకు వచ్చిరి.

మరణసంఖ్య:— చెన్నపురిలో 4 వ తేదీతో ఆంధ్ర వార్షికమునందు కేయముడికి సాలనకు 41.2 చొప్పున మృత్యువై. 18 గురికి స్పృహకు తగిలిరి మరణించిరి. ఇతర జ్వరములవలన 30 మంది చనిపోయిరి. ఇంక ౧౩ మంది చచ్చిరి మిగతా మంది 38.1 చొప్పున యుండిన.

చెన్నరాష్ట్రీయ మేనేజరులసభ: 1924

రానున్న సమావేశము దిశంబరు నెలపులలో జూలై నెలకు నిశ్చయించబడినది. రానున్న శాసనసభలో విద్యాశాస్త్రాగారు ప్రాథమిక విద్యాచట్టమునకు సవరణలు ప్రతిపాదించునని. కావున టీచరు మేనేజరలందరూ సమావేశమై తనయభిప్రాయమును శాసనసభవారికి తెలుపవలెను లేకున్నచో మంత్రి వర్గమువారిపై నంతయు విధిపెట్టినచో తగిన సౌకర్యము ఉండదు. కావున యీ రాష్ట్రమునందలి టీచరు మేనేజరలందరు ప్రత్యేకసంఘం నేర్పరచుకొని ప్రతినిధులగు బంపవలెను. వారికిగల యిబ్బందులన్నిటిని ముందుగా చర్చించినచో సభలో చర్చించవలసిన కష్టములు తగ్గును.

ఆంధ్రనాటకసభ, చెన్నపురి

దసరా ఉత్సవము

చెన్న విజయవరము అగుటచే గౌరవస్థ్రీలు 17 వ సంబంధ గృహమున కేదమిదనున్న సభాకార్యాలయమునను పతాకములతోను తోరణములతోను బాగుగా నలంకరింపబడినది. చాలమంది కళ్యాణం వచ్చిరి. సుమారు 8 గంటలకు దైవప్రార్థనము ఆరాధన జరిగి పిమ్మట చచ్చినవారికిందరికిని అల్పాహారాతిభ్యము జరిగినది. వారికింబడిని పుష్పచందన తొంటాలాదుల నొసంగి కార్యదర్శులు గొంపించిరి. ఆనంతరము కాంచీ పురవాస్తవ్యులగు శ్రీయుత ఎం. ఆర్. జయరామశాస్త్రిగారు హోమ్నియంమీద కేసుగానమును అద్భుతముగా వాయిచి సభ్యుల నానందపరచుట గావించిరి. శ్రీయుతలు కామక్షి సుందర కాస్త్రీ, ఆదినాథకాస్త్రీ, రాధాకృష్ణయ్య, కామచంద్రయ్యగారు మున్నగు సభ్యులు సభ్యుల కొరకై గానవినిోదము నెరచిరి. పిమ్మట శ్రీయుత చెదురుమాడి కేమగిరిరావుగారు స్వాగతపద్యములను చదివి సభోద్దేశములను వివరించుచు కొంత నేపు ముచ్చటించిరి. రాత్రి 8 గంటలకు విరేదములు జయప్రదముగా ముగిసినది.

ఆంధ్రసభ: కడపటి యుత్సవము: — నిన్నటితో

దసరా మహోత్సవములు ముగిసెను. బ్రాహ్మణాదీసభ్యులు నిన్నటిదినము ఆతిథ్యప్రదాతలగు నుండిరి. శరీరాద్యముల ఆతిథ్యమహోత్సవముగ గానములేపి, సభ్యులను సంత్రిప్తపూర్వముల చేసిరి. వారతమిత్రగానము, విక్రమిరంజకముగ నుండెను. హిందూస్త్రీ లక్ష్మీనిలాసభావాలికలు ఉపాసరియ నాటకమును చక్కగ ప్రదర్శించి, సభ్యుల మెప్పువడిసిరి. బాణక లంక రకుల సర్వ సి. త్యాగరాయచెట్టిగారు బహుమతిగ చెప్పి గిన్నెల నొసగిరి. విచిత్రవేషధారణమునందు ప్రభువు ఒక మునము వడిసిన కె. లింగారావుగారికి సుకర్ణపతకమును, బట్టు వేషమును ధరించిన రాధాకృష్ణ వాయుడుగారికి ఇంక గిన్నెలు, ఆంధ్రగొల్ల వేషమును ధరించిన అయ్యలని సీతారామయ్యగారికి నెండిగిన్నెలు, బహుమతిగ నీయబడినది. ఫాన్సీప్యాకెట్టులు అత్యుత్సాహముతో విక్రయింపబడినవి. ఆతిథ్యప్రదాతలకు, దసరాయుత్సవ సంఘమువారికిని, జక రయ్యభగవంతు యజమానలకును, తదితరులకును, గర్భరంగయ్య వాయుడుగారు వందలముల నచ్చించిరి. ఈమారు, ఆంధ్రసభ పునరుద్ధరింపబడినందులకు చెన్నపురి ఆంధ్రులెంతయు సంతసింపచున్నారు. దసరాయుత్సవముయమన జూపిన భుజా త్యాహము ఇంతటితో సంతరింపక, కాళ్ళతరల మొదలగు గళయని, మనస్సులకు గోరెదము.

అస్పృశ్యతానివారణ

గాంధీ కావితావళి - మద్రాసు

నిన్నటి సాయంత్రము అస్పృశ్యతాదోష నివారణార్థమై పలకబోడ్డియందు మండల కాంగ్రెసు సంఘమువారిచే, స్థాపించబడిన రాత్రి పాఠశాలయొక్క ప్రథమవార్షికోత్సవసత్తి వైభవముగా జరిగినది. రెండు మాడు వందలగండి పాఠశాలా నూతనభవనమున సమావేశమైరి. ప్రథమమున దైవప్రార్థనచేయబడినది. తరువాత విద్యయొక్క అవశ్యకత, మహాత్ముని శిష్యవాసము ఖద్దర్యొక్క ప్రాముఖ్యత, సంఘభావమువలన లాభములు మున్నగు విషయములగురించి విప్రులముగా సభికులకు బోధింపబడినది. అటుపై భజనగాయింపబడినది. తరువాత మండలము పలకరించిన ఆచార్యులందరకును ఆల్పాహారము లా సంగబడినది. కార్యక్రమముంతయును రాత్రి యెనిది 12 గంటలకు జయప్రదముగా ముగిసెను. చెన్నపురిమండల ఆంధ్ర కాంగ్రెసు సంఘకార్యదర్శి.

నూలువదుకు పోటీపరీక్ష

చెన్నపట్టణములో ఆంధ్ర సభలు జరుగుకాలములో [క్రమం 18, 19, 20] తేదీలలో నూలువదుకు పోటీపరీక్ష జరుగును. ఉత్తీర్ణులలో మొదటి 5 గురికి శ్రీయుత సి. వి. రంగం శ్రీష్టిగారు రూ. 25, 20, 15, 10, 5, చెలగల బంగారు వెండిపతకముల నొసంగెదరు.

వరత్తులు:— 1. ప్రకళేబుము, రూ. 1-0-0. 2. ఆంధ్రదేశములో నుండు వదుకు రాగదరికి. 3. పోటీపరీక్షకు వచ్చువాడు వారిసంతకాలులను, కడుగులు, ఏములు లేవలయును. 4. నియమించులము ఒకగంట. 5. ఎవరినూలు జాస్తిగాను, సన్నవిగాను, చదరముగానుండునో వార్తకే బహుమాన మియ్యబడును. 6. పరీక్షా ఉపసంఘ మొకటి నిర్ణయింపబడును. వారి తీర్పుప్రకారం బహుమతు లొసంగబడును.

మదరాసు గృహనిర్మాణ సహకార సంఘము

పరశువాకం పరవతీసంఘ సంస్థాపన

అదివారము 5 వ తేదీన పరశువాకం, వెపేరిమాళే ప్రాంతవాసులందరు కార్పొరేషను పాఠశాలయందు సమావేశమై, చైన కేర్వొనబడిన రెండు సంఘములను స్థాపించు ఆంధ్రకతను విచారించిరి. డి.బి. ఎస్. భవానందం పిళ్ళెగారు సభాధ్యక్షులుగానుండిరి.

డా॥ రామ నామకుగారు కేటుకేయర్ల నాహ్వనించుచు, గృహనిర్మాణ సంఘమును, క్రెడిటు బ్యాంకును సహకారోద్యమ పద్ధతులపై స్థాపించుట పేదప్రజల అభివృద్ధికేయని యు, యీ సంఘములందు ఒక్క వాటాను గైకొనువారందరూడ దైర్ఘ్యము గానుండువచ్చుననియు చెలిపిరి. అందుకొరకే వాటా మొత్తముతల్లముగానుంచబడినది. తక్కువ వాయికాలపైను కువుగా బుంబుల తీర్చివేయుట కనకాశంకను. ఈ పద్ధతిలను బాగుగ తెలిసికొని సహకారోద్యమము నవలంబించినచో స్వరాజ్యమునకు అర్హులమవుచున్నామని. పిన్ ఎస్. కె. యజ్ఞ నారాయణయ్యగారు, రాష్ట్రీయ సహకారసంఘ కార్యదర్శులలో నొకడ, ఉపన్యసెను. వీరు సహకారోద్యమము పేద వారల సౌకర్యముకొరకేయున్నదనియు, దీనివల్ల సద్భావము విశ్వాసము ప్రధానములనియు చెలిపెను. పాశ్చాత్యదేశములలోను, ఇండియాలోను యీ ఉద్యమాభివృద్ధిని కల్పించి చెప్పెను.

మదరాసు గృహనిర్మాణ సహకారసంఘము, పరశువాకం సహకారపరవతి బ్యాంకు యీరెండిటి నిబంధనలు చదివి విశేషించి, రెండింటిని సమ్మతి మొనర్చుటకు నిలుశ్రమింపిరి. సభ్యులు రెండును వేరుగానుంచవలెననియే గోరిరి.

చెనక, అస్పృశ్యుడువచ్చునని, డా॥ కామతుగారి కార్యదీక్షను, పేద జనాభివృద్ధియందు సానుభూతిని యెచ్చుకొనిరి. బ్యాంకులో పాల్గొనవారు స్వాయముగా విశ్వాసముతో ప్రవరింపవలెనని నుడిపిరి. టి. ఆర్. సభాపతిశ్రీగారు అగ్యుతునికి వందలము లచ్చించుటతో సభ ముగిసెను.

ఆంధ్ర ఆంధ్ర రాష్ట్రీయసభ

అధ్యక్షుని ఆహ్వానము

ఆంధ్రరాష్ట్రీయసభ కన్యకుడుగా వెన్నుకొనబడిన శ్రీ, యుత గాడిచెర్ల హరిసర్వోత్తమరావుగారు రన్నిపక్షములవారి కిని యీక్రింది యాహ్వానమును పంపుచున్నారు.

21 దినముల నిరతసంప్రదిమము మహాత్ముడు జయప్రదముగా ముగించెను. ఈనెలను తనకును తనదేవునకును సంబంధించినదని గాంధీమహాత్ముడు తెల్పియున్నాడు. కాని హిందూశత్రువునం దువహించుకొనిపోవుచున్న పాపము విశేషమై విహీనతయేయని యెరిగి దానిని నార్కుటకు స్వీయాత్మనే యుపయోగించెను. విక్రమమావేశము మహాత్ముడు నిష్కలుగుగా నుపసంహరించెనని రుజువుచేసినది ఎంతకీ ప్రపరితేతులయం ననూ హిందూమహాత్ముడియ సంఘసభ్యులు విశేషమైనను దైర్ఘ్యముగ స్వాయముగ ప్రయత్నింతురని తలపలపియున్నది. నిజమైనట్టియు పూర్ణమైనట్టియు విశేషమై ముచ్చవించుటకు కాలమువట్టవచ్చును. ఈమతసభ్యులతోగూడ హిందూదేశమునందలి పరాధీనదేశము స్వేచ్ఛకై యత్నించుటకు పూర్వము ఉద్దేశ్యములగుగూడ విక్రమము చేయవలసియున్నది. కాని హిందూదేశమునందు యాడుకొట్ట జనము గలవోట, ఒక సిద్ధాంతము, ఒక పద్ధతి యొప్పు నుండుట కల్లయని నేడు బాగుగా నెరుగుచును. అందులో రాచకీయ సిద్ధాంతములందు త్యాగవశనరము. అపాయకరములగు అనుభవముల నశేకముల ననుభవింపవలయును. ఎక్కువమంది యున్నను, తక్కువమంది యున్నను, పలుకుబడియున్నను, లేకపోయినను బాధ్యులయందు నొప్పుకొనిన పద్ధతులపై, మార్గములందు, నడుచుఅల్పసంఖ్యాకులుండి (మైనారిటీస్) తీరవలయును. స్వాతంత్ర్యముకొరకుత్పేజించి, యత్నింపవలయు ననువిషయమును మొత్తముగా నందరూ ఒప్పుకొనినదరు. ఈవిషయమునందే విశేషము కావలెను. ములోమన కెన్ని భేదములున్నను మన యందరి యుద్దేశ్యము నొక్కటియే యు నుట మనము జ్ఞాపకముంచుకొనవలయును. మనకందరికిని గవ్యస్థాన మొక్కటియే యని గుర్తునందుకొనవలయును. మనమొకరికొకరు విరోధులముకాదు. స్నేహితులము. మనకందరికిని శత్రువు ప్రభుత్వ విధానము. దానిని తొలగించుటయే మనమందరమును కలగవలెను. అందుచే మనమందరమునొక్కటియే. మనమన్నోన్యముగ గౌరవభావముల చూపవలయును: ఒకరినొకరు సోచునివలె చూచుకొనవలయును. మనలోమనమే అహింస సభ్యసేవలయము. మనభేదముల మనము సహింపనిచో యిట్లుండు టసంభవము. ఎంతగొప్పవివాదవిషయములందైనను స్నేహితులవలె మనముండుటవలెను. గాంధీమహాత్ముడు చెప్పియున్న కృషివైఖ్యమునలిపి మన విశ్వాసములను కొనసాగించుచు చేతులకలిపి పనిచేయుటయే తీరుము.

అందరికిని అనుకూలించుపద్ధతియొక్కటి మాత్రమే కాదు అయినను ప్రస్తుతమందరికిని అనుకూలించునది ఖద్దరు. మనతత్వములతో భేదించు వారిని గౌరవించి వారితో కలిసిపనిచేయుచు మనసిద్ధాంతములకు భంగమురానీయకుండునట్లున్నచో ముందర ఖద్దరుమై గొప్పసేవచేసినవార ముందును. ఉదాహరణముగ శాసనసభలందు స్వరాజ్యపథేభివృద్ధిని నేను నూచించుచున్నాను.

ఈ దృష్టితోనే మహాత్ముడు భీకర్తి ఒక్కరిసామ్యేకాదనియు, అసహాయవాది స్థూలముగ నేనయెవలయుననియు, మనము గర్హించు ప్రభుత్వసేవకుల కొకప్పుడు సాయముపరమై చో చేయవలెననియు తలచుచున్నాడు.

మహాత్ముని బోధలతో నేకీభవించునోను, స్వేచ్ఛనీయగల యుద్దేశ్యముల వైఖ్యము చేయుటకు తగిన సాధనము అహింసాభావములతో నన్నిపక్షములవారును సమావేశమగుటయందు కలదని నమ్ముచున్నాను

18, 19, 20 తేదీనిజరుగు ఆంధ్రరాష్ట్రీయ సభాసభ్యుడుగా, ఆంధ్రదేశమునందు అన్ని రాచకీయకక్షలు యిండి పెండెంబు పక్షము, లిబరల్ పక్షము, మితవాదులు, జస్టిసు పక్షమువారును యీ మాడుదినములు సభలోపాల్గొని కాంగ్రెసువాదులకుత్సాహమును సంతోషమును చుగచేయుదురు గాక యని కోరుచున్నాను. కాలన్యకధి కొంచెముగా చేయుండుటపై ప్రత్యేకాహ్వానములను పంపుట కాహ్వానసంఘకార్యదర్శుల కనకాశములేదు. అందుచే మా స్నేహితులు తమకుతోచిన ప్రముఖులగు నాయకులపేర్లు నూచించిన ఆహ్వానములు పంపబడును. (ఈ క్రిందివారికి పంపగోరెదను. ఆహ్వానములు సాగ్యమైనంతెవరకు అందరికి పంపబడును.

ఎస్. సుబ్బారాయుడుగారు
6, మినిట్ సుబ్రాయలువాయుడు కిధి,
చాకలిపేట, మద్రాసు.

మదరాసు శాసనసభ

శ భారత్ గారు ప్రతిపాదించినట్లు తీర్మానములు

శ్రీ శ్రీ శ్రీ భారత్ గారు (కానన్ పర్వతం) రామస్వామి మురారీ శాసనసభలో సీనియర్ రీతిని ప్రత్యేకంగా తీర్మానముల ప్రతిపాదించుచున్నారు:—

కర్నూలు జిల్లాలో నిరుపయోగములైన జలాశయములను తిరిగి ముగ్గురు తయారుచేయుటకుగల యంతకాలములను విచారించుటకు ఒక విచారణసభను నియమింపవలెను. కంభం చెరువు వరమొత్తము గూర్చి ఛీఫ్ ఇంజనీరుగారు విచారించి యెక్కువ లాభము తీయించు ప్రయత్నముల గావించవలెను. 'తో'కపల్లి దువ్వలేమ (పాజులప (కర్నూలు జిల్లా) సర్వేయింగ్ ఆఫీసు జరిపింపవలెను. బల్లారి జిల్లాలో 5 పల్లెల తాలూకాలయందు రీసెట్టు మెంటు గావించునపుడు తుంగభద్ర కాలక దిగువనుండు భూములకు 50% రేటు పెంచుచి, మిగిలిన వానికి మార్పు గూడదు. అని యాశాసనసభవారు ప్రభుత్వమువారికి శిఫార్సు చేయుచున్నారు. అందు కనుకముగా 21-7-1922 ప్ర. ఉత్తరువును మార్చవలెనని గోరుచున్నారు.

విద్యావ్యాప్తి గ్రాంటులు

కర్నూలు జిల్లాలో అక్షరజ్ఞానము లేనివారందఱును చాల అధికముగా నన్నందున స్థానిక సంఘములు పాఠశాలల నధికము చేయుటకు ప్రభుత్వమువారు యెక్కువగా ధనసహాయముననుపలెను. విద్యావ్యాప్తియైన వనూలకుదానికన్న రెండురెట్టిధిక ధనసహాయ మొసంగవలెను. ప్రాథమిక పాఠశాల పాఠ్యాంశాల కనుకల మగునట్లు గ్రాంటులకాసమునుసవరింపవలెనని యాసభవారు ప్రభుత్వమువారిని గోరుచున్నారు.

కర్నూలు జిల్లా అన్ని విషయములలోను వెనుకబడియుండుటచే, ప్రభుత్వమువారు జిల్లావాస్తవ్యులను ఉద్యోగులకు పనులు కల్పింపవలయుండు వేతనాభ్యర్థియందు యెక్కువ పాకర్వముల నొసంగవలెను. ఆదిమాంధ్రులకు యితర హిందూసంఘములకు ఉపయోగపడునట్లు వివిధతాలూకాబోర్డులలో నూతులు త్రొక్కించుటకు గాను కర్నూలు జిల్లాకు ప్రత్యేకముగా 8 లక్షల రూపాయలను ఒసంగవలెను.

రోడ్లు తగినన్ని కర్నూలు జిల్లాలో లేనందున ప్రత్యేక గ్రాంటుల నొసంగవలెను. జిల్లాబోర్డువారు అవసరమగురీతిని వనూల నిల్వయుండిన రైల్వేలను ఉపయోగించుట కధికారమివ్వవలెను.

ఉద్యోగులకు ప్రస్తుతము సంవత్సరమునకు 15దినములను మామూలు సెలవును 20 రోజులకు అధికము చేయవలెను.

అడుగునున్న ప్రశ్నలు

అసామకూలీలయందంము

కర్నూలు జిల్లా కులీలు యెంతవఱి అసామ కులీలనుండి తిరిగివేయబడిరి. వారికితగినపనిజూపవలసినదని కర్నూలు జిల్లా కలెక్టరున కాజ్ఞాపించిరి? ఇకముందెట్టి దురాచారములు రుగ్ధుండ యెమిదోర్నాలులు తీయించునారు. లేయాకుతోటల యధికారులను ప్రభుత్వమువారికికట్టియొడంబడికగలదు.

వైద్య శాఖ

వైద్యకళాశాలలందు విద్యార్థులను చేర్చుకొననపుడువారికి ధనసహాయములేయ ప్రభుత్వమువారు బూనుకొనిరా! అట్లయినచో వివిధ తరగతులందు ఎంతవఱి దత్తమండలముల విద్యార్థులగులరు. వారికి విద్యాసంతరము ఉద్యోగము లిచ్చు బాధ్యతలే దని ఎప్పుడు ప్రకటించిరి.

కర్నూలు జిల్లాలోనున్న వైద్యోద్యోగులు యెంతవఱి వారి చేతభావ లేవి? మంత్రిగారు నూచించినగ్రామములకు వైద్యసహాయభాన మెప్పటినుండి అమలు జరుగును. పురపాలక సంఘము లెనియివ్వమునచ్చిన వైద్యులను వారు నియమించుకొనవచ్చునను అనుజ్ఞనిచ్చిరా? అట్లయిన నంద్యాల తాలూకాబోర్డువారు అట్టి స్వాతంత్ర్యమును గోరుచు యేమయిన ప్రాసియుండిరా? 1921-24 సం|| కర్నూలు జిల్లాలోని వివిధ వైద్యకాలయందు, చికిత్సగావించ బడిన వారి సంఖ్య, వాటియిన వైద్యును, ఎన్నికవపరీక్ష తేసులు జరిగినవి. మున్నగు విషయములన్నిటిని ప్రభుత్వమువారు తెలిపెదరా?

నంద్యాల పుపాలక సంఘమునందు కుటుంబ ఓవర్సీసు గారిని ఉద్యోగమునుండి తొలగింపవలెనని గావించిన తీర్మానమును ప్రభుత్వమువారు ఏల నిర్లక్ష్యము చేసిరి. ఆసంఘాధ్యక్షుడు తనపురుషునందు నిర్బంధప్రాథమిక విద్య ప్రవేశపెట్టుగోరుచు ప్రాసిపించిన విధానముపై ప్రభుత్వమువారిని చర్య తీసికొనిరి?

విద్యా శాఖ

చెన్నై గవర్నరునందు తాలూకాబోర్డుల యాధీనము నందు యెన్ని పాఠశాలలు గలవు. వాటికి, యెంతవ్యయమును. ప్రాథమిక విద్యావ్యాప్తి యెప్పుడు జరుగును. విద్యామంత్రిగారు దత్తమండలముల ప్రత్యేక పరిస్థితులను గమనింతురా? అన్నటి స్థానిక సంఘసభ్యుల నందరిని రావించి విచారించురా?

పాఠశాలలో రాట్నము వడుకుట ప్రవేశపెట్టుటవలన యెట్టి ప్రయోజన ముండెను. అందుకు బాలుర తల్లితండ్రులంగీకరించిరా? డైరెక్టరుగారు రంగీకరించిరా? పాఠ్యాభ్యాస ములలో నెక్కుడైన నిట్టి యాచారముగలదా? రాట్నము ప్రవేశ పెట్టవచ్చునని ప్రభుత్వమువారు నొసంగిన ఉత్తరువులను సభవారికి తెలిపెదరా? ఇక ముందెట్టి పాఠశాలకు సహాయము చేయుదురా?

రివెన్యూశాఖలో ఉద్యోగములందు జాతిప్రాతినిధ్య మెట్లు అనువర్తించబడెను?

ఆంధ్ర విద్యాభివృద్ధి మహాసభ

చన్నగరమునందు అన్నితరగతుల ఆంధ్రవిద్యాభివృద్ధి మహాసభ, పట్టణేతరములందు ఆంధ్రవిద్యాభివృద్ధి మహాసభ విజ్ఞప్తి

18, 19 తేదీలలో చన్నగరమున ఆంధ్రవిద్యాభివృద్ధి రాష్ట్రీకసభను జరుపవలెనని సంగతి మీర్లకరును తెలిపినవిషయమే. ఈసభోద్దేశ్యముగూర్చి వేమనపు రామదాసుగారు పత్రికాముఖమున ఇదివరలోనే తెలిపియున్నారు. పోయిన రెండుమూడేండ్లనుండి జరుగుచున్న అభిలభారతివిద్యార్థుల సభ కాంగ్రెసుసందేశము ననుసరించి కళాశాలలకు బహిష్కరించిన విద్యార్థులచే జరుపబడినది. ఈసభోద్దేశ్యము అంతయు వేరు విద్యాలయములందు విద్య సభ్యునియమన్న విద్యార్థులందఱును ఈసభయందు పాల్గొనెదరు. ప్రస్తుతముందున్న విద్యాసౌకర్యముల లాభకరముగ వినియోగించుకొనుటచే గాక జాతీయజీవనమునకు అనుకూలముగ యభ్యుద్ధికరముగ ప్రస్తుతపద్ధతులను మార్పుటకు ప్రయత్నించెదరు. ఈ సభిప్రాధమ్యముల నెరవేరుటకు ఈ సభలో చర్చించి నిశ్చయించెదరు. అందఱును తమకుతోచిన సలహాలసంగతేసిన వందనపూర్వకముగ వైకొనెదరు. ఆహ్వానసంఘమువారు వానినిన్నిటిని జాగ్రత్తగ ఆలోచించెదరు చిన్నగరమునందు ఆంధ్రవిద్యాభివృద్ధి మహాసభను విద్యార్థులను ఉపాధ్యాయులను ఆహ్వానసంఘమువారికి తోడ్పడ ప్రార్థితులు. సభజయప్రదము జరుగునట్లు సహకారము సల్పెదరని నమృదున్నారము.

రెండవ ప్రకటనము

1. పత్రికలందు ఇదివరలో వేమనపు రామదాసుగారిధ ప్రకటించబడినట్లు ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ విద్యార్థులసభ ఆంగ్ల సభలలో జంపెదరు.

2. ఆంధ్ర విద్యార్థులనబడు వారందఱును దర్శనయందు ప్రతి నిధులకు పాల్గొనవచ్చును. మీ ఆంధ్రదేశమునకు సంబంధించినవారుగ నుండవలెను.

3. ఆహ్వాన సంఘమువారు 8 తేదీని సమావేశమగుదురు. అధ్యక్షుని, కార్యనిర్వాహక సభ్యులను ఎన్నుకొనెదరు. తగిన సభాధ్యక్షుని ఎన్నుకొనెదరు.

4. ఆహ్వానసంఘ సభ్యత్వమును బడయుటకు రూపాయ ప్రవేశకట్టును నీయవలెను. ఇతర ఊళ్లనుండి వచ్చుకొనుటకు భోజనసదుపాయములు బస లుచితముగ ఏర్పాటు చేయబడును. ఈసభయందు ఆంధ్రవిద్యార్థులందఱును పాల్గొనప్రార్థితులు. సభలో ప్రవేశపెట్టువచ్చు తీర్మానము లన్నిటిని విద్యార్థులు ఈసెల 12 తేదీలో ఈసభ తాలూకా తాత్కాలికకార్యనిర్వహక కమిటీకి చిరునామాకు బంపవలెను.

కె. యల్. నృసి మారాపు,

96. వరదాముత్రియప్ప వీధి, జార్జిటవుక్, మద్రాస్.

కనకవదని బాలుడు

గుత్తినుండి దివాన్ బాద్షారు పి. కేశవశిల్ప గారిట్లు వ్రాయుచున్నారు.

నానాదరుని మనమడు 14 ఏండ్ల వయసుగలిగి భక్తుభావము చదువుచున్న వెంకటకృష్ణన్ అనుబాలుడు (24 తేదీనెవ్రెంబరు) మధ్యాహ్నం భోజనము చేసి ధర్మవరము విడిచిపెట్టెను. రైలుస్టేషనువద్ద కన్పించెను. సాయంత్రము గుత్తిగారి తల్లివచ్చుచోటు మద్రాసుగారి పొయ్యివండునని ఉపహించెను. దరిమిలాను అతనిజాడ తెలియలేదు. నల్లగానుండును. జట్టు కత్తిరింపబడియున్నది. తెలుగు, అనం మాట్లాడగలడు. కొద్దిగా ఇంగ్లీషును, హిందూస్థానీయుకూడ తెలుసును. ఇతని జాడ తెలిసినవారు నాకుతెలిపిన కృతజ్ఞుడను.

ఆంధ్ర శతాబ్ది నివారణ మహాసభ

ఆదివారం 12-10-24 తేదీని (శనివారము గోదావరిజిల్లా) తణుకు జాతీయవిద్యాలయములో సమావేశమగును.

వైదికశాస్త్రమునకు కాలములయందు గాక, యావత్తు లౌకిక శాస్త్రపారములలో మహమ్మదీయులు మొదలగు జాతులవారిలోను, చాతుర్వర్ణములవారిలోను, మనలో మనము ఏవిధమైన సామిన్యదోషమును పాటించక యెట్లు అన్యోన్యమైతితో కలసి మెలసి ప్రవర్తించుట అదేవిధమున పంచములనబడువారితోకూడ ప్రవర్తించుట ప్రస్తుతకాలమునుజట్టికూడా యవసరమని అదరును గుర్తించిన విషయమే. అందువల్ల యీ సమన్వయగురించి తగిన కట్టుదిట్టములను, చేయుటకుగాను తణుకు జాతీయవిద్యాలయ భవనములో యీ సెల 12 వ తేదీ ఆదివారం ఉదయము, మధ్యాహ్నముకూడ మహాసభ జరుగును. ఈ సభకు ఎల్లరును విచ్చేసి తగినవిధమున సభలో పాల్గొని జయప్రదము గావించుటకు ప్రార్థితులు.

- 1. చల్ల నారాయణకాశ్రమి, 2. యర్రెమ్మి సత్యనారాయణమూర్తి, 3. నూరిశివ్వి శ్రీరాములు, 4. రంగవల్లుల నాగభూషణం, 5. సోమయాజుల వెంకటసుబ్బారావు, 6. ఏలూరిపాటి రామభద్రవైకుంఠం, 7. పానుగంటి అన్నాశిరావు, 8. ద్రోణంరాజు వెంకటరమణరావు, 9. నల్లూరి నూరయ్య, 10. చిట్టూరి నూరయ్య, 11. జి. బుచ్చిశేఖరరావు, 12. బల్లెపల్లి సుబ్రహ్మణ్యం, 13. మాడిరాజు అప్పారావు, 14. బల్లెపల్లి వెంకటసుబ్బారావు, 15. మల్లపూడి తిమ్మరాజు, 16. చిట్టూరి, అమృతరామయ్య, 17. పోలిశెట్టి వెంకటరత్నం, 18. వెంపటి సుబ్బారావు, 19. పులవర్తి తాతయ్య, 20. యర్రెమ్మి రామనాథం, 21. కాట్రాపుల పల్లి నారాయణరావు, 22. ఈమనసత్యనారాయణమూర్తిగార్లు.

ఉత్తమాగారికి శిక్ష

7 వ తేదీని రంగూనులో కేసువిచారణ జరిగెను

నిన్న రంగూను జిల్లామేజిస్ట్రేటుకోర్టుకు ఉత్తమాగారిని తీసికొనినెట్టిరి. ఆప్రదేశముంతయు నరారణ్యముగా నుండెను. చాలమంది పోలీసువారు వచ్చియుండిరి. "దేశీయులు కాపిటే వనుపత్నును చెల్లింపగూడదు" అని బహిరంగసభలో ఉత్తమ గారు నడివెనెని కిర్యాదీలు తెలిపిరి. ఉత్తమగారు స్టేటుమెంటును వ్రాసియిచ్చిరిగాని మరేమియును తెలుపలేదు. ఏమియును వాదించలేదు. "కాపిటే వను పత్నుతో నాకేమియును సంబంధములేదు" అని ఉత్తమగారు తెలిపిరి. (ఆ. ప్రె.)

ఉత్తమాగారికి మూడేండ్లు కఠినశిక్ష వేయబడెను. (ఆ. ప్రె.)

సభలు జరుపగూడదు

ఉత్తమాగారికి శిక్ష వేసినందున అల్లరులు జరుగునేమో అనుభయముచే నేడు 8 వ తేదీ మొదలు సేదినములవఱకును బహిరంగసభలను జరుపగూడదని జిల్లామేజిస్ట్రేటు ప్రకటించెను. (ఆ. ప్రె.)

రేపల్లెతాలూకా కాంగ్రెసు సంఘము

ఈక్రిందివిషయముల నాలోచించుటకుగాను రేపల్లె తాలూకా కాంగ్రెసు సంఘ కార్యనిర్వాహకసభ భట్టిప్రోలు గ్రామమునందు వైకార్యభానమున అక్టోబరు 10 వ తేదీకుక్రవారంనాడు మధ్యాహ్నం 10.00 కు జరుగును.

విషయములు:—(1) తాలూకాలో విరివిగా భద్రుల ప్రచారము చేయుటకును, ముందువత్సరమునకు కొంతమూడిని కొని నిలువజేయుటకును, కావలసిన ధనమును సమకూర్చుటకు వలయు సదుపాయముల నాలోచించుట, (2) అహమ్మదాబాదు తీర్మానముప్రకారం తాలూకాలో ప్రతిగ్రామమునుండి విశేషముగా నూలు పంపువారి సంఖ్యవృద్ధిచేయుటకు తగిన ఏర్పాటుచేయుట, (3) ఇతరవిషయములు.

మాచిరాజు రామమూర్తి,

కార్యకర్త

ఇండియా డెవలప్ మెంటు కార్పొరేషన్ లిమిటెడు

డిసాబాగారిని పరీక్ష చేయుట

ఢిల్లీ, అక్టోబరు 4:— నేడు సెలవుదినమైనను జిల్లా అండ్ సెషన్స్ జడ్జి డి. జాన్ స్టెనుగారు, పరిష్కారములోనున్న ఇండియా డెవలప్ మెంటు కార్పొరేషన్ లిమిటెడు యొక్క వ్యవహారముల సంబంధమున తీవ్రమంతయు విచారణ జరిపించెను. ప్రభుత్వ పరిష్కారకర్తయగు యన్. బి. బిలిమారియగారు తమ న్యాయవాదియగు రామకృష్ణ గారితో కలిసి కన్వెన్య. ఇతడు (పరిష్కారములోనున్న) సిహెచ్. అల్యుమినియం బ్యాంకు లిమిటెడు తరపున గూడ వనితే సెను. సి. యం. డిసాబాగారి తరపున న్యాయవాదిగానున్న టెనెన్ టెట్ మనుగారు గడచిన రాత్రి సిహెచ్. అల్యుమినియం టుబుచే సోలిలిటరు మెంబర్ నాగారి నుండి సలహాను తీసికొని కలకత్తా బారు ఫభ్యుడగు జె. పి. సింహగారు తయారైరి. సి. యం. డిసాబాగారియూడ న్యాయము గా వచ్చిరి. డి సా బా గా రి పి టీ మనుపై నిన్న సెలవుచేయబడిన ఉత్తరువులను న్యాయమూర్తి నేడు ప్రకటించెను. ఇండియన్ కంపెనీల కాసనము 196 పెక్కును క్రింద కార్పొరేషన్ డైరెక్టరు డిసాబాగారిని పరీక్షించవలసి వచ్చెను.

పరీక్షలో తాను అక్కంటెంటు కాదుగావున అక్కంటెంటు బుక్కులను 1922-23 సంవత్సరపు గాలెన్సు షీటుకును తాను సంజాయిషీ చెప్పబాలననియు లెక్కలతో గాని సెక్రటరీ యట్ పనిలో గాని తన కేమాత్రమును సంబంధము లేదనియు డి సా బా గారు చెప్పిరి. కాని తాను డైరెక్టరుగా తాను చేసినా జేసిన 1922 సంవత్సరపు బ్యాలెన్సు షీటు సరియైనది కాకపోవచ్చునని ఒప్పుకొనెను.

1923 సంవత్సరపు బాలెన్సు షీటు అన్వృత్తింపబడి భాగస్వాములకు వివరాలిచ్చెట్లుండలేదని ఆతనినడిగిరి. డైరెక్టరులసభకు కోరము చాలనందున అట్లు జరిగెనని సాక్షి జవాబు చెప్పెను.

ఢిల్లీ ఆలీఖూరు కోర్టులో నెం 10 లో నున్న కార్పొరేషన్ తాలూకు ఆస్తిని తాను తాకట్టుపెట్టిన దానివిషయమై దానికితగిన ప్రతిఫలము ముట్టెట్లు తాను నమ్ముచునని సాక్షి దానివిషయమై వివరములుగా తెలియజేసెను. కాని దానివిషయమై కార్పొరేషన్ రికార్డులలో దేనినిమాపలేక పోయెను. తనకు ముట్టిన ప్రతిఫలమును నుగించి కార్పొరేషన్ లెక్కలలో ప్రాయబడిన వ్రాతల దానిని నుగించి చర్చించబడినప్పుడు లేనివారి కన్వెన్యరీని తెలియపని సాక్షి చెప్పెను. చాలదినములనుండి బోర్డును బ్రదుకుతో తనకు సంబంధము కలదనియు వారికంపెనీకి యిప్పుడు తాను డైరెక్టరుగా నుండి వారిసంగతి చూచుచున్నాననియును సాక్షి చెప్పెను. ఆకంపెనీకి రు 2 లక్షలు (ప్రభుత్వ కౌంటిలు రు 40 లక్షలు మామూలు నాటాను.

పరీక్ష పూర్తికాగానే సాక్షి యొక్క న్యాయవాది తానెప్పుకొనబడిన విషయమును తెలియజేసి తనకు ఆస్తితో సంబంధము లేకుండజేయుటకు పంపబడిన మధ్యకాలపు యింజంక్షన్ ఉత్తరువును తొలగింపవలసినదని వాదించెను. ఈయింజంక్షన్ అధికారము లేకుండ, నోటీసు లేకుండ పంపబడినదని చెప్పెను.

రామకృష్ణగారు, కంపెనీల కాసనముయొక్క మరతులను తెలియజేసి దానిక్రిందను మరిమేర్పుప్రమాదములక్రిందను లాహూరు హైకోర్టువారు గావించిన నిబంధనల నన్నిటిని తెలియజెప్పి కోర్టువారు యింజంక్షన్ ఉత్తరువును పంపుట కిదియేసరియైన తేసని వాదించిరి.

కేసు 18 లేడికి వాయిదావేయబడెను. తీర్పుచెప్పలేదు. ఒకప్పుడు కార్పొరేషన్ తు అసెంబ్లెంటు కార్యదర్శిగానున్న బి. కె. మిస్సారు గారు తచ్చి పరీక్షకు నిలువబడలేదు. ఇంట్లాండులోనున్న యితర డైరెక్టర్లు గూడ రాలేదు. (ఆ. ప్రె.)

లాహూరు హైకోర్టు ప్రధాన న్యాయమూర్తి లాహూరు, 6 అక్టోబరు:— తేసంగి సెలవులతో కలిపి తమయొక్క అవారముల సెలవుకాలమును గడుపుటయింట్లాండు వెల్లివ లాహూరు హైకోర్టు ప్రధాన న్యాయమూర్తి గౌ. జడ్జి హెదీలాల్ గారు నేడు బొంబాయి మెయిలులో లాహూరు చేరిరి. ఆయనయొక్క స్నేహితులును బారిష్టరును చాలమంది స్టేషనువద్దవారికి స్వాగత మొసంగిరి, (ఆ. ప్రె.)

హెడ్ జాజ్

షెరీఫు హుస్సేను తరువాత అమీరులతి రాజ్య మేలుట

ఢిల్లీ, అక్టోబరు 7:— కేంద్రభిలాఫతుసంఘమునకు హెడ్ జాజ్ జాతీయ సంఘకార్యదర్శి ఇట్లు తంజిచేసెను. హెడ్ జాజ్ జాతీయపక్షమువారు షెరీఫు హుస్సేనును సింహాసనమును విడిచి పెట్టుచి బలవంతముచేసిరి. మరియు మహమ్మదీయ ప్రపంచము యొక్క తేమమునుగూర్చియు, హెడ్ జాజ్ హక్కులనుగూర్చియు ప్రపంచమహమ్మదీయ మహాసభవారు గావించుతీర్మానములకు బద్ధుడై యుండు మరతుమీన హెడ్ జాజ్ యొక్క రాజు అను బిరుదుతో తాత్కాలిక రాజ్యాంగ ప్రభుత్వమునకు అధిపతిగా అమీరులతిని నియమింపవలెనని తలంచిరి. దీనికిజవాబుగా కేంద్రభిలాఫతు సంఘమువారు యిట్లు తిరిగి తంజిచేసిరి:—

అమీరులతిని నియమించుట మహమ్మదీయ ప్రపంచమునకు అనంగీకారము

తక్కిన మహమ్మదీయ ప్రపంచములో బాటు హైందవ మహమ్మదీయులు గూడ, గడచిన 8 సంవత్సరములనుండి మహమ్మదీయ ప్రపంచమునకు జరుగుచున్న దురుష్కలను షెరీఫు హుస్సేనును అతనికుటుంబమును కారణమని తలంచుచున్నారు. హెడ్ జాజు ప్రభుత్వముపై ఆకుటుంబము అధికారము వహించుచున్నంతకాలము హిందూదేశపు మహమ్మదీయులు సంత్వృప్తి జేచియుండవలయు. మహమ్మదీయ ప్రపంచమునకు కేంద్ర స్థానమును హెడ్ జాజునురాజులుగాని సుల్తానులుగాని పరిపాలింపవలసియు, మహమ్మదీయతలతోగల మేమాత్రమును లేకుండ నయ్యడి ప్రజాప్రభుత్వము కావలెననియును, హిందూ దేశపు మహమ్మదీయులు నమ్ముచున్నారు. రక్తపాతము పూర్తిగా తొలగిపోవుటకు ప్రతిమహమ్మదీయునును యీమాత్రములను జ్ఞాపకముంచుకొనవలెను. కాశ్యప్రభుత్వమునాట ప్రపంచమహమ్మదీయ మహాసభకు వదలివేసి ప్రస్తుతము ముఖ్యులను హెడ్ జాజు ప్రతినిధులతో ఒకతాత్కాలిక ప్రభుత్వ మేర్పడవలెనని హైందవ మహమ్మదీయులు తలచుచున్నారు. అమీరు ఆలీని నియమించుట మహమ్మదీయ ప్రపంచమునకు అనంగీకారము. హెడ్ జాజు నెడెదులకు రాయబారులను పంపుటకు భిలాఫతుసంఘమువారు నిశ్చయించిరి. ప్యానుపోగ్రులు సంపాదించుటకును, పవిత్రక్షేత్రములను కాపాడుమనియు రక్తపాతము నాపి పైన జెప్పిన మరతులమీన ఉత్తర ప్రభుత్వ తరములను జరుపవలసినదనియు నేడును అమీరు యిబన్ సాదుకు యీతంతియొక్క సకలను పంపుటకును ప్రయత్నించుచున్నారు. (ఆ. ప్రె.)

బొంబాయి విద్యార్థి కమిషనరు మరణము

బొంబాయి, అక్టోబరు 7:— 1917 సంవత్సరము నుండి బొంబాయి సంస్థానములో విద్యార్థి కమిషనరుగా పనిచేయుచున్న ఎ. బి. క్లాక్ గారు యిందోరులో వ్యతులయిరి. వీరు కొంతకాలము నుండి అనారోగ్యముగనుండి మార్పురకు యిందోరువచ్చిరి. ఇచ్చట ఉపశితిత్తులుచెడి చనిపోయిరి. విద్యార్థి కమిషనరు మిక్కిలి శ్రద్ధతో పనిచేయుచున్నవీరు చనిపోవుటవలన బొంబాయి సంస్థానమునకు నష్టము సంభవించినది. (ఆ. ప్రె.)

శ్వేతవైద్యులు నిషేధింపబడిరి

బొంబాయి మెడికలు రిలీఫ్ కమిటీ నూచన

మునిసిపాలిటీ ఆమోదించుట

బొంబాయి, అక్టోబరు 7:— కింగ్ ఎడ్వర్డు ఆసుపత్రి గోవర్ధనదాసు నుండదాసు మెడికలు కాలేజీ నిర్మాణమునకును నడపుటకును నిర్వాహణ కార్యభారమునకును మెడికలు రిలీఫ్ కమిటీవారి నూచనలను బొంబాయి మునిసిపాలిటీవారి రంగీకరించిరి. కితకాలములో గోవర్ధన దాసుగారి మెడికలు కాలేజీ తెరువబడును. దీనియందు వైద్యవిద్య నేర్పుటయేగాక బొంబాయి పౌరుల సమపాదము కొరకు ఆసుపత్రి సౌకర్యము లన్నియు జేయుచున్నారు. ఈమెడికలు కాలేజీ బొంబాయి విశ్వవిద్యాలయమునకు కల్పబడును. స్వతంత్రముగా వైద్యము చేయుచున్న వారే యీకాలేజీలో విద్యార్థులకు వైద్యవిద్య నేర్పుదురు. ఒకపెద్ద సంస్థలో నిరోపాబాతి వారికి స్థానమీయకుండుట మిక్కిలి హృస్వదృష్టియనియు వైద్యకాస్తమునకు భంగకరమనియు డాక్టరు ఆర్చిత్తునాటుకారు చెప్పిరిగాని వారిచాదును నెగలేదు. (ఆ. ప్రె.)

వాతావరణస్థితి

1924 సం॥ అక్టోబరు నెల 8-వ తేది బుధవారము

ముఖ్యజిల్లాలు	ముఖ్యస్థానములలో అత్యధికవర్షము	ముఖ్యస్థానములలో అత్యల్పవర్షము	ముఖ్యస్థానములలో సగటు	ముఖ్యస్థానములలో కేంద్రమునందలి వర్షము	ముఖ్యస్థానములలో సగటు
	అక్టోబరు 24 గంటలలో	అక్టోబరు 24 గంటలలో	అక్టోబరు 24 గంటలలో	అక్టోబరు 1-వ తేదినందలి వర్షము	ముగిసిన మొత్తము
గోపాలపురం	92.8	75.4	...	4.71	44.96
వికాఖపట్టణము	93.1	79.0	...	2.29	87.09
కాకినాడ	90.3	76.2	...	4.04	89.09
మచిలీపట్టణము	94.3	76.7	0.06	1.00	41.59
కర్నూలు	90.1	78.6	0.10	0.65	25.01
బళ్లారి	87.5	71.9	...	0.02	20.51
కడప	93.2	77.8	...	0.86	31.23
నెల్లూరు	95.1	75.2	0.14	0.56	87.98
మద్రాసు	95.4	78.8	...	1.23	50.74
కడపూరు	96.0	79.1	...	0	52.94
నేలమ	93.7	72.9	...	0.17	39.33
కోయంబటూరు	87.0	69.3	...	0	22.29
తిరుచనాపల్లి	95.7	75.0	...	0.08	33.18
నాగపట్టణము	94.8	78.8	...	0.26	54.98
మధుర	95.5	75.8	...	0.12	33.58
పాంబన్	91.1	79.4	...	0	37.00
తిరునల్వేలి	...	...	...	0	28.84
తిరువేండ్రము	83.0	72.5	...	0.31	64.57
కొచ్చిన్	84.6	72.8	...	0.78	14.51
కాళికట్టు	84.8	72.1	...	0.43	117.16
మంగళూరు	86.0	73.1	0.03	0.65	125.68
తెంగుళూరు	83.1	61.7	...	0.95	35.57
మెర్కార	73.0	58.5	...	0.44	125.46
కొడైకనాల్	66.5	49.5	...	0.54	62.18

సర్కారు: మచిలీపట్నంలో చివకులుపడెను. ఆకశము నిర్మలముగ నున్నదిగాని తక్కినవోట్ల మేఘవృత్తంబై యున్నది. కాకినాడలో ఆర్ద్రతతక్కువ. పగటివేడిమి 24 నుండి 5 డిగ్రీలు ఎక్కువ. దక్కన్ కర్నూలులో 0.10 ఇంచు. మేఘములు ఒకమోస్తరుగ నున్నవి. కర్నూలులో ఆర్ద్రత ఎక్కువ బళ్లారిలో పగటివేడిమి 31 డిగ్రీలు తక్కువ.

కర్నాటకము: నెల్లూరులో 0.14 ఇంచు. మేఘములు ఒకమోస్తరుగ నున్నవి. కడపూరులో ఆర్ద్రత తక్కువ. ఇచ్చట పగటివేడిమి 6 డిగ్రీలు ఎక్కువ. మద్రాసులో 4.5 డిగ్రీలు ఎక్కువ. కడపూరులో రాత్రివేడిమి 31 డిగ్రీలు ఎక్కువ. అచ్చటను స్థానిక చివకులు బడవచ్చును. మొత్తముమీన వాతావరణము బాగుండవచ్చును.

సి. ఆర్. సామ్రాధి. వాతావరణశాస్త్రజ్ఞుడు.

పంజాబుపత్రికాసంఘము

పత్రికలలోనున్న యుద్ధ్యుగలయొక్క తేమములను హక్కులను కాపాడుటకు లాహూరులో పంజాబుపత్రికాసంఘము పేర నొకసంఘము స్థాపింపబడెను. నూరుగురుసభ్యులకులరు. “పంజాబీరం” నకు పూర్వము సంపాదకుడుగానున్న రేయిబాదా శాంతినారాయణ్ గారి సంఘమునకు అధ్యక్షులుగా నున్నారు. (ఆ. ప్రె.)

రామనాదు జిల్లాజడిమరణము

మధుర, అక్టోబరు 7:— రామనాదుజిల్లా అండు సెషన్స్ జడ్జి ఆర్. యే. కృష్ణస్వామిఅయ్యగారు నిన్నటివరమున మధురలో తమయింటివద్ద వ్యతులయిరి. ఏ. రంగస్వామిఅయ్యగారు, టి. సి. శ్రీనివాసఅయ్యగారు కె. రామఅయ్యగారు, బి. నల్లేశఅయ్యగారు, ఎ. వైద్యనాథఅయ్యగారు మొదలగు పందమంది స్థానికవక్తలు వారెవరినీ శ్వశాసము వరకుజరిగి. వీరిని గూర్చి దుఃఖించువా రెంతమందియో స్నేహితులును బంధులునుకలరు. ఇచ్చట అన్నికోర్టులలోను నేడు పని పారంభింపబడక పూర్వము వారియకాలమరణమును గూర్చియే ప్రస్తావించబడెను. (ఆ. ప్రె.)

రెండవవాయిదా నూలుపంపినవారి నామములు-సభ్యత్వములు

పీఠాధిపతిగారి సభ్యత్వము

18 సం॥లోపు బాలికలకు రక్షణ

సెలవుకమిటీ నివేదికము

పదునెనిమిది వేలకు లోపు ప్రాయముగలవారికి యెక్కువ రక్షణ యొనగట్టకుగాను 1898 సం॥ ఇండియన్ పీఠాధిపతిగారి, క్రిమినల్ ప్రొసీజరుకోడులను సవరించుటకుల చట్టమును విచారించుటకై యేర్పడిన సెలవుకమిటీవారి నివేదిక నా ప్రాజ్యుక్తాసనసభలో సెప్టెంబరు 10 వ తేదీన ప్రవేశపెట్టబడినది:-

ఈ దిగువసంకేతములు జేసినమేము ఇండియన్ పీఠాధిపతిగారు సవరించు చట్టమును విచారించి మా నివేదికను ప్రకటించుచున్నాము.

క్రిమినల్ ప్రొసీజరుకోడునందు మాత్రముగాను 552, ఎ, బి, సి, డి, యేర్పాటుకు నూచించు 6, 7 నిబంధనలను తీసివేయుమని మేము గోరుచున్నాము. ఈక్లాజువలన మైనరు (యుక్త వయసు లేని) బాలికలను నీతిమానినవసులలో బడికుండ అట్టి స్థలములకుండి తప్పించి వారిబాధ్యత వహించు పెద్దవారికిప్పు గించుటకు మేజిస్ట్రేటుల కధికారము గలదు. వీటిని బాగుగ ఆలోచించి జూచినపిదప, పిల్లలను పెంచి, పెండ్లిండుజేయించు బాధ్యత ల ను నిర్బంధించు నిబంధనలను గూడ నేర్పరువవలెనని నిశ్చయించితిమి. అట్టినిబంధనలు క్రిమినల్ ప్రొసీజరుకోడులో చేర్చబడవు. సంశ్లేష్టకరముగ అవసరమగు నేర్పాటులు చేయవలెన్న ఆంధ్రప్రదేశ్ బాలరక్షణ చట్టము 1908, వంటిదానినొకటి ప్రత్యేకము నిర్బంధపడెను. అట్టిచట్టమును సాగ్యమైనంతవేగములో కాపనసభ నందు ప్రవేశపెట్టువలెనని నిశ్చయజేయుచున్నాము.

మిగిలిన నిబంధనలను మేమువిపులముగా పరికించిబాగుగ చర్చించితిమి. వాటియందుమార్పులు అవసరమని తోచలేదు. మేము 2వసవరించు ప్రతిపాదించెదము. ఒకటి 2వ నిబంధనయందు, రెండవది పీఠాధిపతిగారి 372 సెక్షనునందు 3 వనిబంధన ప్రకారముగల 2వసమాధానమునందు

2వనిబంధనయందలి సవరణయేమన 1924 సం॥ 5వచట్టము అంగీకరించినచో దానిఫలితముగా జరుగవలసినదే. దీనిప్రకారము 372, 373 సెక్షనులలోగల 16యేండ్లవయసు పరిమితి 18యేండ్లుగా మార్చబడినది.

3వనిబంధనయందలి సవరణ చట్టమునందు "లేక యేజా తివారయిన ఆజాతిననుసరించి" యనుపదములను సవరించుచుగా రెండుపుట కుద్దేశించబడినది. 18యేండ్లలోపు బాలికలనుతెచ్చి యిరువురి సంఘసాంప్రదాయములబట్టియు గూడ ఫిరకసంపర్కముగ గణించబడిన పదుపున్నతి కి దింపునట్టివారినిగాని అట్టివారికి సహాయముజేయునానిగాని సెక్షనులు 372, 373 పీఠాధిపతిగారి ప్రకారముగిట్లుగానినియేమాత్రము దేశము ఈయందేశము. ఫిరకపరమకొనునపుడు వేరొకరి సూచనను నిరాకరించితిమి. ఒక్కజాతి వారిలోనే గల గు సంచర గ్రామములకు మానివాటిల్లకుండ కాసింపనచ్చుననియు, వారిరువురిలో స్త్రీయొక్క జాతి ఆచారము ప్రకారము వారి సంపర్కమెన్నాల్గునైననుగాగణించబడుచునో అన్నాల్గుచుట్టినిజేదము లేనట్లు రక్షణ మొనగవలెననియు గల సూచనలు నిరాకరించితిమి.

ఈచట్టము ఇండియా గజెటునందు ఫిబ్రవరి 16వ తేదీన ప్రకటించబడినది.

చట్టము తిరిగి ప్రకటించబడవలసినంత యెక్కువగా మార్చబడలేదు గావున సవరించబడిన కీతిగా ఆమోదించబడవలెనని గోరుచున్నాము.

ఎ. పి. మజ్జినును. కే. సి. నియోగి, ఎం. ఎం. మాలవ్యాపి. ఎస్. శివస్వామిఅయ్యర్, గయప్రసాదసింగు, గులాబుపింగు, గులాంబారీ, కె. రామయ్యంగారు, అబులు కాశిం. ఎస్. ఎ. కె. శీలాని, బీజు చంద్రపాలు, ఎస్.కె. దత్తా వి. ఎక. ముతాలికు.

ప్రత్యేకాభిప్రాయములు

వైవారిలో యాదినవరీతిని యిరువురు భేదాభిప్రాయములను ప్రకటించిరి.

గులాంబారీ గారు

3, 4 సెక్షనులకు చెవిసిన సమాధానము విషయముతటిని బాగుగ యెఱుఁగలేదు. దీనివలన కొన్ని లోపములు మిగిలియున్నవి. ఇవియెప్పుటికైన బిల్లుయొక్క ముఖ్యోద్దేశమును చెరువగలవు. 3వ సెక్షనుకు చెల్లవలసిన సమాధానము యిదిగా

సభ్యత్వముల పేర్లు	జిల్లా	రిజిస్టరు నెంబరు	నూలుపొడవు	నూలు నెంబరు
155. పానుగంటి నూరమ్మ	గోదావరి	271	1600	22
156. రావురి వెంకటసుబ్రహ్మణ్యం	"	275	808	38
157. జలదను కోటేశ్వరరావు	"	297	573	15
158. ప్రొఫెసర్ కోటేశ్వరరావు	"	117	1200	18
159. సత్యం రామస్వామి	"	260	2266	12
160. యేడివ రాజగోపాలం	"	266	2000	22
161. కారుమూడి నాగరత్నం	"	272	1000	20
162. ప్రొఫెసర్ కోటేశ్వరరావు వెంకటసుబ్రహ్మణ్యం	"	99	2000	12
163. వలపల గంగమ్మ	"	264	2725	12
164. సింగంపెట్టి వీరాస్వామి	"	262	2100	18
165. పంగలపూడి వాణీనిలయజాతీయపాఠశాల	"	282	10,000	38
166. నాజుపేటాజుల వెంకటేశ్వర	"	254	500	7
167. కొత్త శీతారామస్వామి	"	263	500	15
168. చిరపూరి వీరన్న	"	273	944	20
169. కొత్త మధురమ్మ	"	280	500	20
170. సముద్రాల వెంకట్రాజు	"	278	800	19
171. కొత్త చలయ్య	"	274	500	20
172. కనగల్ల వీరమ్మ	"	291	500	18
173. కొల్లూరి అరవాల	"	265	700	19
174. కొమ్మూరు రత్నావతి	"	258	100	10
175. సీతానగరం జాతీయపాఠశాల	"	273	12384	18
176. మిట్టపల్లి ఆదినారాయణ	గుంటూరు	302	2035	11
177. యేలేశ్వరపు హనుమంతరావు	"	305	5280	31
178. యేలేశ్వరపు ముత్తెంబట్ల	"	304	2000	10
179. మోచర్ల నరసింహం	తూ.కృష్ణ	299	2000	9
180. బొబ్బా సరస్వతమ్మ	"	300	2000	18
181. ఇటికాల కామేశ్వరమ్మ	గుంటూరు	301	1680	18
182. మైసేపల్లి శివరామయ్య	"	306	2000	30
183. మిట్టపల్లి వెంకటసుబ్బారావు	"	303	400	7
184. పెనుమర్తి నరసింహరావు	గంజాం	27	2018	14
185. కోరుకొండ జగజ్జననిరావు	"	307	1940	9
186. మండా మహాలక్ష్మమ్మ	"	20	2060	15
187. పూడిపెద్ది సుబ్బారావు	"	21	2000	21
188. పెనుమర్తి కుందరమ్మ	"	25	2401	16
189. శ్రీపతి వెంకటనరసింహస్వామి	"	26	2600	16
190. దుక్కా రాజన్న రెడ్డి	"	308	2100	10
191. మోచర్ల లక్ష్మీనారాయణ	"	24	2000	14
192. రావురి కృష్ణారావు	"	23	3300	17
193. కారుమూడి సుబ్బరాజు (స్త్రీ)	"	45	1376	20
194. అబ్దుల్ మజిదుఖాన్	"	19	1500	15
195. పాతాప్రగడ వెంకటచలం	"	21	2533	31
196. శ్రీరంగం వెంకటరత్నం	"	18	3038	11
197. పోకల తారమ్మ	"	52	2000	22
198. మృత్యుంటి సత్యనారాయణమూర్తి	"	309	2600	10
199. పి. శీతారామచారి	"	310	1733	11
200. తెలికల పండాసి	"	311	2250	9
201. బమ్మలక్ష్మీరంగంహం	"	312	3382	11
202. ఏడివ సత్యనారాయణ	"	313	2270	27
203. భక్తమ	"	314	2000	16
204. లోతుగడ్డ అమ్మన్న గారు	"	44	2200	11
205. మండపల్లి వజ్రమ్మ	"	315	2000	15
206. పట్టాభి బంగారురాజు (స్త్రీ)	విశాఖపట్నం	316	2000	19
207. పట్టాభి సూర్యనారాయణమూర్తి	"	317	1400	9
208. కోరుకొండ బాపిరాజు (స్త్రీ)	"	318	2000	26
209. కోరుకొండ సుబ్బరాజు (స్త్రీ)	"	319	1000	8
210. కోరుకొండ పాపిరాజు (స్త్రీ)	"	320	2000	24
211. ధర్మాల ఆప్పన్న	"	321	1466	14
212. ప్రభునాథ్ ముఖర్జీ	"	322	2000	17
213. హరిచంద్ లక్ష్మీచంద్ ఆఫ్ బంకుర	"	323	2000	15
214. దుర్వాసుల మహాలక్ష్మమ్మ	"	58	1000	21
215. అమర్చంద్ మార్వారి	"	324	260	12
216. గోకవరపు సుబ్బారావు	"	325	233	18
217. ఫరిదుల్ రుమా షాద్ బాబులాల్	"	141	1500	32
218. కడింకెట్టి అయ్యతారాయ్య	"	326	538	19
219. కోరుకొండ వెంకటరత్నం	"	327	100	3
220. పాపిరాజు పట్టాభి శీతారామయ్య	తూ.కృష్ణ	12	3120	16
221. యమ్. లలితాంబ	గోదావరి	345	3000	15
222. పాపిరాజు కృష్ణారావు	తూ.కృష్ణ	328	2520	12
223. భోగరాజు కృష్ణసామి	"	5	2100	12
224. లిల్లాప్రగడ కామేశ్వరమ్మ	"	7	2160	17
225. యెర్నేని శేషమ్మ	"	131	2000	50
226. అయినంపూడి గురునాథరావు	"	329	2100	25
227. ద్రోణరాజు లక్ష్మీబాయిమ్మ	"	330	2046	41
228. భోగరాజు వెంకటరత్నం	"	331	840	17
229. పాపిరాజు దక్షిణం (6 సం॥ల బాలిక)	"	332	300	16

మన్నది:— “18 ఏండ్లలోపు ఆరుది విక్రయింపబడినగాని అద్దెకు గాని యింకే యితరరీతిగా గాని పడుపువృత్తియందు న్న వేరొకరికి ఒప్పగించ బడినచో.....” ఈమాట రీతులు గా విక్రయించుచువారి వేయిదేక్షముతో వట్లు గావింపగో అదికనుగొనుటకు యాచటనిరూపణము సరిపడదు. దీనిఫలితమే మగునన, పడుపు వృత్తిని సాగించుచు నిలయుముల సేర్వయమకొ నువారు పిన్నవయస్కులగు బాలికల పట్టుకొనబడినచో వా రిని నాకరులుగా నియమించుకొంటిమని బొంకుటకు అవకాశమే ర్పడదు. ఇట్టికేసులలో విశేషముగా న్యాయనిరూపణములేని చో బాలికలను యింటిలో నుంచుకొనుట నాఖరి పక్షిగాక వే రొక నీచపు ఆక్రమకార్యమునకిది ప్రాసక్త్యవనమక్షము వారు రజపు చేయుట చాల కష్టమును.

4వ సెక్షనునకుగల సమాభావమునకుగూడ యీఆక్షేపణ యేగలదు. అందు “ఎవరు యొక్కవయసురాని స్త్రీలను కొనె దలో లేక అద్దెకు యుంచెదలో, లేక వేరొకరుగా రప్పించుకొని స్వాధీనపరచుకొందులో, వారు దురుద్దేశముతో జేయలేదని రుజువుపరచు అట్లే తలంపబడుదురు.” అని గలదు.

“రప్పించుకొని స్వాధీన పరచుకొందులో” అనుమాటల నుట్టి నాఖరికి యుంచితి మనువారు శిక్షింప బడజాలరు.

కావున 4వరు సెక్షనునందు, “విక్రయమునకు, అద్దె కు” అనుపదముల తరువాత “నాఖరియందునచో” అనిగూడ చేర్చవలెను. అట్లు చేసినగాని యీ కాసన నుపయోగపడదు. మరియు, పిన్నవయస్కులగు బాలికలు పడుపువృత్తియందుం దువారివద్దగాని అట్టిఫలములందుగాని నాఖరికి యుండుట భా వ్యము గాదు. ఏకేసునందైనగాని మద్రాసు బాలికను వేరొక యుద్దేశము లేక వేలము నాఖరికి నియమించి డగ్గరయంచుకొ నెనని సంఖ్య పికరముగ రుజువుయినచో అట్టిమద్రాసుని మేజ స్ట్రీటు విడచికెట్టవచ్చును. వేలము నాఖరిగారేయని డెబుపు వాదియందుగూడ దురుద్దేశ మున్నదని భావించుట న్యాయమును. ఈ లోకమును సవరించినచో నీచట్టము నిర్ధార మగును.

సెక్షను 5 — సమ్యక్తియొక్కటకు స్త్రీయుక్తవయస్సు నిర్ణయమునందు 15వే 16వే సం॥, పడుపువృత్తియందే పిన్నవ యస్కుల రక్షించుటయందు 172, 173 సెక్షనులలోను పే రొక్కనబడిన వయస్కులకు 2 యేండ్ల వృత్తాసముగలదు. ఈసె క్షనులు యిదివాకుండ్లనీటిని మొదటిదానిప్రకారము 14 యేం డ్లప్రాయమువారికిని, రెండవదాని సెక్షనుల ప్రకారము 16 యేండ్ల ప్రాయమువారికి సంరక్షణకు విలుండెను. ఆరీతిగానే యిప్పుడు మార్పనందుగూడ రెండేండ్లు వృత్తాసము నూచింప బడెను. ఇదివరకు న్యత్యాసముండెనుగాన యిప్పుడుగూడ నట్లుంచవలెనను కారణములేప్ప వేరొండుకారణము అనుపడదు. ఇది నాకు నచ్చుటలేదు. ఈకాసనముచే పిన్నవయస్కులగు బాలి కల రక్షింపవలెనచో, ఆక్రమచర్యలకై యుంచబడిన బాలి కలను వారి సంరక్షణకర్తలగు తల్లిదండ్రులకు గాని యితరులకు గాని (గార్డియనులు) ఒప్పగించు అధికారముండటకు, 18 యేండ్ల వయసు పడిమితి యేర్ప రుపలెను. 16 ఏండ్లు పడిమితి జాలరు. కాసనము ఒక యుద్దే శము నిర్వర్తించుటకు యేర్పడినచో నది సమంజసముగా నుండ వలెను.

కె. రామయ్యంగారు

2 వ నిబంధనయందు “యేప్రాయమునందైన” పదము లు తీసివేయవలెను. 18 యేండ్లు దాటిన స్త్రీని నియమించు కొనినచో, ఆమె తనచిత్తము వచ్చినట్లు ఆచరించుటకు తగియు న్నుడిగాన యీపదములుండిన అర్థము లేకుండును.

గురూకాబాగు మహాంతుడిక్రి

శిరోమణి సంఘమువారి వాదన

గురూకాబాగుభూములను పశుపరుచుకొనుటకు మహాంతు ముందగదానుగారు డిక్రిని ఆములు జరుపగోరగా అకాలిలు మరల తత్కాలమును ప్రారంభించెద రనియు, 1922 లో వలె మరల దౌర్జన్యములు జరుగుననియును మొదట తెలి యవచ్చెను. కాని శిరోమణి సంఘమువారి వాదధర్మనిమానివేసిరి. డిక్రిని రద్దుపరచవలెనని రి: న్యాయ ఆస్పిట్రేయి కచేరిలో పిటి మను పెట్టిరి. డిక్రిని ఆములు జరుపవలెనని మహాంతుగూడ పిటిమను పెట్టెను.

(ఆ. ప్రె.)

విదేశ వార్తలు

ఎన్నికలు తప్పవు

మంత్రివర్గమువారి నిశ్చయము

మగ్గొనాల్లుగారు పార్లమెంటును సార్వభౌమునిచే ఎత్తివేయునటుల జేయించును

లండన్, ఆక్టో 6:— రాత్రి 10/15. బైమ్సుపత్రిక రాచిక్ష విలేఖరి ఇట్లు తెలుపుచున్నాడు:— క్యాంబెలు గారిని శిక్షించువిషయమై లిబరల్స్ తీసికొన్న వైఖరిని లిబ రల్స్ విడిచివేసినగాని ఎన్నికలు తప్పవని మంత్రివర్గమువారు నిశ్చయించుకొనిరి. మంత్రివర్గమువారు పూర్తిగ చర్చించిరి. పార్లమెంటు మరల సమావేశమగునప్పుడు తాము కన్వర్జెన్సి ఫులు ప్రవేశపెట్టు అభిశంకన తీర్మానమునకు లిబరల్స్ ప్రవేశ పెట్టు సవరణను అంగీకరింపజాలమని తెలియజేయుటకు మంత్రి వర్గమువారు నిశ్చయించిరి. లిబరల్స్ సవరణగాని అభిశంకన తీర్మానముగాని నెగ్గినచో పార్లమెంటు నెత్తివేయవలెనని రాంకే మగ్గొనాల్లుగారు సార్వభౌముని గోరెదర.

లిబరల్స్ వైఖరి నిలకడగ

గన్నించదు

లండన్, ఆక్టో 6:— రాత్రి 11/20. ఈపరిశిత్తులందు ఒక్క లిబరల్స్ వైఖరియే ఏమియు నిలకడగ కనిపించదు. మగ్గొనాల్లుగారు రెట్టి విచారణను సల్పననుటచే లిబరల్స్ ఆకా భంగులైరి. లిబరల్స్ ఎన్నికలు జరుగునంతవరకు తమ కార్య మును సాధించెదగాయనిగూడ చాలమంది కార్యకులు సందే హించుచున్నారు. సవరణ నుపసంహరించుకొనెదరని ఇంకను చాలమంది కార్యకులు ఆశించుచున్నారు. లిబరల్స్ తమ వైఖ రిని మార్చుకొని వెనుకకుపోయారేని అందరిలోనగుటగా నుండునని సర్ ఆల్ఫ్రీడ్ మాండు గారనిరి. ఈవిషయములో ప్రభుత్వమునకు లోడ్వడజాలననిరి. లిబ రల్స్ తమసవరణ నుపసంహరించుకొనరనటుకు మంచికారణము లున్నవట.

విదేశములో గూడుకొన్న

యభిప్రాయము

లండన్, ఆక్టోబరు 6 — రాత్రి 9-15 ఆట్టార్ని చర్యను గూర్చి మనము ఎన్నికలకు ప్రయత్నింపరాదు. అసలు ఎన్ని కలుజరుగుటకు ఈవిషయముకంటె ముఖ్యముగు భిన్నాభిప్రాయములు కార్యక ప్రభుత్వమునకును కన్వర్జెన్సిఫలకును గలవని యూనియన్స్టె సభ్యుడు కెయినుగారు నడిపిరి. వానము మరల ప్రజలను సమీపించి ఎన్నికలకు ప్రయత్నించినపుడు పెద్దవిష యములనుగూర్చి వారిని సమీపింపవలెననిరి.

లిబరల్స్ సవరణ

మగ్గొనాల్లుగారి యభిప్రాయము

లండన్, ఆక్టోబరు 6:— లిబరల్స్ సవరణనుగూర్చి మగ్గొనాల్లుగారు తెలియజేసిరి:— మాకు రాచిక్ష ప్రతిపక్షులు ఎక్కువగున్న సంఘములో ప్రభుత్వమువారి విషయమును విచారింపవలెననుట అన్యాయము. మేము ప్రజలలాభము నిమి త్రము దేశక్షేమము నిమిత్తము చేయుచున్నవనిని చిక్కులు పెట్టుటకుగాని, అడ్డుమును గలుగజేయుటకుగాని కామన్న సభలో చేయవలెను. అది న్యాయముగ కామన్నసభలో బహి రంగముగ జరుగవలెను. ప్రభుత్వమునకు అధికసంఖ్యాకుల బలము లేకున్నను మాకు న్యాయమే ప్రధానము. న్యాయమే గావలెను. మేము దారిదోపిడిగాండ్రుముగాము. నాకేఅధికార బాధ్యత, ఒత్తుడితప్పిన స్వయముగ నామట్టుకు నేనెంతయు సంతరించెదను. కాని దేశక్షేమము ననుసరించియు ప్రజాక్షే మము నాలోచించియు కల్లోలములేకుండా జేయవలెనని గోరు చున్నాడను. కార్యక ప్రభుత్వమును లోలగింపుటకు చేయు ప్రయత్నములు దేశములో కలవరమును ఆకాభంగమును గలుగ జేయును. అవి వాటిల్లుట నాకు భయములేదు.

ప్రభుత్వమువారి స్పృహ

ప్రభుత్వమువారు కమిటీ విచారణకు అంగీకరించును. కా మన్నసభలో ఓటులప్రకారము పరిష్కారము గావలెనని కన్వర్జెన్సియులైరి. ప్రభుత్వమువారు ఓడిపోయిన పార్లమెం టు ఎత్తివేయబడును.

లిబరల్స్ సవరణను అసలు అభిశంకన తీర్మానమును తీవ్రముగ ప్రభుత్వమువారు తిరుగొనెదరని బెన్సన్ గారు తెలియజేసిరి.

బుధవారమునాడు ప్రభుత్వమువారు తప్పక ఓడిపోయె దరని వార్తాపత్రికలు వాకొనుచున్నవి. సార్వభౌముడు పార్ల మెంటు నెత్తివేయునటుల మగ్గొనాల్లుగారు అడిగెదరను చున్నవి.

లాయిడ్ జార్జిగారి ఆక్షేపణ

లండన్, ఆక్టోబరు 6:— రాంకే మగ్గొనాల్లుగారు నెలక్కు కమిటీ విచారణకు అంగీకరింపక అధికారమున్నదిగదా యని అనవసరముగ డబ్బు ఖర్చుకేసి చిక్కులను గలుగజేయుట మం చిదిగాదని లాయిడ్ జార్జిగారనిరి. కొందరు అతివాదులు గుంపు ప్రభుత్వమువారి వర్క్కును పిట్ల పత్రికా సంపాదకునిపై లేబడిన యభియోగమును త్రోసివేయునటుల లొందరజేసిరని యు పిరే రషియాలోగూడ ఒడంబడికనుజేసికొనుటకు ప్రాత్న హించిరనిరి. ప్రభుత్వమువారు వారిని అణచలేకపోయినచో పిరికి లిబరల్స్ ను, కన్వర్జెన్సిఫలను అందరిని ఓడింపగల బల మున్నపుడు ప్రభుత్వమువారు తేమిజేయగలరు?

రానున్న ఎన్నికలు

ఇండి పెండెంటు కార్యకపక్షునిధి

రానున్న ఎన్నికల నిమిత్తము మగ్గొనాల్లుగారు 100 పానలను ఇండి పెండెంటు కార్యకపక్షునిధికి సమర్పించిరి.

ఇంగండు - ఈజిప్టు

లండన్, ఆక్టోబరు 7:— ఉదయం 12/5. జగులులు ఫామాగోట్లు తంతునంపిట:— బ్రిటను మనము ఆత్మహత్యను జేసికొనుటను ఆహ్వానించెను. ఆత్మ హత్యకు మనము నిరాకరించితిమి. జరిగినదంతయు ఇదే.

జగులులు పాపాగారి యందు నమస్కము

లండన్, ఆక్టోబరు 7:— ఉదయం 12/50 జగులులుఫామాగారి రాకకై ప్రజలు ఎదురుజూచుచున్నారు. ఎపుడు వచ్చెదరని ఆతురతబడుచున్నారు. అంతయు జగులులుగారు విహించు వై ఖరినిబట్టి యుండుననుచున్నారు. సవంబరు 1 లేదీని సమావేశమ గు పార్లమెంటునభ జరుగువరకు జగులులుగారు వేచియుందుర నుచున్నారు. అపుడు మగ్గొనాల్లుగారిలో జరిగిన సంభాషణను పూర్తిగ తెలియజేసెదరు. అపుడు సమ్యక్మున్నదా లేదాయని యడిగెదరు. తప్పక ప్రజలు అతనియందే విశ్వాసమును జూపె దరు. తప్పదు. లండన్ లో ఆతరుచేసిన చర్యను దేశమంతయు ఆమోదించెను. ముందు దేశమునెవ్వొక్కననున్న కష్టకాలమున/ సక్రమకాంతిపరిస్థితులను ప్రవేశపెట్టుటకు జగులులుగారినే అధి కారములో నుంచిన క్షేమముగనుండు సనుచున్నారు.

జగులులు పాపాగారు

మగ్గొనాల్లుగారిలో విచారగించిరి. జగులులుగారు ఈజిప్టుకు ప్యారిసుకుండా 7 లేదీని బయలుదేరెదరు.

జనసామాన్యమునకు

గృహనిర్మాణము

నెట్లు చేయవలెనను సంస్థమున గ్లాస్కోలో ఒక రోజులో ఉక్కుగృహము నొకదానిని తయారుజేసిరిట. ఇట్లొ తయు పూర్తియగుట 10, 14 రోజులు పడునట.

జర్నీ - జాతినమితి

జాతినమితి పద్యలో కావ్యతత్వాన్ని అర్థం చేసుకోవడానికి మనకు కథాంశం అవసరం. ఆ విషయం జాతినమితి పద్యంలో నిర్ణయించబడినది తెలియజేస్తుంది. ఒకప్పుడు మాత్రమే జర్నీ ప్రపంచ జాతినమితిలో జీవించిన పద్యం అని చెప్పవచ్చు.

దర్శి వైమానికులు విమానాలు పాడవుతున్నాయి. పోలీసుల దృష్టికి వచ్చింది.

దర్శి వైమానికుల రాజీనామా నివ్వండి?

ప్రభుత్వమునకు దర్శి వైమానికుల భిన్నాభిప్రాయాలు ఉంటున్నాయి. దర్శి వైమానికుల రాజీనామా నివ్వండి. తెలియజేస్తుంది. ఆతడేమియు ప్రకటించలేదు. ఆరోగ్యము బాగులేక పోతున్నాడని ప్రాంతం తెలుసుకున్నాడు.

మేజరు జనరలు సర్ హెండర్స్ గారు చనిపోయింది.

రిచిస్ట్రారు చీలిపోయింది

జర్నీ చాన్సలరును, ఇతర పక్షాదులను రిచిస్ట్రారును పునర్నిర్మాణం చేయటంలో భిన్నాభిప్రాయాలు ఉంటున్నాయి. త్వరలో చీలిపోవు ననుచున్నారు.

ఇటలీ ప్యాసిస్టులు

లిబరల్స్ విరోధము

లిబరల్స్ సమావేశమైన ఇటలీ లిబరల్స్ కాంగ్రెసు వారు 28714 అనుకూలముగా, 5490 ప్రతికూలముగా ప్రభుత్వమునకు విరోధముగా తీర్మానము చేసింది. దీనివలన ప్యాసిస్టులకు వీరికి పూర్తిగా చెడినదనవచ్చును. దీనివలన రాజకీయ పరిస్థితులు కొంత గంభీరము చేరవచ్చుననుచున్నారు. సీనీరు ముసాఫీర్లుగా పై తిరుగుబాటు ఇనియేమార్గరథముగ ఏర్పడుననుచున్నారు.

భారతదేశ పరిస్థితులు

ప్రాతీభిషిమంత్రీ పిమరుగారి యభిప్రాయము

భారతీయులకు సంస్కరణములను ఎక్కువ చేయరాదు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతివార్త)

లండన్, ఆక్టోబరు 8:—నేడు బ్రిటిష్ సామ్రాజ్యము వెదుర్కొనుచున్న సమస్యలలో భారతదేశమును చాలగొప్పవి. చాల చెడ్డకాలమునందు ఇండియాను స్వపరిపాలనమును విస్తరింపజేయుటకు బ్రిటిష్ పూనుకొన్నది. విద్యాలయములందును, ప్రజల ఆరోగ్యవిషయములందును, మతపరక విషయములందును భారతీయులు ఇష్టముతో సమర్థులుగా పనిచేయుట లేని మనకు నచ్చినాని భారతీయులకు ఎక్కువవాత్సల్యము నీయరాదు.

మనయుద్వేగము

ఇండియాలో భారతీయులకు ఘనమగు స్వపరిపాలనమునకు విచేతనముగా తయారుచేయుట ఆయియున్నది. జన సామాన్యములో భారతదేశాధిపతులు ఎక్కువ పలుకుబడిని సంపాదించుచున్నారు. వారిని లోబరుచుకొనుచున్నారు.

గాంధీగారు

ఆ విద్యాధికారులతరగతిలో గాంధీ గారు. ఇతను భారతీయులలో ఋషిమంటివాడు. ప్రపంచములో నేడున్న ప్రముఖులు కొందరు ఆరుగో 12 గురిలోనో గాంధీ గారు. ఇతని అనుచరులు సంప్రాప్తమగు సామినియను హోములుగా గోరుచున్నారు. కాని బ్రిటిష్ అధికారమును తొలగించలేని భారతదేశమంతయు అల్లకల్లోలమై అఘాతము లోబడును. రక్తపాతముతో నిండిపోవును. విదేశీయుల వాత్సల్యమున పిమరుగా రనిరి.

ఆంధ్రప్రదేశ్ తానివారణ మహాసభ

తరువాత 12-వ తేదీని జరుగును

ఇదిసాంఘికసమన్వయమునకు అన్ని పక్షములవారును, పండితులును ఆహ్వానింపబడుచున్నారు.

ఇండియా హైకమిషనరు

దర్శి వైమానికుల సానే ప్రస్తుతము జే. సి. ప్రేమగారు నియమించిరి. దర్శి వైమానికుల సానే ఇంకొకరిని నియమింప నున్నారు.

వర్కర్స్ పీక్స్ పత్రిక

సెప్టెంబరు 12 తేదీని ఇండియాలో బ్రిటిష్ పాలనము కార్మిక ప్రేమపత్రిక అను విషయమును ప్రాసినందులకు వర్కర్స్ పీక్స్ పత్రిక అను కమిటీసభలో ప్రశ్నలవేక ఏటుగారడుగ ఆవిషయమై విచారణను సభ్యులున్నారమని కేరీయహోయక మంత్రి తెలియజేసిరి.

ఆంగ్లో ఇండియనుసంఘము

తర్వాత ఇండియాలో పూర్తిగా ప్రచారము సభ్యులకు లండన్ ఆంగ్లో ఇండియను సంఘకార్యదర్శి ఇండియాకు త్వరలో బయలుదేరునున్నారు.

హెడ్ జాజి రాజు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతివార్త)

లండన్, ఆక్టోబరు 8:—అమెరికాలో హెడ్ జాజి రాజుగ 5 తేదీని మెక్ కాన్ వల్లిరి. ఇంతవరకు హుసేనుగారు మెక్ కాన్ నుండి వెడలలేదని తెలియజేస్తుంది. హుసేనుగారిని నిరాకరించుచు ఇ. బి. సాధు గారి తో రాయబారములను జరుపుటకు జెడ్డా ప్రముఖులు లేఖనంపెరిట.

ఆంగ్లో ఈజిప్టు రాయబారములు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతివార్త)

లండన్, ఆక్టోబరు 8:—ఇటీవల జరిగిన ఆంగ్లో ఈజిప్టు రాయబారముల పంథాను ఈజిప్టు ప్రభుత్వముండి బ్రిటిష్ సేనలన్నిటిని మరలించవలసినయ్య, ఆర్థిక వ్యయశాఖలయందున లహానిచ్చి అధికారులను మరలించవలసినయ్య విదేశీవ్యవహారములందు ఈజిప్టు ప్రభుత్వమువారిపై బ్రిటిష్ పరిశీలనమును దీసి వేయవలసినయ్య ఈజిప్టులో నన్ను విదేశీయులను, స్పర్శ సంఖ్యలను రక్షించువాక్కును బ్రిటిష్ వారు నమలుకొనవలసినయ్య నూయిజు కాల్యను కాపాడుటలో బ్రిటిష్ వారు పాల్గొనువాక్కును పదలు కొనవలసినయ్య జరుగుటగారడిరి.

మన్మోహన్ గారి ప్రత్యుత్తరము

జరుగుటగారి ప్రస్తుత వైఖరినిబట్టి ఒకప్పుడు మదరద నిరి. బ్రిటిష్ సేనలు ఈజిప్టు ప్రభుత్వాధికారములో శోక్యము కలుగజేసికొనవలసినయ్య, ఈజిప్టు అధికారమును ఆరికట్టవలసినయ్య, ఈజిప్టు ప్రభుత్వమువారి చక్రము బ్రిటిష్ ప్రభుత్వమువారు బాధ్యతను వహింపవలసినయ్య, అట్లు జేయనడగింపలేదనియు ఈజిప్టు ప్రభుత్వవిధానమును ఇట్లు జరిపించవలసినయ్య జేయవలయుననేదనియు ఆట్టి ప్రయత్నములనే జేయవలయు మన్మోహన్ గారు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చిరి.

ఈజిప్టు ప్రభుత్వము తటస్థభావము

హెడ్ జాజి వ్యవహారము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతివార్త)

లండన్, ఆక్టోబరు 8:—హెడ్ జాజి తరగతిలో ఈజిప్టు ప్రభుత్వమువారు పూర్తిగా తటస్థముగ నుండుట. జెడ్డాకు ప్రతి నిధులను బంధు.

కలకత్తా ఆంగ్లో ఇండియనుల సంఘము

వార్షిక సభారానములు

కలకత్తా, ఆక్టోబరు 8:—తెఫ్ టెనెంటు కర్నలు హెడ్. ఎ. గిడ్డి గారి యధ్యక్షతక్రింద కలకత్తాలో నన్న ఆంగ్లో ఇండియన్ డామినెల్లు యూనియనుసంఘమువారు నేడు సాధారణ వార్షిక సభచేసిరి. ఆంగ్లో ఇండియనులు జ్యూరీ మడుటవిచారించబడు విషయమున యిండియన్ పినలుకొడు క్రింద ఆనుభవించుచున్న కష్టములను తలంపుకొని యావిషయమును వెంటనే సానుభూతితో విచారించి యాయక్రమములను తొలగింపవలసినదని యిండియా దొరతనమువారిని వేడుచున్న యొక తీర్మానము ఆసభలో ఆనుసరింపబడినది.

ఆంగ్లో ఇండియన్ పలకులను నొక దానిని యేర్పరుపమని ఆంగ్లో ఇండియనులడిగినప్పుడు ప్రభుత్వమువారు దాల్చినవైఖరి ఆశ్చర్యమును నిరాశను కలుగజేయుచున్నదని చెప్పుచు మరి యొక తీర్మానము ఆంగ్లో ఇండియనులందు ఏకగ్రీవముగా కోరుటలను ఆటువంటి పలకులను నొక దాని నేర్పరుచుటకు వెంటనే ప్రయత్నములు గావించబడవలసిన ప్రభుత్వమువారిని వేడుచున్నది. తక్కినసంఘము లన్నియు బెంగాలులోని యీ సంఘముతో కలిపి జేయుటలెనని యీ తీర్మానము చెప్పుచున్నది. తరువాత కర్మిగురు సంఘమునకు సీనియరు వైసు ప్రెసిడెంటుగాను, సానీగారు జూనియరు వైసు ప్రెసిడెంటుగాను యెన్నుకొనబడిరి. (ఆం.ప్రె.)

7 తేదీనభ

7 తేదీనభలో మరికొన్ని తీర్మానము లామోదంపబడినది. ఆంగ్లో ఇండియన్ టెర్రీటోరియల్ సైన్యములో ఆంగ్లో ఇండియనులు కానివారిని చేర్చుకొనుటకు చేయబడు ప్రయత్నములన్నింటిని యీ సంఘమువారు మిగుల భయానకముతో చూచెదననియు, నిజమైన ఆంగ్లో ఇండియనులను యిచ్చటనే నివాసమేర్పరచుకొన్న యూనియనులను తప్ప సైన్యములో మరియొక్కరిని చేర్చుకొనరాదనియు నొక తీర్మానము చెప్పుచున్నది. సర్వీసులను భౌతికములపర మెనర్సులను ఆంగ్లో ఇండియనులు ఆర్థికముగా మిగులవృద్ధులగుచున్నారనియు యిందువలన రానురాను తుదకు యిచ్చట ఆంగ్లో ఇండియనులు యునికి భంగము కలుగునట్లు భయము కలుగుచున్నదని యీ సంఘమువారు తలంచుచున్నారు. కావున మాం టెగ్యుమెంట్స్ ఫోర్డ్ నివేదికము (217 పేజీ 246 పేజీ) ప్రభుత్వమువారిపై బెట్టిన భారమును తలంచించి దాని నమలులో పెట్టి ఆధయమును బాపవలసినదని యీ సంఘమువారు ప్రభుత్వమువారిని వేడుచున్నారు.

హిందూదేశమే వీరందరికి మాతృభూమిగా గుర్తింపు ప్రాప్త్యపాప్త్యదేశములకు రెండింటికీ సంబంధము కలుపుటకు ఆంగ్లో ఇండియనులకే యునకాశము కలదనియు ప్రభుభక్తిపరాయణులైన హిందవులందరితోను స్నేహభావముతో మెలంకుటకు వారికి మహాపూర్వకమైన కోర్కెగలదని మరియొక తీర్మానము చెప్పుచున్నది. దేశక్షేమమునకును, మంచిపాఠశ్వులక్షణములను అలవాటు చేయుటకును అన్ని సంఘములవారియందును స్నేహభావమును నెలకొల్పుటకును చేయబడు ప్రయత్నములకు ఆంగ్లో ఇండియనులను వ్యక్తులగుచును తోడ్పడవలసినయ్య నీ తీర్మానము చెప్పుచున్నది.

కాంచన సీనియరు మానేజరు

ఆంగ్లో ఇండియనుల మొక్క గుండు కార్యవిధానము వేర్పరుచుటకు ఆంగ్లో ఇండియనుల నాయకులందరును రౌండు టేబులు సమావేశము కావలసినది యిచ్చుటగిడ్డి గారు నూచింపగా ఆమాచన యంగీకరింపబడినది. ఈమానేజరు క్రిష్ణమసులో జరుగనున్నది. ఆవృత్తు నాయకులుగా చేయవలసినయన్న కార్యవిధానము తీర్మానింపబడును. ఆవరమైన యెడల రాజకీయములలో ఆంగ్లో ఇండియనులతో సమానముగా నుంచబడిన చిన్న చిన్న సంఘములతో గూడ ఒకప్పుడు జరుగవచ్చును.

సభ ముగిసిన వెనుక కర్నల్ గిడ్డి యును కార్యనిర్వాహక సంఘసభ్యులను చాలమంది ఆంగ్లో ఇండియనులకు పిందొసర్పిరి.

ఆంధ్ర దేశము పంపిననూలు

ఆంధ్రదేశములోని కాంగ్రెసు ఎన్నికసభ్యులు, కాంగ్రెసు అభిమానులు రెండవ నెలక్రింద పంపవలసిన నూలుకు 15.9.24, 25.9.24 అని రెండువాయిదా లేవనెత్తబడినది. మొదటివాయిదాలోగా ఆంధ్రకర్షకుల వ్యాపక కార్యస్థానము నకు నూలుపంపిన సభ్యులు 404గురు. ఇతరులు 463గురు. వెరసి 867. కాని 18వ తేది "నూగు ఇండియా" లో 946 అని ప్రకటించబడినది. మొదటి నెలక్రింద అగస్టు 15 వ తేది దర్శి లాను 64 సభ్యులు 22 ఇతరులు పంపిననూలు మన కార్యస్థానమునుండి కేంద్రానికి పంపబడినది. దానినిపూడ అచ్చటివారు రెండవనెల క్రిందనే జను కట్టిరి. అదియును గాక సరాసరిగా కేంద్రానికి 5 గురు సభ్యులు, 2 ఇతరులు నూలు పంపినట్లు కనబడును. మరియు, 16.9.24 తేదిన యీ కార్యస్థానమునుండి 401 సభ్యులు, 452 ఇతరులు నూలు పంపినట్లు తిరిగి ఇయ్యబడినది. క్రింది మాడుజతల అంకెలు కలిపి 470 సభ్యులు, 476 ఇతరులు వెరసి 946 అని కేంద్రానికి ప్రకటించెను. తిరిగిపంపిన దర్శిలాను కార్యస్థానములో పూర్తిగా తెచ్చిమీదట సభ్యులలో 3 గురు ఇతరులలో 11 గురు పెరిగిరి. కనుక కార్యస్థానపు సంఖ్య 867 కేంద్రానికి చేరినవి. 93 వెరసి 960 కేంద్రానికి మేము పంపవలసిన పంపిననూలు పొడవు, తూకము ఇవివరకే ప్రకటించి యుంటిమి. ఈ నెలలో పంపిన 404 సభ్యుల నూలు 8,82,755 గజములపొడవును, 2809 తులముల తూకమును 468 ఇతరుల నూలు 8,83,478 గజముల పొడవును 2,530 తులముల తూకమును వెరసి 2580 తులముల తూకమును వెరసి 16,66,233 గజాల పొడవును 5339 తులముల తూకమును కల్గి యున్నది.

రెండవవాయిదా యగు 25.9.24. లోగా ఇచ్చటకు చేరిన నూలువివరములు: సభ్యులు 141 గురు 3,32,755 గజాల పొడవును, 1046 5/16 తులాల తూకమునుగల నూలును, 167 గురు ఇతరులు 3,28,231 గజముల పొడవును 1061 5/16 తులముల తూకమును గల నూలును పంపిరి.

కాన రెండవనెలక్రింద జనువచ్చిన నూలములను పొడవు 24,22,219 గజములను తూకము 7447 తులములును, సంఖ్య ముత్తిము. 1175.

మొదటి నెల నూలు యీ కార్యస్థానమునుండి పంపినది. 474 గురు (కేంద్రానికి పంపిన 12+7) గాక నూలుపొడవు 6,97,451 గజాలు, తూకము 2422 తులములు కాన మొదటి నెల కంటె రెండవనెలలో వెడలిన నూలు పొడవులో 3 1/2 రెట్లును తూకములో 3 రెట్లును అయ్యున్నది.

ఇయ్యది సంవత్సరము. కాని ఆంధ్రదేశపు చరిత్రకు, ఖద్దరు పరిశ్రమములోని పురాతన ప్రసిద్ధికి యీకృషి చాలదు. మొదటి నెలలో సగటున మనిషికి 1472 గజాలపొడవు 5 1/8 తులాలతూకము పంపిరి. రెండవనెలలో సగటున 2614 1/2 గజాల పొడవును 6 1/3 తులాల తూకము పంపిరి. ఇందులోగూడ నభివృద్ధిగలదు.

మహమ్మదీయులు క్రిందటి నెలలో 4 గురు యీ నెలలో 9 మంది. స్త్రీలు క్రిందటి నెలలో 51 యీ నెలలో 221 మంది. ఆంధ్ర దేశపు యీ సాధ్వివణులకు హృదయపూర్వకవందన ము లభించుచున్నాము. ఈనూలు వడకుటలో స్త్రీలే పురుషులకన్న కేర్పరులు. వారు పంపిననూలే మొత్తముమీద హెచ్చుపన్నుగానున్నది. పురుషులకన్న సంఖ్యలో కూడ స్త్రీలు మించవలసి యున్నది. మాడవ మాసములో ఉభయులు సమానమైన నూలు కావలయును. మహమ్మదీయులు చూపు ఉపేక్ష విక్రీలి విచారకరము.

రెండవ నెలలో సభ్యులలో 86 గురు 2 వేల గజములకు తక్కువనూలును పంపినారు. అట్టిహక్కువాడికేదు. ఒకరు 24 గజములు మాత్రము పంపిరి. ఇట్టిచర్య వాంఛనీయుగాదు. కాంగ్రెసు తీర్మానములోని బాధ్యత గమనింపవలసి యుండును. అనందదాయకమగు నొక్కయంతముచూడుదు. 220 మంది రెండువేలకు మించిపంపిరి. శ్రీ చెల్లరాజులుగారు 11,000 గజాలున్న శ్రీ మంగయ్యగారు 9000 లున్నా శ్రీ యే. కృష్ణయ్యగారు 8098 న్నూ పేరిచర్ల శుబ్బరాజుగారు, సోమపూడి పద్మానాభయ్యగారు, తల్లాప్రగడ రామారావు గారు దుర్గిల రాఘవచంద్రయ్యచౌదరిగారు, భో. పట్టాభిశేతారామయ్యగారు 6000, ల గజములకొప్పున పంపిరి. వీరు కృషి ప్రశంసాపాత్రము, అనుకరణీయులు. ఇంకను కొంతమంది ఆసుపోయకుండ పంపినారు. వారిసంఖ్య తగ్గుచున్నది. అయ్యది మేలే.

సభ్యులు పంపిననూలులో కల్ల పొడకా కనకమ్మగారు పంపినది బాగున్నది. 85 వ నెంబరుకు సరిపోవును. తరువాత దైతా శుబ్బరావుగారి నూలు 56 నెంబరు అగును. గడిచిన రెండుచిదంబరయ్యగారి నూలు 54 నెంబరుకు, మనపాకకమలమర్రిగారి నూలు 50 నెంబరుకు, పిన్నపాటి సార్వభౌమ, గరిమెళ్ల అన్నపూర్ణయ్యగార్ల నూలు 48 నెంబరుకు, వెదుళ్లపల్లి సత్యనారాయణగారి నూలు, 47 నెంబరుకు, సోలిపెట్టి వసంతరావుగారి నూలు 46 నెంబరుకు, నముమూరి వేంకట్రావుగారి నూలు 44 నెంబరుకు, య. వెంకయ్యగారు, పేట బాపయ్య, దిలి సాంబమూర్తి, యామిజాల రామస్వమీహంగార్ల నూలు 40 నెంబరుకు సరిపోవును. 6 వ నెంబరు కంటె ముతకలేదు. సాధారణముగా నూలరేయ 15 మొదలు 25 వ నెంబరువరకు నుండును. ముప్పదియవ నెంబరుకు పైవారు 19 మంది గలరు.

సభ్యేతరులు 463 + 167. ఇందులో 248 మంది రెండువేలకు తక్కువగాను, 196 మంది హెచ్చుగాను పంపిరి. ఎన్నిక సభ్యులు గాకున్నను వారుకూడ 2 వేలకు తక్కువ గాకుండ పంపుదురని ప్రార్థించుచున్నాను. వ్యక్తులు, అక్షురరాజు కామేశ్వరమ్మగారు 11429 గజాలును, ములుకుట్ల జానికమ్మగారు 11400 లున్నా, చిలమూరి శుబ్బమ్మగారు 11383 న్నూ వారి బంధువు లగు చల్లమ్మగారు 11232 న్నూ త్రిపురసుందరమ్మగారు 11108 గజాలున్నూ పంపిరి. మాదవపెట్టి అన్నపూర్ణమ్మగారు 6689 గజాలును పంపివ్యక్తులకన్నైరి. వీరికి వందనములు, వీరి మార్గము ననుసరించు సోదరీమణులు వందలకొలది దేశసేవ చేయుటయవసరము. వీరు సభ్యులకంటె మిన్నవై నెగడుచున్నారు. ఆంధ్రదేశమునకల్ల మార్గదర్శకులు.

వీరు పంపిననూలు 5 కంటె ముతకకాదు, ఉత్తమోత్తమమైన నూలు పంపినది స్త్రీలు. హెచ్చు శేషుబామమ్మగారు 129 నెంబరున్నూ కమలామణమ్మగారు 107 నెంబరున్నూ యక్కేని శేషమ్మగారు 50 న్ని, ద్రోణరాజు లక్ష్మీబాయిమ్మగారు 41 నెంబరుకున్నూ సరియగునూలు పంపిరి. వడిగ వెంకట్రమణిగారు 64 నెంబరుకున్నూ, ఆకెళ్ల చిన్న వెంకన్న, టంకసాల కృష్ణమ్మగార్లు 50 కిన్నీ, అశ్వత్థాచార్యులుగారు 45 కున్నూ, బి. వెంకట స్వమీహంగారు 43 కున్నూ, పాలగిరి పాపరాజు, పెండ్లాల లక్ష్మీనారాయణగార్లు 40 నెంబరుకున్నూ సరియగు నూలును పంపిరి. వీరిట్టి ఉత్తమదానములు ప్రస్తుతము పురుషోత్తమదాని ప్రఖ్యాతిగాంచిన గాంధీగారికి పంపుటలో అబ్బురములేదు. సత్సత్తదానమే నన్నె తెచ్చును. మరియు నీసన్ననినూలు పంపువారి కొకప్రార్థన. వికృషి ఒక నెలలో ఆపవడు. ఇప్పుడు ఆంధ్రదేశము మిరుతెచ్చినయశము ముందునెలలో మిరుపేక్షించిన తొలిసారిపోవును. అదికాపాడు భారము మీయదియే. కాన ప్రతి నెలకు పంప వేడెదను. 35 గురు 30 వ నెంబరుకు మించిపంపిరి. చాలాభాగమునూలు 12 మొదలు 25 వరకు గలదు.

మహిళా జాతీయవిద్యాలయము 1070 గజములున్నూ, దేశీయ విద్యాలయమువారు 2000, కొల్లూరు పాకశాలవారు 2100, కారదానికేతనము 2500, కృషివిద్యాలయము 3866, విశాఖపట్టణం, రాజుపాలెం పాకశాలు 1-కి 4000, కాకినాడపాలికా హిందీపాకశాల 7120, గుంటూరు కన్యకాపరమేశ్వరి పాకశాల 8847, వంగపూడి వాణీనిలయం, 10,000 బ్రాహ్మణ కోడూరు, తెనాలి పాకశాలు 1-కి 10080, సీతానగరం పాకశాల 12384 గజాల నూలును అప్పించిరి. ఆంధ్ర దేశములో జాతీయపాకశాల లభింతుగా గలవు. వారందరును నూలు పంపకుండుట కోరచియును.

శ్రీయుత బులుకు సాంబమూర్తిగారు తాము స్వయముగా 5960 గజములు ఇచ్చియు తమకు బహుమతిగా వచ్చిన 1600 గజముల నప్పించిరి. త్యాగమూర్తి ఈ సాంబమూర్తిగారి ప్రవర్తన సంప్రదనీయును. ఉద్యమమున కైదడయేడు ప్రారంభమై గురు రాట్ తావున భారతదేశీయ స్వరాజ్యాభ్యాసము చేర్చుకొన మొదలైన బాలబాలికలుగూడ అక్షరాభ్యాసమున పాల్గొనుట చుబావము. జాతీయపాకశాలలోనివారు గాక, 16 గురు బాలబాలికలు నూలు నర్పించి త్యాగదర్శనమును పిన్నయనుననే అలవరించుకొనసాగిరి. వీరిలో రాజమండ్రినుండి పి. పద్మయ్యయను పంచమబాలుడు 2000 గజముల నర్పించి తనజాతీయతను వన్నెదెచ్చెను. 4 గురు భక్తులును, ఒక 12 సంవత్సరముల వయసుగల భక్తురాలును తమ హృదయార్థము చేసికానుకల పంపిరి.

ఆంధ్రదేశము 7 గురు, ప్రమిథనాధమణిశ్రీ, హరిచంద్ లక్ష్మీచంద్ (ఉభయులు వంగీయులు) అమర్ చంద్ మార్కెటి నల్లూరు అరణస్త్రీలును కానుకల పంపిరి. వారు ఆంధ్రదేశమున

గౌరవించినందులకు కృతజ్ఞతాపూర్వకవందనము లర్పించుచున్నాను.

గొల్లపూడిశేతారామ శాస్త్రి,
కార్యదర్శి ఆం. ఖ. బ్యాంకు, గుంటూరు.

కాకి నాడ

(స్వకీయవిలేఖరి)

అక్టోబరు 6:—శ్రీయుత కట్టమంచి రామలింగారెడ్డిగారు విశాఖపట్టణమునుండి నిన్న సాయంకాలము మెయిలులో 6.45 నిలీ లకు కాకినాడకు దయచేసిరి. చామర్ల కోటనుండి మోటారుకారులో శ్రీయుత లక్ష్మీరాజు శుబ్బారావు, మండపాక రంగయ్యనాయుడుగార్లు మొదలగువారు నెంబ దీసికొని వచ్చిరి. మెయిలు వచ్చుట ఆలస్యమగుటచేత సభకూడ ఆలస్యముగా ప్రారంభమగుట తటస్థించినది. సభకు సుమారు 400 మంది అన్ని సంఘముల వారును వచ్చిరి. రావుబహద్దరు వైదా వెంకట చలపతిగారిని సభకు అగ్రాసనాధిపతిగా నెన్నుకొనిరి. ఒక గంటపేపు రెడ్డిగారు ఇంగ్లీషున "జాతీయత-సాంఘికము" అను విషయమునుగూర్చి ధాటిగా ఉపన్యసించిరి. ఆయన ఉపన్యాసమునందు బ్రిటిష్ సామ్రాజ్యములో వలసరాజ్యపద్ధతిని స్వరాజ్యమును పొందుటకు ఎల్లరును సంపూర్ణకే క్రిని శ్రద్ధను వహించి పని చేయవలసినదని కోరిరి. హిందూమతాన్నిదీయ విక్రమమును గూర్చి ఢిల్లీలో నామోదించబడిన తీర్మానములను ఈరాజధాని యందుగల అన్ని భావలలోను తరుమాజేసి విశేషముగా ప్రజలలో వ్యాపకము చేయవలసిన దని అందరి కాంగ్రెసువాదులను కోరిరి. ఎట్లు ఢిల్లీలోను విక్రమము నెరవేర్చుటకు తీర్మానింపబడిన అట్టి మాత్రములు అట్టిస్వరూపమైన నే యీమదరాసు రాజధానిలోకూడ బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతర నైమమ్మములు అనుమానములు పోగొట్టుకొనుటకు ప్రయత్నము చేయవలసిన దనిరి. కలకత్తాలో స్వరాజ్యపార్టీవారు ఒక సమాఖ్య ప్రకాశికను తయారుచేసికొన్నయెడల అంగీకరించెదమని కోరినప్పుడు ఇక్కడి బ్రాహ్మణేతరులు మాట్లాడక ఊరకుండుట మంచిది కాదనియు, తనసమాఖ్యతో నొనగూడు ప్రకాశిక నియ్యవలసిన ముఖ్యవిధి నెరవేర్చ లేదనిరి. సంకచితమైన అభిప్రాయములలో నుండక ఎల్లరును విశాలమైనవృద్ధితో జాతీయతకును గౌరవము నొనగూర్చు కార్యములను జాతీయతను నుదరించు ప్రయత్నములను చేయవలెను అని కోరిరి. సాంఘికక్షులు పెట్టుకొన గూడదు. తాక్క పెద్దపదవులను తృణీకరించి జాత్యభ్యుదయము నెల్లరును కోరి పని చేయవలసిన దనియు, సాంఘికముగ కాక జాతీయవాదులుగా నందరు నేర్పడవలసిన దనియు, హెచ్చరించిరి.

ఫోటోని రంపకోతమిల్లులు

ఫోటోని రంపకోతమిల్లులను మాలానా పాకుతలీద్వారా పనిచేయించుటకు కేంద్ర భిలాఫతు సంఘమువారు నిశ్చయించి నట్లు తెలియుచున్నది. ఈమిల్లులను పనిచేయించుటకును బొంబాయిలోని టాంజిమ్ ఉద్యమమునకును వీరు కాలమునంతయు వినియోగించురని తెలియుచున్నది. ఈమిల్లులవలన వచ్చినలాభము ఆర్థికు జాతీయ మహమ్మదీయ విశ్వవిద్యాలయమునకును భిలాఫతు వారాపత్రికకును వినియోగింపబడును. (అ. ప్రె)

మెన్దరిజము నేర్చుకొనుదు

మెన్దరిజము, హిప్పటిజము, తాట్ రిడింగు, కాన్ సెన్ శ్రేమన్, ఆత్మశక్తి, దూరదృష్టి, దూరశ్రవణము, మెన్దరిజసహాయమున వ్యాధి నివారణచేయు పద్ధతులు విపులుగు, మర్మర హితముగ, సుబోధకముగ, లక్ష్యసమన్వితముగ, గురువులేకనే ఆభ్యాసయోగ్యముగ నుండునట్లు రచింపబడినది.

మె ప్రతి 1-కి రు. 1.0-0 పోస్తేజ 0.4-0
ప్రొ ఫెసర్, నేఖర్, మెన్దరిస్టు ఏలూరు.

చెన్నపురి బజారుధరలు

అక్టోబరు 8-వ తేది బుధవారము

(1) ధాన్యములు

చనియలు బా 1-కి రు	30.0.0	మొదలు	42.0.0	నెలకు
బియ్యము బస్తాలు		మొదలు	వరకు	
మకును తెనాలివి ,, ప 48 గలవి రు	14.0.0		14.8.0	
నెలూరివి ,, డిటా ,,	15.8.0		16.0.0	
డిల్లీవి ,, డిటా 45 గలవి ,,	16.8.0		17.0.0	
రాగలు రా. 164 బస్తా 1-కి ,,	8.12.0		9.0.0	
నవ్వులు ,, ,,	20.0.0		24.0.0	

(2) పన్నుధాన్యములు

కందులు బస్తా 1-కి రు	205	రు	11.0.0	రు	12.0.0
సెనగలు ,, డిటా ,,			11.4.0		12.8.0
పెసలు ,, డిటా ,,			11.8.0		12.4.0
మినుములు ,, డిటా ,,			13.0.0		16.0.0
ఉలలు రు 164 ,, ,,			9.4.0		11.4.0

(3) నూనె వస్తువులు

నవ్వులనూనె బా 1-కి	రు	170.0.0	175.0.0
నెయ్యి మ 1-కి		14.0.0	26.0.0
కొండాపురం వేరుసెనగపప్పుబా 1-కి		65.0.0	68.0.0
ఇతరప్రదేశము ,, ,,		60.0	62.0.0
వేరుసెనగనూనె గానుగ బా 1-కి రు	155	మి.కా.నూనె	150
అముదమునూనె బా 1-కి	రు	190.0	

(4) చిల్లర వస్తువులు

చాయపసుపు బా 1-కి	రు	200.0.0	205.0.0
మారపసుపు ,,	రు	125.0.0	130.0.0
మిరపకాయలు(గుంటూరివి) బా 1-కి రు	120.0.0		133.0.0
గుంటూరుపాయక ట్లు నీలిమందు మణుగు 1-కి రు	45, 50		
కాళహస్తీపాయకట్టు ,,	రు	60, 70	
తెల్లము బా 1-కి	రు	35.0.0	60.0.0
చింతపండు బా 1-కి	రు	30.0.0	49.0.0

(5) ఇనుము

పట్టారకంబా 1-కి వ	రు	32.8.0	33.0.0
చనరం ,,		33.0.0	38.0.0
రవుండు ,,		33.0.0	36.0.0

(6) లోహములు

వెండి 100 తులంకు	రు	78.0.0	81.0.0
బంగారము, తులము 1-కి	రు	28.14.0	24.2.0
సవన 1-కి			15.1.6
ఇత్తడి బా 1-కి	రు	265.0.0	272.0.0
రాగ డిటా	రు	30.0.0	305.0.0
అస్కాచక్కర బా 1-కి	రు	38.4.0	38.12.0

(7) రంగులు అలిజరై ను

అవుకమ్మడు 20 డిగ్రీలు రు		76.0.0
తొట్టికమ్మడు డిటా		
సింహం డిటా		
గర్రం డిటా		

(8) మాది

బోండా పెద్దు బారువ 1-కి	రు	320.0.0
-------------------------	----	---------

(9) నూలు

కోయంబుత్తూరు నెం 10½ పెట్టె 1-కి	రు	9.10.0
మధుర నెం 12½ పెట్టె 1-కి	రు	8.8.0
పుట్లూరు యేనుగ నెం 8½ పెట్టె 1-కి	రు	8.12.0
అహమదాబాదు నెం 12½ పెట్టె 1-కి	రు	9.3.0
డిటా నెం 14 డిటా	రు	10.2.0
నూళయేనుగ నెం 20	రు	11.13.0
జపాన్ నెం 20	రు	12.0.0
,, ,, 40 ఏ తేలిలు అయినను	రు	15.12.0
గోకాకు నెం 12½	రు	9.15.0
సద్యాక్ నెం 24½	రు	12.2.0
14½ క్విల్స్ కా పక్షి	రు	9.14.0

ఒక అకాలీఫై దీక్షిత్

మోతోసింగు అను అకాలీ సిక్కు నాగపూరు చెరసాలలో రాజద్రోహమునకు 7 ఏండ్లు కఠినశిక్ష ననుభవించుచున్నాడు. అతడు రహస్యముగా చెరసాలలోనుండి నగరము లోనున్న యొకనికి జయిలువార్లకు ద్వారా లేఖను పంపెనని అతని పైనిశ్చయ చేయబడగా 8 నెలలు కఠిన శిక్ష నేయబడెను. (ఆ. ప్ర.)

భరతఖండ విద్యావిధానము

ఉన్నతవిద్యనుగూర్చి ప్రస్తుతము విచారణయమై యున్నది. ఈకాలములో ఉన్నతవిద్య యగగా పట్టపగితు యందు కృతార్థత చెందుటయే. తరువాత చదువదగిన విద్యలు న్నాయకాశ్రయము మొదలగుప్రత్యేకవిషయములు ఉన్నతవిద్య సభ్యసింధువారికి రసాయన శాస్త్రము పదార్థవిజ్ఞానశాస్త్రము మొదలగు శాస్త్రములును, గణితము, దేశచరిత్రలు, మొదలగు విషయములును బోధింప బడుచున్నవి. వేదాంతశాస్త్రము కూడ కొంతవరకు నేర్పబడుచున్నది. ఈ నేర్పబడు వానిలో నెవ్వరును పూర్ణపండితులు కాలేదు. పరీక్షలయందు తీర్ణులై డ్రీగీలు పొందుటకు ఉపచరించు చున్నవి. పూర్ణపండితులు కాజాలకపోవుట దేశీయలక్ష్యపము గాదు. విద్యావిధానమునం దే ఆలోచముగలదు. ఇయ్యది నేవకాన్యత్తిమాత్రమే తగియుండు విద్యావిధానము. పూర్వకాలమున, ఉన్నతవిద్యగలవారం దు, స్వార్థపరత్వము విడిచి లోకహితమును ముఖ్యము గా గోరుచూ దేశీయులు ఆచరణలోనుండెడి వివిధనృత్తులకు నుపచరించు వివిధశాస్త్రములును రచించినారు. ఆశాస్త్రములే యిప్పటికిని నిల్చియున్నది.

మహమ్మదీయప్రభుత్వములో సయితము జాగరూకతతో కాపాడబడెను. ఆంగ్లేయలపాలనకు లోబడిన తరువాత ఈశక్త మలోని యుత్తమ గ్రంథములన్నియు, లండన్ పట్టణముచేరదీసి వారిభాషలోనికి మార్చుకొని వారిలాభమున కవసరమైనంతవరకు వారుసంగ్రహించుకొని వారి ఆధికారివృద్ధికిని, యితరవిషయములకును ఉపయోగపరచుకొన మొదలిడిరి. అందువలన మంచిమంచి గ్రంథములు ఈదేశమున కానరాకుండుట కొకముఖ్యకారణము. బ్రిటిషువారు వర్తకవ్యాపారమందు ఆభిరుచి గలవారుగను వారుచుకొన్నగ్రంథములుగాక తక్కినవన్నియు ఈదేశ విద్యార్థులకు పతనీయ గ్రంథములుగా తమభాషలో ముద్రింపించి యీదేశమునకు బంపుచు వచ్చిరి. ఇచ్చట ఇంతటిలో ప్రాచీనవిద్యావిధానము అడుగంటుటయు, నూతన విద్యావిధానము తటస్థించుటచే క్రమక్రమముగా దేశమునకు నూతనవిద్యావిధానము వ్యాప్తిచెంద నారంభించెను. రాజ్య పాలకులు సదుద్దేశముతోనే విద్యావిధానము ప్రవేశపెట్టెదరని 1880 సం॥ ఆప్రాంతంవరకు నమ్మియేయుండిరి. ధనమేమో అనసరములేకుండా అప్పటి దేశపరిస్థితులనుబట్టి జీవనముచేయుచున్న యీ దేశీయులకు ఉద్యోగములను ఎరజేసి వెండినాణెముల ప్రసాదింప నారంభించిరి. ఎన్నడూ రూపాయలు ఎరుగనివారికి రూపాయలు చూచుటతోనే వ్యాఘాహము పాచ్చై ఉద్యోగములు చేయవచ్చునను నుత్సాహముతో ప్రభుత్వము నిబంధనలకు లోనై ఉన్నతవిద్యకై పలువురు ప్రయత్నించిరి. ప్రభుత్వమువారును వారి పాలనాసౌకర్యార్థము ఏర్పాటుచేసిన విధానముగనుక వారికి ఉచితముని తోచినరీతిని దేశీయులను ప్రోత్సహించుచు ఉద్యోగములనిచ్చియు, బిగుదము లొసంగియు నాయకులను చేపట్టుకొనిరి. ప్రాచీనవిద్యా విధానము దేశీయుల అత్యల్పకాలములో మరచిరి. ఇంక నుద్యోగములిచ్చి పోషించు అవసరముతీరనదనే చెప్పవచ్చును. ఇప్పటికే ఎందరో బి.ఎ.ఎల్.ఏలు మెట్రుక్కులేట్లు ఉద్యోగములు లేక అల్లాడుచున్నాడు. న్యాయవాదివృత్తి అవలంబింతునా అంటే యిదివరకు చేసినవారిసంఖ్య బాహుళ్యమైపోయినది ఇంకనూ ఉన్నతవిద్యామోహము దేశీయు నావరించేయున్నది ఇతరవృత్తి చేతిలో లేకుండుటచేతను కీ తాత ప వ ర్ష ములు జయించి వ్యవసాయముచేయ చేత కాకను, ఆంగ్లేయుల సహవాసమువలన మరిగిన అలవాట్లు తప్పించుకొన జాలక పోవుటచేతను. ఉన్న భూపతి అంతయు విద్యాభివృద్ధికై వెచ్చింపబడుట చేతను ఉద్యోగములు దొరకనివారు కుటుంబసహితము సముద్ర గమి కావలసివడగాని వేరు మార్గమేమి గోచరించును? విద్యా విధానములో కొన్ని శాస్త్రములు బోధింపబడు చున్నవి. అందులో ఒక్కటి అయిన జీవనాంశమియ్యజాలదయ్యెను. పట్టపగితులందు కృతార్థయగువరకు, గాజు చిమ్మిఅయ్యి చేయుట నేర్పబడెనా మరేవయిన ఆర్థునేర్పబడినదా? చేస్తే ఉద్యోగం లేకుంటే దారాపుత్రాదులతో మరణం. అంతకంటే వేరు మార్గంలేదు. ఉన్నతవిద్యావంతులను విజ్ఞుబీగువాకొక్కరైన ఈ దేశమునుండి యేయవస్తువులుపోయి పరదేశములలో ఏ ఏ వస్తువులుగా మారి మనదేశమునకు వచ్చుచుండెనో తెలుపగలరా? పామరులు మధ్యతరగతివారు మొదలగు దేశజనులగతి ఏమి కావలెను? విద్యాధికులుగదా మార్గము చూపింపవలెను? తమ విద్యయే తమకు సహాయపడక కష్టముల కాలవాలమై యుండగా సామాన్యజనుల తేమమరయు టెట్లు? ఉన్నతవిద్య ప్రస్తుతకాలమున సర్వానర్థదాయకమనియు బలహీనయోగ్యమనియు అతికముగా గాని, అముష్మికముగాగాని ఉపభోగ

ఆంధ్ర రాష్ట్ర జాతీయోపసంఘము

చెన్నపురిలో జరుగదు

కొన్ని కారణములవల్ల, ఆంధ్ర రాష్ట్ర జాతీయోపసంఘ సభగాని కార్యనిర్వాహకసభగాని 17 వ తేదీని చెన్నపురిలో జరుగదు. ఎప్పుడు, ఏ యూనిట్లో జరుగనో ముందు తెలుపబడును.

అ. కాశీశ్వరరావు.

రెజిస్ట్రార్, 7-10-24.

కార్యదర్శి.

శరన్నవరాత్రి ఉత్సవము

శతచండీయోగము

తిన్నె వల్లి జిల్లా యందు పెంకాశియను రైలుస్టేషనుకు సమీపమున "కోర్టాలం" అను పేరుగల ఒకానొక పుణ్యక్షేత్రము గలదు. ఎత్తయిన పర్వతపంక్తులనుండి చాలదూరము ప్రవహించుచు వచ్చుచున్న చిత్రావతి యీ క్షేత్రమునందు క్రిందపడి ప్రవహించుచున్నది. మంచియాశోగ్యప్రదేశ మగుటచేత శ్రేష్ఠమైన మునుండి క, గ, మాసములవఱకు ఎందరెందరో వచ్చి యిచట కొంతకాలముండి పోవుచుందురు. దక్షిణయిండియా యందుగల గొప్పగొప్ప భూస్వాములు జమీందారులు, మహారాజులు, స్వంతబంగళాలను యిచట కట్టించుకొనియున్నారు. ఒకపర్యాటకము ఆకాలమునందు యీ కోర్టాలమునకువచ్చి యీ జలధార యందు (water falls) స్నానమొనర్చి తత్సమి మనుభవించిన వారు తప్పక ప్రతినవత్యేరము యిచటికివచ్చి తత్సమి మనుభవించుటకు ప్రయత్నించి తీరుదురు. ఆశోగ్యమునకును, పవిత్రత్యమునకును ప్రకృతిసౌందర్యమునకును వాసిగాంచిన యీ క్షేత్రమునందు చాలకాలము తత్సమిపర్యటనకువలయుండు నివసించుచుండిన శ్రీమానస్వాములవా రను మహాత్ములొకరు ఒక మతము నేర్పరిచి సకలమతములకు చేసిన శిష్యసంఘము ననుగ్రహించుటకయి, రాజరాజేశ్వరి, కామేశ్వరి, సీతారామ, దత్తాత్రేయాది దేవతామూర్తుల స్థాపించి వానికి తగిన సకలవిధముల యిన యేర్పాటులను చేసియున్నారు. శ్రీస్వాములవారు ఆంధ్ర బ్రాహ్మణులు. తపశ్శీలు. మానవైతపరాయణులు. ఈసంవత్సర మీయాగమునకు ఆంధ్రదేశమునుండియు పలువురు భక్తవర్ములు విచ్చేసిరి. శ్రీస్వాములవారు

ఈ శరన్నవరాత్రులయందు శతచండీ యాగమును చేయ సంకల్పించి అందులకు, ఋగ్యజుస్సామ వేదముల పారాయణము, మహాపురాణము, శతచండీయోగము, లక్షతులకు మార్చనము, మున్నగు వైదికక్రియాకలాపమును చేయించుచున్నారు. ప్రత్యేకము బ్రాహ్మణభోజనాదికము కాంత్యర్థము జరిపించుచున్నారు. చుట్టుప్రక్కల అష్టాదశవర్ణముల వారి కిన్ని 4వ తేదీని భూరి భోజనమిడిరి. (ఒకవిలేఖరి)

మొవ్వ మొల

కృష్ణాజిల్లా విభజన విషయములో రెండుగా విభజించు తురనిన్న జిల్లాల విభాగముతో కూడా తాలూకాలలోని గ్రామములు ఒక తాలూకాలోనిది యింకొక తాలూకాలోనికి మార్చబడునని ఆందులగురించి ఆ మా గ్రామవాసులు తమ కష్టసుఖములను గురించి విపులముగా తెలియపర్చుకొననినదిగా మీ దినపత్రికలో ప్రకటింపబడి వున్నది. గాన దివితాలూకాలో చేరిన మొవ్వ గ్రామవాసులు తెలుపుకొనువిషయము.

మా గ్రామము ప్రస్తుతం దివితాలూకాలో వున్నది. మా తాలూకాకు ప్రధానస్థానము అవనిగడ్డ, అయివున్నది. మా గ్రామమునకు ప్రధానస్థానమునకు సుమారు 16 మైళ్లదూరము వున్నది. మా గ్రామమునుండి తాలూకాకు వెళ్లుటకు రాకపోకల సౌకర్యము లేకపోగా సంవత్సరములో చాలభాగము దాటుకు బీలుకాని కృష్ణానది యందుటచేత మాయొక్క శ్రమ మరింత యనుచుండించుచున్నది. ఈ శ్రమ యెట్లు తప్పనాయని యాభగ నంచుని ప్రాధికారమందుండిగా ఆ దయామయని యనుగ్రహమున బిల్లావిభజన జరుగుననిన్న పై విభజనతో పాటు తాలూకాల విభజనకూడ జరుగుననిన్న వాటితోపాటు మా గ్రామము యింకా కొన్ని చుట్టుపట్ల గ్రామములు పామర్రు తాలూకాలో చేర్చుదురని విని చాలా సంతోషించుచుంటిమి. మా తాలూకాలోని కొందరు పై గ్రామములనుబందరు తాలూకాలో చేర్చవలసినదిగా ప్రపోజలు చేయుచున్నట్లు వినియున్నాము. కాని వారు పై విషయములను స్వంతభాష్యతతో నిర్ణయించి కో ప్రజల మనోభిప్రాయము ననుసరించి వ్రాసికో మాకు తెలియదు. మాకు బందరు దివితాలూకాలు రెండిను దూరములో కాని వ్యయప్రయాసలలో గాని, సహనములే. మాకు పామర్రు మా 3 రి మైళ్లదూరము ఉన్నది. ఉదయముననే వెళ్లి సాయం కాలమునకు మాపనులు నెరవేర్చుకొని రాగలిగినంత సామీప్యములో నున్నది. కాన మా గ్రామమును చుట్టుపట్ల గ్రామములకు పామర్రు తాలూకాలోనే చేర్చి ప్రజల మనోభిప్రాయ నెరవేర్చుదురని భావించుచున్నాము.

మనవ అంజయ్య, పువ్వాడ అయ్యపరాజు.

స్వవృద్ధివిధా ర్థిన ప్రము

శాఖాసంఘము-బందరు

పైసంఘము తరపున బందరు బుట్టయ్య పేటలో వివేకా నందమందిరమున యీ నెల 2 వతేదీన సాయంకాలము 6-30 గంటలకు పెద్దసభ జరిగెను. తత్సమయమున మైనూరు వాస్తవులును, దివ్యజ్ఞాన సమాజములో చిరకాలమునుండి పనిచేయుచున్న స్వార్థత్యాగ పురుషులలో నొకరగు మ||రా||శ్రీ కె. నరహరిశాస్త్రిగారు తమ వాక్పాత్యమును, దైవభక్తిని, శాతాభిలాషను ఆ నేకవిధముల ప్రజలకు చూపుచు ఒక గంట ఆత్మ దృఢతముగా స్వవృద్ధి (Self Improvement) ని గురించి గంభీరోపన్యాసము గావించిరి. సభకు యొక్కనమంది విద్యార్థులు విచ్చేయుటకు వారికి అనుగుణముగా వ్యవహారిక పారమార్థిక విషయములలో ప్రస్తుత విద్యార్థులు ఎట్లు నడుచుకొనవలసినదియు, దైవభక్తి పిన్న నాటినుండి అలవడుట మన హిందూసాంప్రదాయ ధర్మములలో ముఖ్యమైనదనియు, దైవభక్తి లేనిమనుజుడు పశుతుల్యుడనియు 8 సంవత్సరముల బాలుడుకూడ గ్రహించునట్లు బహు ఆనందముగా ఉపన్యసించిరి. ఉపన్యాసము మధ్యమ్యాజికలాంతరు బొమ్మలు జనరంజకముగా చూపబడెను. తాము చెప్పు మతవాక్యములను యీపటములద్వారా మృదుభాషతో బోధించిరి. ఈపటములలో దైవవిగ్రహములను మనుజునికి యుండున్మూల. మాత్మకొక శరీరము విపులముగా చూపబడెను. ఈసభకు ఆ నేకమంది స్త్రీలుకూడా విచ్చేసిరి.

ఉపన్యాసము ముగియుటతోనే సంఘ కార్యదర్శిగారు ఉపన్యాసములకును, సభికులకును వందనములు అర్పించి స్వామికి శర్వారహితతో సభ ముగించిరి.

ఈ ఉపన్యాసములు యీపట్టణములో యిటువంటి అనేకసభలు కావించి జనులను ఉత్సాహపూరితులగు చేయుచున్నారు. వీరికి భగవంతుడు ఆయురారోగ్యములు యిచ్చి దేశ సేవను మరి అనేకరెట్లు ఎక్కువగ చేయుటకు సహాయపడుగాక.

గాడేపల్లి సుబ్బారావు.

కార్యదర్శి.

ఒక భాగ్యవంతుని మరణము

కాకినాడ కాపురస్థులను పైశ్య శిఖామణులున్న జమీందార్లున్న అయిన వైండా చలమయ్యగారు గత నెల 16 తేదీకి పరలోకగతులైనారు. వీరి జీవితకాలములో వీరుచేసిన ధర్మకార్యముల ననుసరించి వీరు నిజముగా స్వర్గము కే తెంచి నారనుట కెంతమాత్రము సందియములేదు. వాటిలో మిగుల పెద్దది కాకినాడలో వీరిపేరట "వైండా చలమయ్యగారిసత్రం" అను అన్నసత్రమును స్థాపించి దీదలకు అనగా విద్యార్థులకు మార్గములకు అన్నదకము లాసంగుటకు రు 5000 మూలధన మొసంగినారు. ఇంతెగాక రు 8000 వెచ్చించి కాకినాడరామారావుపేటలో నొక పెంతుటియిల్లు ఖరీదుచేసి సదరుసత్రమునకు విరాళమొసంగినారు.

వీరుచేసిన ధర్మకార్యము లేవనగా:—

- 1 ఆకెళ్ల శాస్త్రులుగారికి ఒక మేడ
2 ముట్నూరు గోపాలదాసుగారికి ఒక పెంతుటియిల్లు
3 శ్రీపాద రామయ్యగారికి డిటో
4 బొడ్డపాటి చంద్రశేఖరంగారికి డిటో
5 డిటో భూమి
6 కాకినాడలోని లాకులుపద్ద శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యేశ్వరస్వామి వారి ఆలయముకు కాంపాండుగోడ
7 కడపలో వేంచేసియున్న శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యేశ్వరస్వామివారికి వుత్తపవిగ్రహములు

ఇంకా వీరు ప్రతినవత్సరం పలువిధములైన ధర్మకార్యములున్న గలవటి నవరాత్రములను జరిగించి ప్రసాది కేకినవారు.

2 వీరి సోదర్లున్న వీరున్న కలిసి బాయింటుగా కూడ మునిసిపాలిటీవారికి కుళాయి నీటివసతి నిమిత్తం ధర్మకార్యముగా రు 42,500 న్ను జిల్లాసంఘమువారికి కొంత సొమ్మున్న విరాళ మొసంగినారు.

3 వీరు ఆఖరుదినము 16 రోజున అనగా ది 10.9-1924

తేదీని వీరికుమార్లు వైండా శ్రీ రామకృష్ణయ్య, వెంకటనారాయణగార్లు వీరి భాషకారము యీ దినన ధర్మకార్యములు గావించినారు.

Table with 2 columns: Item description and Amount. Rows include: 1 ద్వారాశి ఫండునిమిత్తం 2000.0 1, 2 హిందూమతాభివృద్ధినిమిత్తం 600.0 0, 3 భూదానము 116.0 0, 4 గృహదానము 116.0 0, 5 కన్యాదానము 116.0 0, 6 కాకినాడలోని కర్మకాలమరమ్మకు నిమిత్తం 58.0 0

ఇంకా విద్యార్థులు, పండితులు, సంస్కారులు మొగ్గులైవారికి కాసులు పైరె బహుమతు లొసంగినారు.

సూరవరపు వెంకటసుబ్బారావుశాస్త్రి

అత్యధుతకుష్ఠరొగని వారి కొ

గుణములేదని రుజువుచేయువార్కి రు 1.6-2.0 లు బహుమాన మివ్వబడును. అష్టావళి కుష్ఠరొగములు గ్యారంటీగ కుచున్నవడును ఒకడబ్బా వెల రు 10 0-0 పేకింపబడితీ వేరు.

రెడ్డి అందు కో, ప్రొఫ్రములు, యం. నుబ్బారెడ్డి, గోపాలపురం, కొత్తపేటపోస్టు గోదావరిజిల్లా.

యునైటెడ్ ఇండియాటైఫ్ అస్యూరన్సు కంపెని, లిమిటెడ్

(154)

హెడ్ అఫీసు మద్రాసు [స్థాపితము 1906]

“యునైటెడ్ ఇండియా టైఫ్ అస్యూరన్సు కంపెని” చేయుచున్న పనిని గురించి కొన్ని అభిప్రాయములు.

“ఈ హిందూదేశీయ భీమాకంపెనీ నిజముగా జయముగాంచిన వాటికింద ప్రస్తుతము చేర్చ వచ్చును”-“ఇస్సూరన్సు అబ్జవర్” లండను.

“స్వదేశీ భీమాకంపెనీలలో మిక్కిలి తెలివితోను పోడిమితోను వ్యాపారమునడపునట్టివిబహు కొద్దిగా గలవు అందులో యిదియొకటి” “ఇస్సూరన్సు అండు ఫైనాన్షియల్ రికార్డు” లండను.

కడకటిసారి 1000 కి రు 75 లు చొప్పున బోనసుయివ్వబడినది. ఏజంట్లు కావలెను:—కమీషను, జీతము ధారాళముగాయివ్వబడును. ఆంధ్రజిల్లాలకు ఈ దినవ విలాసమునకు దరఖాస్తులను పంపుకొనవలెను.

కామరాజు శ్రీనివాసరావుగారు, ఆంధ్రజిల్లాలకు ఛీఫ్ ఏజంట్లు, శ్రీకృష్ణవిలాసము, గుంటూరు, లేక కె. ఎస్. గోపాలయ్య, మేనేజరు,

లోక మయహార కస్తూరిమాత్రలు

ఈ అమూల్యమైన మాత్రలు మొదటిరకం కస్తూరి, దంతువపువ్వు, పచ్చకర్పూరము, అతినిజకాయలగు వన మాలికలు చేర్చి రయారయబడినది. అత్యంతరమగు ఏకస్తుతకాని యిందులో చేరుటలేదు. కసిర్దిబ్బ, చామ క, బాలికలు, యశ్వనులు తరుణులు, ముసలివారు ప్రతియొక్కరు తీసిని సాధారణరొగము లన్నిటికిని అను పాసభేదముతో వాడతగినది. దిద్దుటకు, బాలింతలకు ఇది సంజీవినంటిది. వేసకులేలు బుద్ధులు భక్తులు అగుచున్నది 350-800 మాత్రలు గలబుడ్డి 1 కి 0-40, 6 బుద్ధురు 1-40 పొట్టుభక్తులకు. ఈ దిగుక తెలుపబడిన ఔషధ ములు అది ఏ యే వ్యాధికి గుణమిచ్చునట్లు తెలుపబడినవి అందుకు యెలాటి సంజీవామేలేదు. రత్నక వాడి మాడుడు.

గౌరవ్యకానవం:—రక్తస్పర్ధిని, బుద్ధికాసాదిని, భావకక్షిణి హెచ్చించును, బుడ్డి 1 కి ధర రు 1-0-0.

బాలనుభోదయ:—ఇస్తుపింలకు బుమిచ్చుదివ్యావహు. తివుగానుండును. గుణ మత్యద్భుతము 0-12-0.

భావనబీరక రసాయనం:—పిత్రిసంబంధమైన వ్యాధులు, వాంతులు, అజీర్తి కటావంవలెపోవును. రు 1-0-0.

వాతగజకేసరి లేహ్యము:—సర్వవారములకు ఆకలి మందగించుట మలబద్ధము మొదలగువాటి పెట్టింది విక్షము రు 2.

మా ఔషధముల గుణము ఒకసారి కొనినవారికే తెలియును. ఒకకథా మాబద్ధ కొనిన వీరవ ఎన్నడును మాబద్ధకే కొనవరని మాన్యధనమృగము.

పాశ్చిమవెంకటాచలపండితులు, వైద్యశాలాధికారి, ప్రధానవైద్యులు,

శ్రీ సీతాబాబునెడ్యకాల, మైసూరు.

ఆంధ్ర ఆయుర్వేద ఫార్మసీ (లిమిటెడ్)

185, మాంట్యురోడ్డు-మదరాసు, 66. చిక్ వేట, బెంగుళూర్ సిటీ.

డాక్టరు ఆచార్య లక్ష్మీనాథి బి. ఏ., ఎమ్. బి. సి. యమ్. గారిచే స్థాపింపబడినది.

నిర్దుష్టముగ తయారుచేయబడిన శాస్త్రీయఔషధములకు పుట్టినిల్లు.

సిద్ధ ముక్తరథ్యజ

(బై పబ్లికర్ త్న వ లి 920 పుట)

ఇది ఆయుర్వేదాషధములలో మిక్కిలి ప్రసిద్ధిచెందియున్నది.

ఇందు సుద్ధిచేసిన రసము, బంగారము, కస్తూరి, పచ్చకర్పూరము మొదలగు విలువగల ద్రవ్యములు చేరియున్నవి. పై గ్రంథములోని యోగముప్రకారము నిర్దుష్టముగ మాచే తయారుచేయబడి యున్నది.

శ్లో॥ స్వేచ్ఛాహరవిహారోః నకవాచిద్విషద్యతే॥ మేధాయః కాంతిజననః కామోద్దీపన కృన్మహాకా॥

బుద్ధిని, ఆయురాయమును వృద్ధిచేయును. శరీరమునకు కాంతినిచ్చును. హెచ్చుగ ధాతుపుష్టిజేసి కామోద్దీపనము గలిగించును. అతిమూత్రము, క్షయ, శుభిరోగములు మొదలగు ధాతుక్షయకరములగు వ్యాధులలో హెచ్చుగ నుపయోగకరము ఉపయోగించువిధానము మందులో బంపబడును. వెల 25 మాత్రము

రూ 5-0-0

వసూలైన మూలధనము రూ 1,45,959-4-0

మోసపు మందులవలనను, ఇతరులుకూడ ఇదేమోస్తరుగా చేయుచుండుటవలనను మోసపోకుడు.

“ఆంధ్ర” అను పదమును చక్కగ గమనింపుడు.

మహాభుగుసంహిత

ఇది గొప్పవాడీ గ్రంథము. ఇంగ్ల ప్రతిమానపుని శాతకము భూర్తిగా సంస్కృత శ్లోకపూర్వముగా వ్రాయబడి యున్నది. శాతకచక్రమున నకలుగాని, పుట్టిన తేదీ గడియలు గంటలుగాని మాకు పంపిన యెడల అందలి ఫలితములు వ్రాసి పంపుదుము.

శాతకము వెదకుటకు రు 1-0-0

శ్లోకములు వ్రాయుటకు రు 1-0-0

అర్థము వ్రాయుటకు రు 1-0-0

పోస్తేటి .... రు 0-4-0

మొత్తం ..... రు 2-4-0 అగును.

అర్థం అవసరము లేనివారికి రు 2-4-0 లు మాత్రం అగును. కావలసిన వారికి వి. పి. గా పంపుదుము.

(930) ఆకెళ్ల వెంకటేశాస్త్రి,

గోపాలపురం, కొత్తపేటపోస్టు (గోదావరిజిల్లా).

మహాభుగుసంహిత

మహాభుగుసంహిత

మహాభుగుసంహిత

మహాభుగుసంహిత

మహాభుగుసంహిత

మహాభుగుసంహిత

మహాభుగుసంహిత

మహాభుగుసంహిత

మహాభుగుసంహిత

మహాభుగుసంహిత

మహాభుగుసంహిత

మహాభుగుసంహిత

మహాభుగుసంహిత

మహాభుగుసంహిత

మహాభుగుసంహిత

మహాభుగుసంహిత

మహాభుగుసంహిత

మహాభుగుసంహిత

మహాభుగుసంహిత

మహాభుగుసంహిత

మహాభుగుసంహిత

మహాభుగుసంహిత

మహాభుగుసంహిత

మహాభుగుసంహిత

మహాభుగుసంహిత

మహాభుగుసంహిత

మహాభుగుసంహిత

మహాభుగుసంహిత

మహాభుగుసంహిత

మహాభుగుసంహిత

మహాభుగుసంహిత

మహాభుగుసంహిత

మహాభుగుసంహిత

మహాభుగుసంహిత

మహాభుగుసంహిత

మహాభుగుసంహిత

మహాభుగుసంహిత

మహాభుగుసంహిత

మహాభుగుసంహిత

మహాభుగుసంహిత

మహాభుగుసంహిత

మహాభుగుసంహిత

మహాభుగుసంహిత

మహాభుగుసంహిత

మహాభుగుసంహిత

మహాభుగుసంహిత

మహాభుగుసంహిత

మహాభుగుసంహిత

మహాభుగుసంహిత

మహాభుగుసంహిత

మహాభుగుసంహిత

మహాభుగుసంహిత

మహాభుగుసంహిత

మహాభుగుసంహిత

మహాభుగుసంహిత

మహాభుగుసంహిత

మహాభుగుసంహిత

మహాభుగుసంహిత

మహాభుగుసంహిత

మహాభుగుసంహిత

మహాభుగుసంహిత

మహాభుగుసంహిత

మహాభుగుసంహిత

మహాభుగుసంహిత

మహాభుగుసంహిత

మహాభుగుసంహిత

మహాభుగుసంహిత

మహాభుగుసంహిత

మహాభుగుసంహిత

మహాభుగుసంహిత

మహాభుగుసంహిత

మహాభుగుసంహిత

మహాభుగుసంహిత

మహాభుగుసంహిత

మహాభుగుసంహిత

మహాభుగుసంహిత

అశ్వశాంతినిరము

మంచితరుణము!

చాలాతాభము

త్వరపడుడు!!

చాలాతగ్గించినధరలు నాణ్యమైన బనీనులు

ముఖ్యముగా వర్తకులకు యిందుమూలమున తెలియజేయునది యేమన?

ఇదివరలో కంటే ప్రస్తుతము మామిల్లయొక్క బనీనులను చాలామంది జనులు పువయోగపర్చుచు. వాటియొక్క నాణ్యమునుగురించి యెక్కువగ స్తుతించుటవల్లను, మరింతగా పెల్లడిచేయు నిమిత్తమై ప్రస్తుతపు మామిల్లచైను లీప్టుమీద 12½ నూటికి రు 12-8-0 కమీషను మామూలు యిండియానూలు బనీనులుకన్నా, (పట్టుపత్తి) బనీనులకు నూటికి రు 15-0-0 కమీషన్ యున్నా 100 డెన్జు ఒకేతూరి ఖరీదు చేసేవారికి వేరేటరమ్మున్నా యేర్పరచితిమి గనుక తక్షణము కావలసినవారు వ్రాసుకోవచ్చును.

శాంపిలు ప్యాకెట్టు ౧-కి ఖరీదు రూ 6-0-0.

తంతినిలానము:

బనీన్సు, బెజవాడ. మానేజరు:— ఆర్థువౌంజీరీవిల్లు, బెజవాడ. (దక్షిణఇండియా)

మంచితరుణము!

గొప్ప రైన్ మిల్లు లాటరీ

త్వరపడుడు!!

రూ 1,00,000 లకు లాటరీ.

టిక్కెట్టు 1-కి రూ 5 లు మాత్రమే.

20,000 టిక్కెట్టు.

గవర్న మెంటువారికి తెలియబడినవిదాట లాటరీమూలముగా విక్రయించుచున్నాను.

లాటరీ వేయబడు ఆ స్తివివరము:—గోదావరిజిల్లా రామచంద్రపురము తాలూకా కొమరిపాలెంలో నాతాలూకు య 2 సెం. 69 భూమిన్నీ, అందులో నున్న 20 ఆ. + 6 ఆ. నైజుగల కార్మిక్లయింపు, 11" + 19" + 30" గల మార్నర్ డ్రాఫ్ వాల్యు కాంపాండు ఇంజను, 8 షెల్లర్లు, 2 కోనులు, 4 వాల్లర్లు, ఎలివేటర్లు, జల్లెళ్లు, ఫ్రింజులు, ఫుల్లీలు, వీటికి సంబంధించిన బిల్డింగులు, గోడౌన్లు, కలిసియుండి మంచివర్కింగు ఆర్డరులో నున్న రైన్ మిల్లుకూ.

సౌకర్యములు వగైరా:—సదరు మిల్లు కోజ 1 కి 12 గంటల చొ॥ పనిచేసేయెడల 600 బస్తాల ధాన్యం వియ్యముగా తయారు కాగలవు.

ఈ మిల్లు కాకినాడ కాలనగల్లుకు చేరియుండి ధాన్యముపంటకు సుప్రసిద్ధమైన అనేక గ్రామములకు సమీపముగా ఉండడమే కాకుండ, అనవర్తి రైల్వేస్టేషనుకు 8 మైళ్లదూరములోనున్న ఓక్కవోలు రైల్వేస్టేషనుకు 4 మైళ్లదూరములోనున్న ఉండి యున్నది. పడవలమీదనున్న రైల్వేమీదుగానున్న కాకినాడ రాజమండ్రి వగైరా పెద్దపెద్ద పట్టణములకు సరకుల పంపుటకుగాని సదరు పట్టణములనుండి సరకులు తెప్పించుకొనుటకు గాని అన్నివిధముల సౌకర్యములను కలిగియున్నది.

ఇతరవిషయములు:—లాటరీవిషయమైన వ్యవహారములు యావత్తు నాతర ప్రస మాచుటకు శ్రీకృష్ణారెడ్డిగారిని లాటరీ మేనేజరుగా ఏర్పాటుచేసియుంటిని. వారివలన యందువిషయమై జరిగింపబడు యావత్తుచర్యలకు నేను బాధ్యుడనై

యుండును. గాన టిక్కెట్టు వలయువారు సదరు కృష్ణారెడ్డిగారికిగాని వారి వలన నియమింపబడిన యేజంట్లవద్దగాని స్వయముగా గాని మనియార్డరుద్వారా సామ్యుపంపిగాని పొందగలరు.

లాటరీ టిక్కెట్టు గూవత్తు పూర్తి అయినవెంటనే లాటరీ కలుపుతేది ఆంగ్ల పత్రిక, స్వరాజ్య, పత్రికలలో ప్రచురముచేయించి తగుపెద్దముప్పులయెడల లాటరీ కలిపియొత్తబడును. వసూలైన సామ్యులో ఖర్చులు పోను మిగిలినసామ్యు రామచంద్రపురము కోఆపరేటివు బాంకిలో డిపాజిటుచేయబడును.

గెలుపుపొందినవారికి వెంటనే పోస్టుద్వారా తెలియబరుపబడును. పైని ఉదహరింపబడిన పత్రికలలో మాడ ప్రచురింపబడును. ఆవెంటనే 15 రోజులలో వారి స్వంతెఖర్చులపైని క్రమమైన దస్తావేజు నావల్ల వ్రాయించుకొనవచ్చును. సదరు దస్తావేజు రిజిస్టరీ కాలచుండు సదరు మిల్లుకు సంబంధించిన దస్తావేజులు క్రమప్రకారం యివ్వబడును.

పైన నుదహరింపబడిన వివరములుగాక యితర తవీషిక్కు కోరువారు కొప్పురి కృష్ణారెడ్డిగారివల్లగాని వారివల్ల ఏర్పరుపబడిన యేజంట్లవల్లగాని తెలిసికొనగలరు.

లాటరీ టిక్కెట్టు అమ్ముటకుగాను కమిషన్ ఏజంట్లు కావలెను. సరసమైన కమిషన్ యివ్వబడును. ఏజంట్లుగా పనిచేయువారు మంచి లాభమును పొందుటకు యితర మంచితరుణము గాన లాటరీ మేనేజరుగారికి వ్రాసిగాని వారివద్దకు వచ్చిగాని మరతులు యేర్పరచుకొనవచ్చును.

కొప్పురి కృష్ణారెడ్డిగారు

లాటరీ మేనేజరు,

కొమరిపాలెం. (గోదావరిజిల్లా)

పడాల అమ్మిరెడ్డి,

కొమరిపాలెం.